

ខ្សែចង្វាក់

ការសម្របសម្រួលគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីប្រឆាំង
ការជួញដូរមនុស្សលើមហាអនុតំបន់មេគង្គ

UNIAP

United Nations Inter-Agency
Project on Human Trafficking

(យូ អែន អាយ អេ ឌី)

សទ្ទានុក្រម

ស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស និងចិត្តវិទ្យា

GLOSSARY OF ENGLISH-KHMER ON HUMAN
TRAFFICKING AND PSYCHOLOGY

ចោះពុម្ពលើកទី២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣

អារម្ភកថា

អំពើជួញដូរមនុស្សនិងការកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សបាននិងកំពុងកើតឡើង និងរីកសាយភាយពាសពេញពិភពលោក នៅ ខណៈពេលដែលការយល់ដឹងអំពីទាសភាពសម័យទំនើបនេះនៅមានកម្រិតនៅឡើយក្នុងស្រុកទាបមហាជន និងអ្នកអនុវត្ត ច្បាប់។ នាពេលថ្មីៗនេះ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៣ ស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស ដែលចេញផ្សាយដោយក្រសួងការបរទេស សហរដ្ឋអាមេរិក បានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណថាផ្នែកតាមការស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម ជនរងគ្រោះដោយសារអំពើជួញ ដូរមនុស្សនៅលើពិភពលោកក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០១២-២០១៣ មានចំនួនប្រហែល ២៧ លាននាក់ (ទាំងបុរស ស្ត្រី និងកុមារ) ក៏ ប៉ុន្តែផ្អែកតាមព័ត៌មានដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋាភិបាលនានា ជនរងគ្រោះចំនួនប្រហែល ៤០.០០០ នាក់ តែប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបាន កំណត់អត្តសញ្ញាណ និង/ឬ ត្រូវបានជួយគាំទ្រនៅក្នុងរយៈពេលដដែលនេះ ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទនេះ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការធ្វើ អាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ត្រូវបានរៀបចំ ចងក្រង ផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តយ៉ាងស្របក់ស្រាវជ្រាវទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ អនុតំបន់ តំបន់ និងលើពិភពលោក ។

ដោយឡែកសម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រៅពីការបង្កើតឱ្យមានផែនការ និងយន្តការថ្នាក់ជាតិក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំង អំពើជួញដូរមនុស្សដែលមានដូចជាគណៈកម្មាធិការជាតិដឹកនាំ ប.ជ.រ.ព.ក. និងក្រុមការងារ ឧបមិត្ត កម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បាន និងកំពុងបន្តសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ ទីភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ និងជាពិសេសជាមួយ កម្មវិធីអន្តរជាតិអង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស (ហៅកាត់ថា UNIAF) ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ផ្សេងៗគ្នាយ៉ាងដូចជាផែនការសកម្មភាពមហាអនុតំបន់មេគង្គជំហានទីមួយ (SPA I: ២០០៥-២០០៧) ជំហានទីពីរ (SPA II: ២០០៨-២០១០) និងជំហានទីបី (SPA III: ២០១១-២០១៣) ជាដើម ។ ក្នុងនោះចំណុចដៅទី ៤.៣ នៃ SPA III បច្ចុប្បន្ន

បានគូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់អំពីការសម្រេចឱ្យបាននូវការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងឱ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរ និងការធ្វើអាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ។

ឆ្លើយតបទៅនឹងចំណុចដៅខាងលើ និងដើម្បីបំពេញកង្វះខាតឯកសារពន្យល់ជាកាសាខ្មែរ និងការចូលរួមសម្រួលដល់ការ យល់ដឹង និងការប្រើប្រាស់ពាក្យសំខាន់ៗឱ្យបានត្រឹមត្រូវផងនោះ ក្រុមការងារ ខមមិត កម្ពុជា ក្រោមការជួយឧបត្ថម្ភពីកម្មវិធី អន្តរជាតិការងារអង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស បានដកស្រង់និងរៀបចំ "**សទ្ទានុក្រមស្តីពីការជួញដូរ មនុស្ស និងចិត្តវិទ្យា**" នេះឡើង ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់ស្ថាប័នបុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដូចជាអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធី អ្នកស្រាវជ្រាវ សាស្ត្រាចារ្យ និងស្វិត អ្នកសារព័ត៌មាន និងសាធារណជនជាដើម សម្រាប់ យកទៅប្រើប្រាស់ជាឯកសារជំនួយស្នូលគឺនិងបង្កើនការយល់ដឹងបន្ថែមមួយកម្រិតទៀតទៅលើការជួញដូរនិងការធ្វើអាជីវកម្ម កេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ការរត់ពន្ធមនុស្ស ការធ្វើចំណាកស្រុក និងបញ្ហាចិត្តសង្គមពាក់ព័ន្ធនឹងការជួញដូរមនុស្ស ។

ក្នុងការរៀបចំចងក្រងសទ្ទានុក្រមនេះ ពាក្យពេចន៍និងខ្លឹមសារមួយចំនួនត្រូវបានដកស្រង់ចេញពី ច្បាប់ជាតិ អនុសញ្ញា- ពិធីសារអន្តរជាតិ រចនានុក្រមផ្សេងៗ និងឯកសារផ្សព្វផ្សាយរបស់អង្គការ-ស្ថាប័នដែលធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យនេះ ។

ខ្ញុំមានជំនឿថាសទ្ទានុក្រមនេះនឹងក្លាយជាជំនួយការដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ ទ្រង់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី អ្នកនាង-កញ្ញាទាំងអស់ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចនៅក្នុងវិស័យរៀងៗខ្លួនដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប ផ្ដន្ទាទោស ហើយនិង កាត់បន្ថយ និងឈានដល់ការលុបបំបាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស ព្រមទាំងដើម្បីការពារជនងាយរងគ្រោះទាំងឡាយឱ្យចាកផុតពី ឧក្រិដ្ឋកម្មទាសភាពបែបទំនើបនេះ ។

សាន្ត អរុណ
រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងកិច្ចការនារី
និងជាប្រធានក្រុមការងារ ខមមិត កម្ពុជា

« ច្បាប់ស្តីពីការប្រឡាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ »

(ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៨/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨)

មាត្រា ១៣.- និយមន័យនៃអំពើលក់-ដូរមនុស្ស

- ❖ **អំពើលក់-ដូរមនុស្ស** មានន័យថា ប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ទៅជនដទៃ ឬ ទទួលយកដោយខុសច្បាប់នូវការប្រគល់ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃ ដោយផ្ដោះប្ដូរទៅនឹងរបស់មានតម្លៃអ្វីមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវានិងមនុស្សផង ។

អំពើធ្វើជាភ្នាក់ងារកណ្តាលនៃការលក់-ដូរមនុស្ស ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចគ្នានឹងអំពើលក់-ដូរមនុស្សដោយផ្ទាល់ ។

**« ពិធីសារស្តីពីការទប់ស្កាត់ បង្ក្រាម និងជាក់លាក់កម្មការជួញដូរមនុស្ស
ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ ដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញារបស់
អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពី ការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន
ដែលមានអង្គការចាត់តាំង » ហៅកាត់ថា ពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ**

(អនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០០ ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម
លេខ នស/រកម/០១០៦/០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦)

មាត្រា ៣. ការប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទ

❖ **អំពើជួញដូរមនុស្ស** គឺសំដៅទៅលើការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់កន្លែងលាក់ខ្លួន ឬការទទួលយក
មនុស្ស ដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយគំរាមកំហែង ការប្រើកម្លាំង ឬ ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការឆបោក
ការបញ្ឆោត ការបំពានដោយអំណាច ការរំលោភលើភាពងាយរងគ្រោះ ឬការផ្តល់ឬទទួលយកកម្រៃឬអត្ថប្រយោជន៍ណា
មួយដើម្បីទទួលបានការយល់ព្រមពីសំណាក់បុគ្គលណាម្នាក់ ដែលមានអំណាចគ្រប់គ្រងលើបុគ្គលម្នាក់ទៀត ក្នុងគោលបំណង
ដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ច ។ គោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ចនេះមានដូចជាការកេងប្រវ័ញ្ចលើពេស្យាកម្មជនដទៃ ឬ ទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃ
ការធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ពលកម្មឬសេវាដោយបង្ខំ ទាសភាពឬការអនុវត្តស្រដៀងគ្នានឹងទាសភាព សេវាភាព ឬ ការដកហូត
សរីរាង្គ ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាភាពងសង្ខេបអំពីនិយមន័យនៃការជួញដូរមនុស្ស តាមពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ

ការជួញដូរមនុស្ស៖ ធាតុផ្សំទាំងបី (សម្រាប់ជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យ)		
សកម្មភាព	មធ្យោបាយ (វិធីសាស្ត្រ)	គោលបំណង
<p>តើមានភស្តុតាងអំពី ការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់កន្លែងឬការទទួលយកមនុស្សដែរឬទេ?</p>	<p>តើមានភស្តុតាងអំពីការគំរាមកំហែង ការប្រើកម្លាំងឬទម្រង់ផ្សេងទៀត នៃការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការបោកបញ្ឆោត ការបំពានដោយអំណាចឬស្ថានភាពងាយរងគ្រោះ ឬការផ្តល់ឬទទួលកម្រៃដើម្បីទទួលបាន ការយល់ព្រមពីមនុស្សម្នាក់ ដែលមានការត្រួតត្រាលើមនុស្សម្នាក់ទៀតដែរឬទេ?</p>	<p>តើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាគោលបំណងនៃការប្រព្រឹត្តិអំពើនោះធ្វើឡើង ដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សដែរឬទេ?</p>

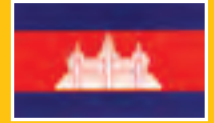
ការជួញដូរកុមារ (មនុស្សអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ)៖ ធាតុផ្សំមានតែពីរ	
សកម្មភាព	គោលបំណង
<p>តើមានភស្តុតាងអំពី ការជ្រើសរើស ដឹកជញ្ជូន ផ្ទេរ ផ្តល់កន្លែង ឬទទួលយកកុមារដែរឬទេ?</p>	<p>តើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាគោលបំណងនៃការប្រព្រឹត្តិអំពើនោះធ្វើឡើង ដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ចលើកុមារដែរឬទេ?</p>

សង្គ្រាមស្តីពី ការជញ្ជូនមនុស្ស

GLOSSARY ON
HUMAN TRAFFICKING

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Abduction	ការចាប់ជំរិត	Abduct	Kidnapping	ការគំរាមតាមគ្រប់រូបភាព តាមមធ្យោបាយណា ក៏ដោយដើម្បី កំណត់ឱ្យប្រគល់ជាប្រាក់ ឬជាទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងបំណងដែល ជនល្មើសចង់បាន ។ (ច្បាប់ស្តីពីស្ថានទម្ងន់ទោសនៃបទឧក្រិដ្ឋ)
Abuse	ការរំលោភ ការបំពាន	Abuse	Defilement, harm, injury, malevolence, maltreatment, violation, aggression	សំដៅលើការប្រើប្រាស់ ឬការប្រព្រឹត្តលើអ្វីមួយ (មនុស្ស វត្ថុ ខ្លឹមសារ គំនិត ឬ វាក្យសព្ទ) ដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយ ។ វាអាចចែក ចេញជាក្រុមទៅតាមគោលដៅនៃការរំលោភបំពាន ឬ ជំពូក នៃការរំលោភបំពាន ។
Abuse of power	ការរំលោភអំណាច ការបំពានដោយអំណាច	N/A	N/A	ជាស្ថានភាពណាមួយដែលមន្ត្រីសាធារណៈប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ ខ្លួន ឬ ឆ្លៀតយកប្រយោជន៍ពីតួនាទីរបស់ខ្លួនដើម្បីប្រព្រឹត្ត អំពើខុសច្បាប់ ។ ជាញឹកញាប់ ការរំលោភអំណាចនេះ ត្រូវបាន ប្រើប្រាស់ដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សម្នាក់ឬច្រើននាក់ ដែល កំពុងស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈងាយទទួលរងគ្រោះ ក្នុងគោលដៅ ធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះជឿធ្វើអ្វីមួយ ។
Abuse of vulnerability	ការរំលោភលើ ភាពងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ជាការរំលោភទៅលើស្ថានភាពមួយដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ មិនមានជម្រើសពិតប្រាកដនិងអាចទទួលយកបាន ហើយធ្លាក់ ខ្លួនទៅក្នុងការរំលោភបំពានផ្សេងៗ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Accountable	ដែលមានគណនេយ្យភាព ដែលមានទទួលខុសត្រូវ	N/A	Responsible Answerable	ដែលទទួលខុសត្រូវលើលទ្ធផលនៃចំណាត់ការរបស់ខ្លួន និង មានឆន្ទៈរាយការណ៍ បកស្រាយ ឬ ទទួលការទំនៀមទម្លាប់ទៅ លើលទ្ធផលនៃចំណាត់ការទាំងនោះ ។
Accusation	ការចោទប្រកាន់	Accuse	Charge, allegation	សេចក្តីចោទប្រកាន់ជនណាម្នាក់ដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសណាមួយ ឬបានប្រព្រឹត្តខុសលើអ្វីមួយ ។
Accused	ជនជាប់ចោទ	Accuse	N/A	បុគ្គល ឬក្រុមមនុស្ស ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការនៅ ក្នុងតុលាការអំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។
Act of selling/buying or exchanging a human being	អំពើលក់-ដូរមនុស្ស	N/A	N/A	អំពើនៃការប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើ ជន ណាម្នាក់ទៅជនដទៃឬទទួលយកដោយខុសច្បាប់នូវការប្រគល់ ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃ ដោយផ្តោះប្តូរទៅនឹង របស់មានតម្លៃអ្វីមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវា និង មនុស្ស ផង ។
Ad hoc	ពិសេស បណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	មិនបានគ្រោងទុក ដោយគ្រាន់តែរៀបចំចាត់ចែង ឬ ធ្វើឡើង ក្នុងករណីចាំបាច់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិស័យ	និយមន័យ
Adjudication	ការវិនិច្ឆ័យ	Adjudicate	Decision, determination, finding, pronouncement, ruling, verdict	នៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ពាក្យនេះសំដៅលើសេចក្តីសម្រេចមួយ ដែលកំណត់ថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំណាម្នាក់អាចមានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទទួលបានទិដ្ឋាការចេញចូល. ឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ឬទទួលបានឋានៈជាជនអន្តោប្រវេសន៍ផ្សេងៗទៀត ។
Admission	ការអនុញ្ញាតឱ្យចូល	Admit	Acceptance	គឺជាការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ ជនបរទេសមួយរូបត្រូវបាន "អនុញ្ញាតឱ្យចូល" ប្រសិនបើគាត់បានឆ្លងកាត់ច្រកនៃកន្លែងមួយ (តាមផ្លូវអាកាស ផ្លូវគោក ឬ តាមផ្លូវទឹក) និងត្រូវបានមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតាមច្រកព្រំដែនអនុញ្ញាតឱ្យចូល ។ ជនបរទេសដែលបានចូលដោយលួចលាក់មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលនោះឡើយ ។
Adolescent	ក្មេងជំទង់	N/A	Teenage	ក្មេងជំទង់ ឬ យុវជនដែលមានវ័យគ្រប់ការ ។
Adoption	ការអនុម័ត	Adopt	Acquisition, acceptance	អំពើនៃការចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ជាអាទិ៍ ផែនការ វិធីសាស្ត្រ ឬ របៀបនិយាយណាមួយ ។ល។ នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ពាក្យនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីសំគាល់ការព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋភាគីនានាទៅលើដំណើរការនៃអត្ថបទសន្ធិសញ្ញា ដែលបានស្នើឡើង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Adoption (Child)	ស្ម័គ្រ	N/A	N/A	<p>យោងតាមច្បាប់កម្ពុជា ស្ម័គ្រត្រូវបានបែងចែកជាពីរករណី គឺស្ម័គ្រពេញលេញ និងស្ម័គ្រធម្មតា។ “ស្ម័គ្រពេញលេញ” សំដៅដល់ការស្ម័គ្រដែលមានអានុភាពបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងអចិន្ត្រៃយ៍ ជាឪពុកម្តាយនិងកូន រវាងឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ឬ ឪពុកចិញ្ចឹម ឬ ម្តាយចិញ្ចឹម និងកូនសុំ និង បញ្ចប់សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរវាងកូននិងឪពុកម្តាយបង្កើតឬអ្នកអាណាព្យាបាល សម្រាប់អនិធិជនរបស់ខ្លួន (ដក់ស្រង់ចេញពី មាត្រា ៤ នៃច្បាប់ស្តីពី ស្ម័គ្រអន្តរប្រទេស)។ “ស្ម័គ្រធម្មតា” ជាការស្ម័គ្រមួយបែបដែលតាមរយៈនោះ ញាតិភាពរវាងកូនសុំ និង ឪពុកម្តាយបង្កើតត្រូវបន្តអតិភាព ហើយកូនសុំ និង ឪពុកម្តាយបង្កើតមានសិទ្ធិធ្វើសន្តតិកម្ម (ការផ្ទេរមរតក) គ្នាទៅវិញទៅមក។ (មាត្រា ១០២៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)</p>
Advocate (1)	គស្មិមតិ ក្រៀមគរការគាំទ្រ	Advocate	Lobby	<p>ព្យាយាមបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលទៅលើការសម្រេចរបស់រដ្ឋាភិបាល ឬស្ថាប័នដទៃទៀត។</p>
Advocate (2)	អ្នកគស្មិមតិ អ្នកក្រៀមគរការគាំទ្រ អ្នកគាំទ្រ អ្នកនិយាយការពារ	Advocate	Supporter, proponent, backer	<p>អ្នកដែលនិយាយក្នុងនាមអ្នកណាម្នាក់ និងផ្តល់ការគាំទ្រ ឬធ្វើជាជំនួសដល់បុគ្គលនោះ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Affidavit	លិខិតធានា លិខិតផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬលិខិតថ្លែងសច្ចា	N/A	N/A	លិខិតធានាគឺជាឯកសារដែលបានបញ្ជាក់តាមផ្លូវច្បាប់ ដែលតាមធម្មតាត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ដោយអ្នកធានា ដើម្បីធានារាប់រងលើផ្ទៃចំណាយទាំងមូលសម្រាប់ជនចំណាកស្រុក ទទួលបានការផ្តល់សិទ្ធិចូលក្នុងប្រទេសណាមួយ (ជាញឹកញាប់ គឺជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ ជនចំណាកស្រុកដែលជាមនុស្សចាស់ និងអ្នកដែលមានជំងឺ និងមិនអាចការពារខ្លួន ។ លិខិតផ្តល់សក្ខីកម្មឬលិខិតថ្លែងសច្ចាសំដៅលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនិងដោយស្ម័គ្រចិត្តធ្វើឡើងក្រោមសម្បទ ទៅចំពោះមុខមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចឬមន្ត្រីតុលាការ ។
After care	ការថែទាំក្នុងគ្រោះរោគ រឹបគ្រឿង	N/A	N/A	សេវាគាំទ្រភ្លាមៗ និងរយៈពេលខ្លី ដែលផ្តល់ដោយបុគ្គលិក ឬភ្នាក់ងារផ្នែកសង្គមកិច្ច សម្រាប់ជនរងគ្រោះដែលទើបនឹងរួចផុតពីស្ថានភាពជួញដូរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Aggression	អំពើឈ្នានពាន ការរំលោភបំពាន	Aggress	N/A	អំពើឈ្នានពានសំដៅលើអាកប្បកិរិយាដែលប្រព្រឹត្តិក្នុងចន្លោះកម្រិតនៃការប៉ុនប៉ង និងការបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ ឬ ខូចខាត ។ អំពើឈ្នានពានកើតមានតាមទម្រង់ខុសៗគ្នា និងអាចជាអំពើឈ្នានពាន ខាងផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ឬ តាមរយៈពាក្យសម្តី ។ លក្ខន្តិកៈក្រុងរ៉ូម ស្តីពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ បានកំណត់ថាអំពើឈ្នានពានរបស់រដ្ឋ មួយគឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ ពោលគឺសំដៅលើអំពើរបស់រដ្ឋមួយដែលប្រើប្រាស់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រឆាំងនឹងអធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី ឬឯករាជភាពរបស់រដ្ឋមួយទៀត ឬធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈណាមួយដែលផ្តល់នឹងធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។
Agreement	កិច្ចព្រមព្រៀង	Agree	Accord, consent, concurrence	ការយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក (ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬមិនមែនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ) រវាងភាគីពីរ ឬច្រើនដែលមានបំណងចង់សម្ព័ន្ធភាពជាមួយគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីបង្កើតកែប្រែ ឬមិនបំពេញនូវសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចអ្វីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
AIDS	ជំងឺអេដស៍	N/A	Acquired immune deficiency syndrome	គឺជាជំងឺរោគសញ្ញាមួយណាមួយ និងការកើតជំងឺ ដោយសារតែការខូចខាតប្រព័ន្ធប្រឆាំងជំងឺនៅលើរាងកាយរបស់មនុស្ស ដែលបង្កដោយវីរុស ដែលជាភ្នាក់ងារធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រព័ន្ធប្រឆាំងជំងឺសរីរាង្គ របស់មនុស្ស (HIV) ។ លក្ខខណ្ឌនេះ ធ្វើឱ្យមានការថយចុះជាបន្តបន្ទាប់នូវប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធប្រឆាំងជំងឺ និងធ្វើឱ្យបុគ្គលនោះងាយរងជំងឺឱកាសនិយម និងរោគមហារីក ។
Alcoholism	រោគញៀនសុរា	N/A	Alcohol addiction, alcohol dependence, dipsomania	ជំងឺម្យ៉ាង និងភាពញៀន ដែលនាំឱ្យមានការសេពគ្រឿងស្រវឹងជាប់ជាប្រចាំ បើទោះជាជាតិទទួលបានផលអវិជ្ជមាន ហើយក៏ដោយ ។
Alias	ឈ្មោះហៅក្រៅ	N/A	Nickname, pseudonym, AKA	ឈ្មោះដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ខុសពីឈ្មោះពិតដែលប្រើក្នុងឯកសារផ្លូវការ ។
Alien	ជនបរទេស	N/A	Foreigner	បុគ្គលដែលមិនមានសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋមួយ ដែលខ្លួនកំពុងស្នាក់នៅ ។
Amnesty	ការលើកលែងទោស	N/A	Absolution, dispensation, forgiveness, reprieve, pardon	ការអត់ឱនទោស ជាទូទៅ មួយដែលត្រូវបានយកមកប្រើក្នុងន័យស្របគ្នានឹងពាក្យ "ការធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈស្របច្បាប់" ហើយអាចប្រើបានចំពោះតែបុគ្គលណា ដែលមាននិរវេសន៍នៅក្នុងប្រទេស ដែលផ្តល់ការលើកលែងទោសប៉ុណ្ណោះ បើទោះជានិរវេសន៍នោះមិនមានលក្ខណៈស្របច្បាប់ក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Amendment	វិសោធនកម្ម ការកែប្រែ	Amend	Adjustment, alteration, modification, revision, change	ការកែប្រែ ការកែលម្អ ឬ ការបន្ថែម ដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុង ច្បាប់ ឬឯកសារនានា ឬ ក្នុងដំណើរការរៀបចំតាក់តែងច្បាប់ ឬឯកសារទាំងនោះ ។
Ancestry based settlers	អ្នកតាំងទីលំនៅ បង្កើតឬប្តូរសរសេររបស់ខ្លួន	N/A	N/A	ជនបរទេស ដែលបានអនុញ្ញាតដោយប្រទេសមួយក្រៅពី ប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយសារតែប្រវត្តិសាស្ត្រនៃចំណងទាក់ទងជាតិពន្ធុ ឬ ចំណងទាក់ទងផ្សេងទៀតជាមួយប្រទេសនោះ និងដោយ សារតែចំណងទាក់ទងបែបនេះ បុគ្គលរូបនោះត្រូវបានទទួល សិទ្ធិភ្នាក់ងារ ដើម្បីស្នាក់នៅរយៈពេលវែងនៅក្នុងប្រទេសនោះ ឬដោយសារតែមានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិនៅក្នុងប្រទេសនោះ បុគ្គលរូបនោះបានទទួលសញ្ជាតិនៅក្នុងពេលយ៉ាងឆាប់ ក្រោយ ពីបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងប្រទេសនោះ ។
Anonymity	អនាមិកភាព	N/A	Namelessness	ស្ថានភាពដែលគេមិនដឹង ឬ ដែលមិនមានអ្នកស្គាល់ ។
Appeal	បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	Appeal	N/A	នីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេច មួយ ដោយដាក់ជូនទៅអាជ្ញាធរថ្នាក់ខ្ពស់ជាង ។ ពាក្យនេះ ត្រូវបានប្រើជាញឹកញាប់ក្នុងការសំដៅលើការដាក់សេចក្តីសម្រេច របស់តុលាការជាន់ខ្ពស់ ឬ របស់ស្ថាប័នមួយ ជូនទៅតុលាការ ជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញ និងដើម្បីអាចកែប្រែសេចក្តី សម្រេចនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Applicant	អ្នកដាក់ពាក្យសុំ	Apply	Appellant, aspirant, candidate, claimant	បុគ្គលម្នាក់ដែលស្នើសុំជាផ្លូវការឱ្យមានចំណាត់ការ ដោយរដ្ឋាភិបាល ឬ ចំណាត់ការខ្លះៗតាមផ្លូវច្បាប់ ដូចជា ការផ្តល់សិទ្ធិជាជនភៀសខ្លួន ការផ្តល់ទិដ្ឋាការ ឬ អាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើការងារ ។
Application	ពាក្យសុំ	Apply	Request	សំណើមួយ (តាមធម្មតាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ) ដែលដាក់ជូនដោយបុគ្គលម្នាក់ ឬ អង្គការមួយទៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីស្នើសុំឱ្យរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តចំណាត់ការណាមួយ ។
Arbitrary	ដែលរំលោភ ដែលចំពោះ	N/A	Discretionary	(តាមរយៈ តំរិយាបថគ្មានសមហេតុផល) ដែលមានលក្ខណៈទាក់ទងនឹងគំនិតអយុត្តិធម៌ ការមិនគិតទុកជាមុន ភាពមិនសមហេតុផល និងការផ្លាស់ប្តូរចិត្តគំនិតភ្លាមៗ ។
Arrival/departure card	ប័ណ្ណចេញ/ចូល	N/A	N/A	ប័ណ្ណមួយ ដែលបំពេញដោយបុគ្គលណាម្នាក់ មុននឹង ឬ នៅពេលមកដល់ប្រទេសមួយ ដែលជាគោលដៅ និងដែលត្រូវបង្ហាញជូន (រួមជាមួយលិខិតឆ្លងដែន និង ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយទិដ្ឋាការ) ទៅឱ្យមន្ត្រីនានានៅច្រកត្រួតពិនិត្យ ។
Article	មាត្រា (ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ឬ បទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ)	N/A	N/A	ផ្នែកមួយនៃច្បាប់ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលកំណត់អំពីចំណុចជាក់លាក់ណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assault	ការវាយប្រហារ ឬការបៀតបៀនលើ រូបរាងកាយ/ផ្លូវភេទ	Assault	N/A	ជាបទល្មើសប្រើហិង្សាប្រឆាំងបុគ្គលណាម្នាក់។ វាអាចជាអំពើ ហិង្សាខាងផ្លូវភេទ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ ការរំលោភបំពាន លើកុមារ) ឬ មិនមែនផ្លូវភេទ (ឃាតកម្ម ការបង្កឱ្យមានរបួស ធ្ងន់ធ្ងរលើរាងកាយ) ។
Assessment	ការប៉ាន់ប្រមាណ	Assess	N/A	ជាដំណើរការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃករណីជាក់លាក់ដូចជា ការប៉ាន់- ប្រមាណសុខភាព ការប៉ាន់ប្រមាណករណីបឋម និងការប៉ាន់- ប្រមាណគ្រួសារ និងសហគមន៍ ដើម្បីឈានដល់ការដោះស្រាយ បញ្ហារបស់ជនរងគ្រោះ ការស្តារនីតិសម្បទា និងការធ្វើ សមាហរណកម្មជនរងគ្រោះ។ ការប៉ាន់ប្រមាណត្រូវបានធ្វើឡើង ជាច្រើនលើកដើម្បីតាមដានវិវឌ្ឍន៍របស់ជនរងគ្រោះ ហើយវា ផ្តល់មកវិញនូវការយល់ដឹងស្តីអំពីជោគជ័យនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍ និងធ្វើឱ្យគេអាចកំណត់នូវអាទិភាពប្រែប្រួលនានា ឬតម្រូវការ ដែលគួរតែដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការករណី។ ការប៉ាន់ប្រមាណ ក៏សំដៅផងដែរទៅលើសកម្មភាពមួយល្អិត ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ឡើង ដើម្បីស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពណាមួយ ដោយមានការ ប្រមូលទិន្នន័យស្ថានភាព និង វិភាគទិន្នន័យស្តីពី ចំនួនមនុស្សប្តូរ របស់ទូទៅដែលត្រូវសិក្សា (ដូចជា តម្រូវការ សមត្ថភាព ធនធាន ។ល ។) និងទិន្នន័យស្តីពីស្ថានភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិង លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ទូទៅនៅក្នុងទីកន្លែងប្តូរបំណុលមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assets forfeiture	ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម	N/A	N/A	ការដកហូតដោយរដ្ឋាភិបាលនូវទ្រព្យ ដោយសារតែការពាក់ព័ន្ធនៃទ្រព្យនោះ ឬម្ចាស់ទ្រព្យនោះ នៅក្នុងបទល្មើស ដូចជាការបង្កើនទុក្ខវេទនាដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងអំពើពិតពន្ធនាគារ ឬការជំរុញដូរជនបរទេសចូលមកក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។
Assimilation	ការសម្របខ្លួនរស់នៅក្នុងទីកន្លែងណាមួយ	Assimilate	Adaptation, acclimatization, conformity, acculturation, orientation, settling in, familiarization	ការសម្របខ្លួនរបស់ក្រុមជនជាតិដើម ឬ សហគមន៍ណាមួយ (ដែលតាមធម្មតាគឺជាជនជាតិភាគតិច) ជាមួយនឹងក្រុមផ្សេងទៀត ។ ការសម្របខ្លួននេះមានន័យថា ជាការស្រូបបញ្ចូលនូវភាសា ប្រពៃណី គុណតម្លៃ អាកប្បកិរិយា ឬ ផលប្រយោជន៍ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់បំផុត និង ការកែប្រែនូវចិត្តគំនិតទៅលើរបស់ផ្សេងៗដែលខ្លួនមាន ។
Assistance	ជំនួយការជួយ	Assist	N/A	ជំនួយផ្តល់ឱ្យ ដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការខាងរូបវន្ត សម្ភារ និងផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ។ ជំនួយនេះ អាចរាប់បញ្ចូល ចំណីអាហារ សម្ភារពេទ្យ សម្លៀកបំពាក់ ជម្រកស្នាក់នៅ គ្រាប់ពូជ និងឧបករណ៍ ក៏ដូចជា ការផ្តល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា សាលារៀន និងផ្លូវថ្នល់ផងដែរ ។ ជំនួយមនុស្សធម៌ សំដៅលើជំនួយ ដែលផ្តល់ដោយអង្គការមនុស្សធម៌សម្រាប់គោលបំណងមនុស្សធម៌ (ពោលគឺមិនទាក់ទងនឹងនយោបាយ ពាណិជ្ជកម្ម និង មិនទាក់ទងនឹងយោធន៍ឡើយ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assisted migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកដោយមានការគាំពារ	N/A	N/A	បន្ទាស់ទីរបស់ជនចំណាកស្រុកដែលសម្រេចបាន ដោយមានជំនួយពីរដ្ឋាភិបាលមួយឬច្រើន ឬអង្គការអន្តរជាតិមួយ ដែលខុសពីការធ្វើចំណាកស្រុកដោយឯកឯងនិង ដោយគ្មានការជួយគាំទ្រ ។
Assisted voluntary return	ការចេញទៅត្រឡប់ធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងដោយមានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ	N/A	N/A	ការគាំទ្រខាងភស្តុភារ និងហិរញ្ញវត្ថុដល់អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោន ដែលត្រូវបានគេបដិសេធ. ជនចំណាកស្រុក ដោយសារការជំពូជវិវាទ. និស្សិតតែលតោល. ជនបរទេសដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ និងជនចំណាកស្រុកផ្សេងទៀតដែលមិនអាច ឬមិនមានបំណងបន្តស្នាក់នៅក្នុងប្រទេស ដែលខ្លួនកំពុងស្នាក់នៅ ហើយដែលប្រទេសនេះស្ម័គ្រចិត្តបញ្ជូនត្រឡប់ពួកគេទៅកាន់ប្រទេសដើមកំណើតវិញ ។
Asylum (diplomatic)	ការផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន (នៅក្រៅដែនដី)	N/A	Refuge, harborage, sanctuary, shelter	ជម្រកដែលរដ្ឋនានាអាចផ្តល់ឱ្យជនណាម្នាក់នៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួននៅពេលដែលជននោះ ស្វែងរកកិច្ចការពារបញ្ចៀសផុតពីអាជ្ញាធរណាមួយដែលចង់ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬមានទារឱ្យប្រគល់ខ្លួន ។ ជម្រកនេះអាចផ្តល់ជូននៅកន្លែង ដែលទទួលបានអភិយឯកសិទ្ធិពិសេស រួចផុតពីដែនយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋជាម្ចាស់ផ្ទះដូចជា នៅតាមស្ថានបេសកកម្មការទូតនិងលំនៅដ្ឋានឯកជនរបស់ប្រទេសបេសកកម្មការទូត នាវាចំបាំង ឬ យន្តហោះ ប៉ុន្តែមិនមែននៅក្នុងបរិវេណរបស់អង្គការអន្តរជាតិ ឬ ស្ថានកុងស៊ុលឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Asylum	ការផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន (នៅក្នុងដែនដី)	N/A	Refuge, harborage, sanctuary, shelter	កិច្ចការពារដែលផ្តល់ដោយ រដ្ឋមួយទៅឱ្យជនបរទេសនៅលើ ដែនដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យជននោះគេចផុតពីយុត្តាធិការនៃរដ្ឋជា ប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន និងនាំឱ្យជននោះទទួលបានការប្រើប្រាស់ សិទ្ធិមួយចំនួន ដែលទទួលស្គាល់ដោយអន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើ គោលការណ៍នៃការមិនបញ្ជូនជនភៀសខ្លួនត្រឡប់ទៅវិញ ។
Asylum seeker	អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោន	N/A	N/A	បុគ្គលដែលស្វែងរកការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយ ក្នុងនាមជាជនភៀសខ្លួន និងរង់ចាំការសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ ខ្លួនដើម្បីទទួលបានជនភៀសខ្លួន ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិ ច្បាប់អន្តរជាតិ និងជាតិ ។ នៅក្នុងករណីមានការសម្រេច បដិសេធ ពួកគេត្រូវចាកចេញពីប្រទេសនោះ និងអាចត្រូវ បណ្តេញចេញដូចជនបរទេសដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពលើសច្បាប់ ដទៃទៀតផងដែរ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតឱ្យបន្តស្នាក់ នៅដោយផ្អែកលើគោលការណ៍មនុស្សធម៌ ឬ មូលហេតុ ពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Backstopped (re)integration	សមាហរណកម្មដែលមានការជួយគាំទ្រ	N/A	N/A	ជាប្រភេទសមាហរណកម្មដែលរៀបចំឡើងដើម្បីសម្រួលដល់ជនរងគ្រោះក្នុងការចូលទៅរស់នៅក្នុងសហគមន៍វិញ តាមរយៈការបន្តជួយគាំទ្រ និងការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗ ។
Bargaining	ការចរចា ការតម្លៃ	Bargain	Negotiation	ការពិភាក្សាគ្នាដើម្បីឈានដល់ការព្រមព្រៀងទៅលើការលក់អ្វីមួយ ឬ ការចុះកិច្ចសន្យាណាមួយ ។ល។
Basic needs	តម្រូវការមូលដ្ឋាន	Need	N/A	ស្របតាមទ្រឹស្តីពីវិវាទិយវិស័យសង្គម អាប្រាហាម ម៉ាស៊ូ តម្រូវការរបស់មនុស្សនៅខាងបាតពីវិវាទិយវិស័យសង្គមដែលរួមបញ្ចូលនូវតម្រូវការផ្លូវកាយ (ដូចជា អាហារ ទឹកជម្រក សម្លៀកបំពាក់ អនាម័យ ការអប់រំ និងការថែរក្សាសុខភាព), ការគោរពឬការឱ្យតម្លៃ, សុវត្ថិភាព និង មិត្តភាព និងសេចក្តីស្រឡាញ់។ ក្នុងករណីមិនអាចបំពេញតាមតម្រូវការទាំងនេះទេ ខ្លួនមនុស្សយើងនឹងលែងមានលក្ខណៈរស់រវើកហើយអារម្មណ៍ច្រាស់ច្រាល់ និងតឹងតែងនឹងកើតមានឡើង ។
Beneficiary	អត្ថបាលក (អ្នកទទួលផល)	Benefit	Recipient, receiver	ជនណាម្នាក់ដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសកម្មភាព ឬ ពីការផ្លាស់ប្តូរណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Best interests of the victim	ឧត្តមប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	សំដៅលើប្រយោជន៍ផ្សេងៗដែលផ្តល់ដោយផ្ទាល់និងជាលក្ខណៈបុគ្គលដល់ជនរងគ្រោះ ដែលរួមមានការបំពេញតម្រូវការមូលដ្ឋាន, តម្រូវការជាក់លាក់ផ្សេងៗផ្នែករូបរាងកាយអារម្មណ៍ និងអប់រំ ទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និង អនាគត, និងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះថ្នាក់ប្រហានិភ័យផ្សេងៗដែលកើតមាន ឬនឹងអាចកើតមាន ។
Best practices	បទពិសោធន៍ល្អៗ ឬបទពិសោធកំរុំ	N/A	N/A	មធ្យោបាយ ដើម្បីជម្រុញការអនុវត្តនិយាម និងគោលការណ៍នានាដែលមានស្រាប់ ទាំងនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ និងថ្នាក់ជាតិ ។ បទពិសោធន៍ល្អៗអាចបម្លែងទៅជាសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ក្រុមអនុវត្ត ឬ រូបភាពផ្សេងៗរបស់ច្បាប់ ។ ក៏ប៉ុន្តែការបម្លែងនេះមិនគួរធ្វើឱ្យចុះខ្សោយ ឬ លុបចោលនូវច្បាប់វិជ្ជមានឡើយ ។ បទពិសោធន៍ល្អៗមានលក្ខណៈជាការបង្កើតថ្មី, ជាការបង្កើតឱ្យមានដំណោះស្រាយបែបច្នៃប្រឌិត, ជាការបង្ហាញឥទ្ធិពលវិជ្ជមានមកលើកម្រិតនៃការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ជនចំណាកស្រុក, ជាការបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលចីរកាល ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងជនចំណាកស្រុកខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងការបង្កើតជាសក្តានុពលសម្រាប់យកជំនុំ ។
Bilateral	ទ្វេភាគី (ពីរភាគី)	N/A	Two-sided	ការពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីពីរ ឬ រដ្ឋចំនួនពីរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Bind	ជាប់កាតព្វកិច្ច	Bind	N/A	ប្រសិនបើអ្នកជាប់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ឬ កិច្ចសន្យាណាមួយ ។ល។ អ្នកត្រូវធ្វើអ្វីដែលអ្នកបានឯកភាពថានឹងធ្វើ ឬ ដែលបានសន្យាថាត្រូវធ្វើ។
Birth certificate	សំបុត្រកំណើត	N/A	N/A	ឯកសារដើម តាមធម្មតាចេញដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ឬ អាជ្ញាធរសាសនា ដែលអាចមានចែងអំពីពេលវេលា និងទីកន្លែង ដែលមនុស្សណាម្នាក់កើត។
Black market	ទីផ្សារខុសច្បាប់ (ទីផ្សារងងឹត)	N/A	Bootleg market, gray market, illegal sales, underground market	ការលក់-ទិញទំនិញមិនស្របច្បាប់ ឬ ទំនិញតាមផ្លូវ ឬតាមបរិមាណមិនស្របច្បាប់ (ពោលគឺ ផ្ទៃក្លែងក្លាយ អាវុធ មនុស្សជាដើម)
Bona fide (latin)	សុចរិត	N/A	Genuine, sincere	"ដោយស្មោះត្រង់" ។ ដែលធ្វើឡើងដោយគ្មានការបោក ឬ ក្លែងបន្លំ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Bond	ប្រាក់ធានា បំណុលធានា	N/A	N/A	បរិមាណជាសាច់ប្រាក់ ដែលរដ្ឋប្រមូលបានក្នុងនាមជាការធានាថាជនបរទេសត្រូវបានវិធានការចាំបាច់ខ្លះៗ ដូចជាការចាក់ចេញពីរដ្ឋនោះជាដើម ។ ប្រាក់ធានាការចេញដំណើរអាចត្រូវប្រមូលយកនៅពេលផ្តល់ទិដ្ឋាការ ឬ ពេលចូលក្នុងប្រទេសនោះ ។ ជាធម្មតាមូលនិធិ ដែលតំកល់ទុកជាប្រាក់ធានា នឹងត្រូវបង្វិលសងវិញនៅពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការចាក់ចេញពីប្រទេសមួយ ដូចជានៅពេលបុគ្គលនោះចូលទៅបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខស្ថានកុងស៊ុលរបស់រដ្ឋនោះនៅក្នុងប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ។
Bondage	ទាសភាព	N/A	Slavery	ភាពស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្តាច់ការរបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត ។
Bonded labor (debt bondage)	ការបញ្ចាំខ្លួនដោះចំណុល	N/A	N/A	ជាប្រព័ន្ធមួយដែលជនណាម្នាក់បញ្ចាំខ្លួនបម្រើគេ ឬ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ជនម្នាក់ទៀតដែលជនរងគ្រោះមិនអាចសងបំណុលពិតដែលខ្លួនបានជំពាក់ ។
Border control	ការត្រួតពិនិត្យនៅតាមព្រំដែន	N/A	N/A	ការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋមួយទៅលើការធ្វើដំណើរចូលរបស់បុគ្គលណាម្នាក់មកក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន (ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់រដ្ឋនោះ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Border management	ការគ្រប់គ្រងព្រំដែន	N/A	N/A	<p>ការសម្រួលឱ្យមានលំហូរស្របច្បាប់នៃចរជន អ្នកទេសចរ ជនចំណាកស្រុក និងជនភៀសខ្លួន និងការស្វែងរកឱ្យឃើញ និងការទប់ស្កាត់ការចូលមកដោយខុសច្បាប់ពីសំណាក់ជនបរទេសទៅក្នុងប្រទេសណាមួយ ។ វិធានការនានាដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រំដែនរួមមាន ការតម្រូវដោយរដ្ឋឱ្យមានទិដ្ឋាការ ការដាក់ទណ្ឌកម្មមកលើក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ដែលនាំមកនូវជនបរទេសចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន និងការហាមឃាត់ការចូលមកក្នុងដែនសមុទ្រ ។ បទដ្ឋានអន្តរជាតិ តម្រូវឱ្យមានតុល្យភាពរវាងការសម្រួលឱ្យអ្នកដំណើរស្របច្បាប់ចូល និងការទប់ស្កាត់អ្នកដំណើរដែលចូលក្នុងប្រទេស ដោយសារតែហេតុផលមិនសមស្រប ឬ ដោយមានឯកសារមិនត្រឹមត្រូវ ។</p>
Border officials	មន្ត្រីព្រំដែន	N/A	N/A	<p>ពាក្យទូទៅមួយសម្រាប់អធិប្បាយអំពីមន្ត្រីដែលមានភារកិច្ចចម្បងក្នុងការយាមកាមព្រំដែន និងអនុវត្តច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ (និងអាចអនុវត្តច្បាប់តួយ) របស់រដ្ឋមួយ ។ មន្ត្រីព្រំដែនអាចជា "ទាហានព្រំដែន", "នគរបាលព្រំដែន" ឬ "នគរបាលអន្តោប្រវេសន៍" ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Border pass	ប័ណ្ណព្រំដែន	N/A	Passport, travel document	ជាងកសាវផ្លូវការសម្រាប់ចេញ-ចូលប្រទេសជាប់ព្រំដែនដែលបានយល់ព្រមចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឱ្យពលរដ្ឋរស់នៅតាមខេត្តជាប់ព្រំដែនរវាងប្រទេសពីរអាចចេញ-ចូល និង ប្រកបអាជីវកម្មនៅតាមទីកន្លែងជាក់លាក់នៅតាមតំបន់ព្រំដែន ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ប័ណ្ណព្រំដែននេះមានសណ្ឋានជាកូនសៀវភៅទំហំប្រហាក់ប្រហែលលិខិតឆ្លងដែន (Passport) ហើយប័ណ្ណនេះត្រូវចេញដោយមន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍ធ្វើការនៅតាមច្រកទ្វារព្រំដែនសម្រាប់រយៈពេលសុពលភាព ១ ឆ្នាំ ។ ពលរដ្ឋដែលកាន់ប័ណ្ណនេះត្រូវមកជួបមន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍សព្វថ្ងៃជាទៀងទាត់ដើម្បីពិនិត្យតាមដានលើសុពលភាព និងការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណ ។
Boycott	ធ្វើពហិការ	Boycott	Refuse, reject, stay away from	បដិសេធមិនទិញ ឬ មិនប្រើប្រាស់របស់នានា ឬ មិនចូលរួមធ្វើអ្វីមួយដោយប្រើប្រាស់រូបភាពទាំងនេះជាមធ្យោបាយសម្រាប់សំដែងចេញនូវការជំទាស់របស់ខ្លួន ។
Breach	រំលោភ ឬ បំពាន (ច្បាប់ឬកិច្ចសន្យា)	breach	Infringe, violate, break, contravene	រំលោភច្បាប់ បទបញ្ជា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ។
Brain drain	ការធ្វើចំណាកស្រុក (អ្នកដែលមានចំណេះដឹង និងជំនាញខ្ពស់)	N/A	N/A	ការចាកចេញនៃបុគ្គលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងមានទេពកោសល្យពីប្រទេសរបស់ខ្លួន ទៅប្រទេសទីបីដោយសារតែមូលហេតុនានា ដូចជា ជម្លោះ ឬ កង្វះឱកាសនានា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Broker	មេខ្យល់ ឈ្នួញកណ្តាល មេឃណើក	N/A	Intermediary, middleperson	មេខ្យល់គឺជាភាគីមួយ ដែលធ្វើជាអន្តរការីរវាងអ្នកទិញ និងអ្នកលក់ ។
Brothel	ផ្ទះបន កន្លែងប្រកបរបរពេស្យាថាវ	N/A	Bordello, whorehouse, cathouse	ជាកន្លែងសម្រាប់ប្រកបរបរពេស្យាថាវ ដោយផ្តល់ស្ត្រីពេស្យា នូវកន្លែងដើម្បីជួប និងរួមភេទជាមួយអតិថិជន ។ នៅក្នុងប្រទេសខ្លះ ផ្ទះបនជាកន្លែងស្របច្បាប់ ហើយនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ទៀត គ្រឹះស្ថានមួយចំនួនដូចជា ហាងម៉ាស្សា ក៏ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដំណើរការក្នុងរូបភាពជាផ្ទះបនដោយមានការគ្រប់គ្រង និងការទប់ស្កាត់ទៅតាមកម្រិតផ្សេងៗគ្នា ។
Burden of proof	បន្ទុកនៃភស្តុតាង	N/A	N/A	ករណីយកិច្ចរបស់ភាគីណាមួយក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីចំណុចនៃជម្លោះឬភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ។ នៅក្នុងបរិបទទេសន្តរប្រវេសន៍ ជាទូទៅជនបរទេសដែលចង់ចូលទៅក្នុងប្រទេសដទៃត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបន្ទុកនៃភស្តុតាង ពោលគឺជនបរទេសនោះត្រូវបង្ហាញថាខ្លួន ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋនោះ ហើយការចូលនេះមិនត្រូវបានហាមឃាត់ដោយច្បាប់ផ្សេងៗរបស់រដ្ឋនោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Call for	អំពាវនាវ	N/A	Appeal for	ប្រសិនបើមនុស្សមួយក្រុមអំពាវនាវចង់បានអ្វីមួយ ពួកគេនិយាយជាសាធារណៈ ដើម្បីឱ្យមានការអនុវត្តកិច្ចការនោះ។
Capacity building	ការកសាងសមត្ថភាព ការពង្រឹងសមត្ថភាព	N/A	N/A	ដំណើរការមួយដែលបុគ្គលស្ថាប័ន និងសង្គមបង្កើតសមត្ថភាពដាច់ដោយឡែករបស់ខ្លួន ឬ រួមគ្នា ដើម្បីអនុវត្តមុខនាទីដោះស្រាយបញ្ហា នឹងកំណត់ និងសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគេ។
Caregiver	អ្នកថែទាំ	Care	Care provider	បុគ្គល ឬ បុគ្គលិកដែលធ្វើការឱ្យស្ថាប័នណាមួយ ហើយមានតួនាទីមើលថែទាំជនរងគ្រោះ ដើម្បីឱ្យពួកគេទទួលបានសេវាថែទាំពេញលេញ។
Case management	ការគ្រប់គ្រងករណី	N/A	N/A	គឺជាដំណើរការមួយធ្វើឡើងសម្រាប់បង្កើតក្របខ័ណ្ឌផ្តល់សេវាដល់ជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរ។ ដំណើរការនេះចាប់ផ្តើមឡើងនៅពេលដែលជនរងគ្រោះឬបុគ្គលដែលអាចជាជនរងគ្រោះត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ទៀតដែលមាន ដូចជា អន្តរាគមន៍វិបត្តិ ការបញ្ជូន ការទទួល ការរៀបចំផែនការករណី ការប៉ាន់ប្រមាណ ការស្តារសមាហរណកម្ម ការតាមដាន និងការបិទករណី។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Case plan	ផែនការករណី	N/A	N/A	គឺជាសំណុំឯកសាររបស់ជនរងគ្រោះម្នាក់ៗដែលមានកំណត់ត្រាផ្សេងៗដូចជាគោលដៅ គោលបំណងប្រល័យផល វិធីដោះស្រាយ ឬវិធានការ ធនធាន ពេលវេលា និងបញ្ហាប្រឈមជាដើម ។
Cell	បន្ទប់ឃុំឃាំង	N/A	N/A	បន្ទប់ឃុំឃាំងនៅក្នុងតុកឬនៅក្នុងប៉ុស្តិ៍នគរបាលសម្រាប់ឃុំខ្លួនអ្នកទោស ឬជនសង្ស័យប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ។
Certificate of identity	លិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ	N/A	N/A	ឯកសារមួយ (ក្រៅពីលិខិតឆ្លងដែន) ដែលចេញដោយរដ្ឋាភិបាលឱ្យទៅបុគ្គលណាម្នាក់ ដើម្បីសម្រួលដល់បុគ្គលនោះក្នុងការចូល ឬ ចេញពីប្រទេស ។
Challenge	បញ្ហាប្រឈម ការប្រឈម	N/A	Difficulty	ជាអ្វីមួយដែលថ្មី និងលំបាក ដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចប្រឹងប្រែង និងការប្តេជ្ញាខ្លាំងក្លា ។
Change of status	ការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឬឋានៈ	N/A	N/A	នីតិវិធីដែលជនបរទេសមានវត្តមាន ដោយស្របច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយអាចសុំប្តូរស្ថានភាព អន្តោប្រវេសន៍របស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ច្បាប់អាចចែងថា នៅក្រោយបញ្ចប់ការសិក្សារបស់ខ្លួន និស្សិតបរទេសអាចស្នើសុំប្តូរស្ថានភាពរបស់ខ្លួនពីអ្នកកាន់ទិដ្ឋាការសិក្សាមកជាអ្នកកាន់ទិដ្ឋាការដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការបាន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Charged person	ជនត្រូវចោទ	Charge	N/A	ជនសង្ស័យដែលត្រូវព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការចោទប្រកាន់ ហើយត្រូវបានដាក់នៅក្រោមការស៊ើបអង្កេត ដែលធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។
Checkpoint	ច្រកនៃកំណែប្តូរស្តីត្រួតពិនិត្យ	N/A	N/A	ទីកន្លែងមួយ (នៅតាមព្រំដែនគោក ឬ នៅតាមប្រាសាទយន្តហោះ ឬ កំពង់ផែសមុទ្រ) ដែលអ្នកឆ្លងកាត់ទាំងឡាយត្រូវមន្ត្រីធ្វើការតាមព្រំដែនបង្ហាញឱ្យឈប់ ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងបញ្ជាក់មុននឹងអាចឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។
Child	កុមារ អនីតិជន	N/A	Kid, adolescent, infant, juvenile, teenager, teen	បុគ្គលដែលមានអាយុក្រោមដប់ប្រាំបីឆ្នាំ លើកលែងតែច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារចែងថា អ្នកទាំងនោះទទួលបានភាពជាអនីតិជន (ជាមនុស្សពេញវ័យ) នៅមុនអាយុ (ការទទួលបានអត្តាធិនភាព) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child exploitation	ការកេងប្រវ័ញ្ច ឬ ការធ្វើអាជីវកម្មលើកុមារ	N/A	N/A	យោងតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឆ្នាំ ១៩៨៩ និងអនុសញ្ញា ដែលទាក់ទងនឹងការហាមឃាត់ និងសកម្មភាពបន្ទាន់ ដើម្បី លុបបំបាត់គ្រប់ទម្រង់នៃពលកម្មកុមារឆ្នាំ ១៩៩៩ ការកេង- ប្រវ័ញ្ចលើកុមាររួមមាន ការកេងប្រវ័ញ្ចខាងសេដ្ឋកិច្ច (ការងារ ណាដែលទំនងជាមានគ្រោះថ្នាក់ ឬ ប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សា របស់កុមារ ឬ មានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព ឬ វិវឌ្ឍន៍នៃ រាងកាយ ប្រាជ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ ឬ សង្គមរបស់កុមារ ការ កេងប្រវ័ញ្ចខាងផ្លូវភេទ (ការបំពានខាងផ្លូវភេទ ពេស្យាចារ ការចិត្តរូបអាសអាភាស) ការចាប់ជ្រាត់ ការលក់ ឬ ជួញដូរ កុមារ ឬ ទម្រង់ដទៃទៀតនៃការកេងប្រវ័ញ្ចលើកុមារ ។
Child grooming	ការលួងលោមកុមារក្នុង គោលដៅវិលោកផ្លូវភេទ	N/A	N/A	អំពើដែលធ្វើឡើង ដោយចេតនា ក្នុងបំណងបង្កើតភាពជិតស្និទ្ធ និងបង្កើតទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវចិត្តជាមួយកុមារ ដើម្បីកាត់បន្ថយ ការរារាំងរបស់កុមារនៅក្នុងការត្រៀមខ្លួនទប់ទល់ចំពោះ ការ បំពានខាងផ្លូវភេទ ។
Child labor	ពលកម្មកុមារ	N/A	N/A	ការងារដែលធ្វើឡើងដោយកុមារ ដែលនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ទៅ លើសុខភាពឬការសិក្សា វិវឌ្ឍន៍ខាងរាងកាយ ប្រាជ្ញាស្មារតី សីលធម៌ និងសង្គមរបស់កុមារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child pornography	រូបភាពនិងសម្លាំង អាសអាភាសនៃកុមារ	N/A	N/A	ជាសម្ភារដែលអាចមើលឃើញនិងភ្នែក ដូចជារូបថត ខ្សែវីដេអូ រូបថតសម្លាំងអេឡិចត្រូនិច ដែលពិពណ៌នាអំពីកេរកេរ ឬភាព អាសអាភាសប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យរំភើប ឬ រំជួលដល់ចំណង់ផ្លូវភេទ ។
Child prostitution	អំពើពេស្យាចារកុមារ	N/A	N/A	ជាអំពើរួមភេទ ឬ អំពើគ្រប់រូបភាពផ្សេងទៀតដែលទាក់ទង នឹងភេទ រវាងអនិតិជនជាមួយជនដទៃ ដើម្បីផ្តោះចូរទៅនឹង វត្ថុមានតម្លៃអ្វីមួយ ។
Child protection	ការការពារកុមារ	N/A	N/A	អធិប្បាយអំពីសេវាកម្មផ្សេងៗដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋាភិបាល ឬ ស្ថាប័នមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីការពារកុមារ ។ តាមធម្មតា សេវាទាំងនេះរួមមាន ការស៊ើបអង្កេតលើបទចោទប្រកាន់ អំពើការបំពានលើកុមារ សេវាការពារកុមារ ការបិទចំរែរក្សា ជាកូនធម៌ សេវាបិទចំរែរក្សាជាកូនចិញ្ចឹម និងសេវាធានា ដែលមានគោលដៅគាំទ្រដល់គ្រួសារ ដែលប្រឈមហានិភ័យ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចចៀសផុតពីបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះ ។
Child sex tourism	ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទលើកុមារ	N/A	N/A	ជាការធ្វើដំណើរទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ក្នុងបំណងចូលរួម ក្នុងសកម្មភាពបំពានខាងផ្លូវភេទលើកុមារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child sexual abuse	ការរំលោភផ្លូវភេទលើកុមារ	N/A	N/A	ជាទម្រង់មួយនៃការបំពានលើកុមារ ដែលក្នុងនោះកុមារត្រូវបានមនុស្សពេញវ័យ ឬមនុស្សជំទង់ ដែលមានវ័យច្រើនជាង បំពានបំពាន ដើម្បីទទួលបានការបំពេញចំណងផ្លូវភេទ។ បន្ថែមលើការបំពានផ្លូវភេទដោយផ្ទាល់ ការបំពានខាងផ្លូវភេទលើកុមារក៏កើតឡើងផងដែរនៅពេលដែលមនុស្សពេញវ័យបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងអនាចារនូវអង្គជាតិរបស់ខ្លួនដល់កុមារ ស្នើសុំ ឬកៀបសង្កត់ឱ្យកុមារចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពផ្លូវភេទ បង្ហាញរូបអាសអាកាសដល់កុមារ ឬ ប្រើប្រាស់កុមារដើម្បីផលិតរូបអាសអាកាសកុមារ ។
Citizenship	ភាពជាពលរដ្ឋសញ្ជាតិ	N/A	Nationality	ភាពជាពលរដ្ឋមួយរូប ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Civil and political rights	សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ	N/A	N/A	<p>តាមធម្មតាត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់អធិប្បាយអំពីសិទ្ធិខុសៗគ្នា ដែលមានចែងនៅក្នុងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ឆ្នាំ ១៩៦៦ (ដូចជា សិទ្ធិស្វ័យសម្រេច ការចាត់ចែងដោយសេរីនូវទ្រព្យ និងធនធាន ការមិនរើសអើង សិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរសនិងស្ត្រី សិទ្ធិមានជីវិត សេរីភាពចាកផុតពីទារុណកម្ម អំពើឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬ ការប្រព្រឹត្តទោកទាប ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម សិទ្ធិរួចផុតពីទាសភាព និង សេរីភាពសិទ្ធិរួចផុតពីការចាប់ខ្លួនឬការឃុំឃាំងដោយបំពានសេរីភាពធ្វើដំណើរនៅក្នុងប្រទេស សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានសេរីភាពនិងសន្តិសុខបុគ្គល សមភាពចំពោះមុខច្បាប់ សិទ្ធិទទួលបានការវិនិច្ឆ័យក្តីជាសាធារណៈនិងដោយត្រឹមត្រូវដោយតុលាការដែលមិនលំអៀងប្រឆាំងនឹងការចោទប្រកាន់ខាងព្រហ្មទណ្ឌការហាមឃាត់នូវការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខណៈប្រតិសកម្ម (ឆាក់ថយក្រោយ) សិទ្ធិឯកជនក្នុងផ្ទះ ក្នុងគ្រួសារ ឬការឆ្លើយឆ្លង សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញ គំនិត មនសិការ និងជំនឿសាសនា សេរីភាពនៃការសំដែងមតិ សិទ្ធិក្នុងការប្រមូលផ្តុំដោយសន្តិវិធី សេរីភាពក្នុងការចូលរួមជា សមាគម និងចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ) ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Civil law	នីតិវិធីប្បវេណី ច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី	N/A	N/A	ផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវច្បាប់រវាងបុគ្គលឯកជន (ដែលមានដូចជាទំនាក់ទំនងចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ ទំនាក់ទំនងព្យាបាលជាដើម) ហើយដែលវាត្រូវបានឱ្យឈ្មោះផងដែរថាជាច្បាប់ឯកជន ។
Claim	ការលើកឡើង ការតវ៉ាទាមទារ	Claim	Assertion, declaration, demand	ការអះអាងដែលធ្វើនៅចំពោះមុខស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ឬ តុលាការ ដោយស្នើសុំឱ្យមានចំណាត់ការ ឬ ការសម្រេចអំពីសិទ្ធិ ឬ ផលប្រយោជន៍ ដូចជា ឋានៈជាជនរកៀសខ្លួន ឬ សិទ្ធិទទួលសំណង ឬ ការជួសជុលតាមផ្លូវច្បាប់នៅក្នុងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ល។
Clandestine migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍ដោយ លួចលាក់	N/A	N/A	ចំណាកស្រុកដោយអាចិកំបាំង ឬ លួចលាក់ ដែលរំលោភលើសក្ខីកិច្ចអន្តរជាតិប្រវេសន៍ ។ វាអាចកើតឡើងនៅពេលដែលជនបរទេសរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិអំពី ការចូលក្នុងប្រទេសមួយ (ឧទាហរណ៍ដូចជាមិនមានឯកសារត្រឹមត្រូវជាដើម) ឬ បានចូលក្នុងប្រទេសមួយដោយស្របច្បាប់ ប៉ុន្តែស្លាក់នៅហួសកាលកំណត់ដែលជាការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិអន្តរជាតិប្រវេសន៍ ។
Client	កូដកី អតិថិជន	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលទទួលសេវាពីបុគ្គលមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដូចជា មេធាវី ឬទីភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាគាំទ្រជនរងគ្រោះជាដើម ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Coercion	ការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់បង្ខំ	Coerce	Compulsion, duress, oppression, force	<p>ជាអំពើដែលធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងជនម្នាក់ផ្សេងទៀតដើម្បីឱ្យជននោះមិនអាចបញ្ចេញឆន្ទៈសេរីរបស់ខ្លួន។ ការបង្ខិតបង្ខំអាចស្តែងឡើងតាមទម្រង់ដូចជា៖ ការប្រើប្រាស់កម្លាំងឬការគំរាមកំហែងបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ឬការបង្ខាំងរូបកាយ, គ្រោង-ការណ៍ ផែនការ ឬគំរូ ដែលធ្វើឡើងក្នុងចេតនាបណ្តាលឱ្យជនណាម្នាក់ជឿជាក់ថាការខកខានមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយនិងនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរឬនាំឱ្យមានការបង្ខាំង រូបកាយ, ការគាបសង្កត់ផ្លូវចិត្តដើម្បីធ្វើឱ្យជនណាម្នាក់ជឿថារូបខ្លួនឬបុគ្គលផ្សេងទៀតនឹងត្រូវគេនាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់សក់-ដូរ ឬបង្ខាំង ជាដើម។</p>
Co-existence	សហគ្រិស្តភាព (ការស្ថិតនៅ ឬការកើតមានជាមួយគ្នា)	Co-exist	N/A	<p>ស្ថានភាពមួយនៃការអត់ធ្មត់ជាទូទៅរវាងសហគមន៍នៅក្រោយការបញ្ចប់អវិភាព (ភាពជាសត្រូវ) និងមុនមានការផ្សះផ្សា។ កិច្ចផ្តួចផ្តើមនានាដែលទាក់ទងនឹងអភិក្រម សហគ្រិស្តភាពរួមមានការអប់រំអំពីសន្តិភាព ការអភិវឌ្ឍ សហគមន៍ដោយចីរភាព ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមដល់ជនភៀសខ្លួន ការធ្វើសមាហរណកម្មឡើងវិញនៃយុទ្ធជនកុមារ និងការបង្កើតភាពជាដៃគូ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Commercial sexual exploitation	ការប្រកបរបរធ្វើអាជីវកម្ម កេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ	N/A	Procuring	ជាអំពើទាញយកឬទទួលអត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុពី អំពើ ពេស្យាចាររបស់ជនដទៃ. ការធ្វើឱ្យរីកចម្រើនដល់សកម្មភាព អាជីវកម្មពេស្យាចារ. ការជួយឬការពារអំពើពេស្យាចាររបស់ ជនដទៃ. ការជ្រើសរើស អូសទាញ ឬបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គល ណាមួយឱ្យធ្វើពេស្យាចារ ឬ ការគាបសង្កត់លើបុគ្គលណាមួយ ដើម្បីឱ្យបុគ្គលនោះធ្វើពេស្យាចារ ។
Commodity	ទំនិញ របស់របរ	N/A	Article, asset, belonging, goods, material, object, property	ទំនិញមួយដែលត្រូវការ ប៉ុន្តែត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងទីផ្សារ ដោយគ្មានការបែងចែកភាពខុសគ្នាខាងគុណភាព ។ នៅក្នុង បរិបទនៃការជួញដូរមនុស្ស មនុស្សត្រូវបានចាត់ទុកថាជាទំនិញ ។
Community development	ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍	N/A	N/A	ដំណើរការមួយដើម្បីកែលម្អស្ថានភាពសង្គម កិច្ច សង្គម និង វប្បធម៌របស់សហគមន៍ ។ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍មានគោលដៅ ធ្វើសមាហរណកម្មជនភៀសខ្លួនឬជនរងគ្រោះទៅក្នុងប្រទេស ដែលទទួលយកពួកគេ ឬ ធ្វើសមាហរណកម្មអ្នកទាំងនោះទៅ កាន់ប្រទេសដើម កំណើតវិញបន្ទាប់ពីការវិលត្រឡប់របស់ ពួកគេ ហើយការធ្វើសមាហរណកម្មនេះត្រូវធ្វើឡើងជាមួយនឹង ការកែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ពួកគេទាំងមូល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Complex emergency	វិបត្តិសង្គមធ្ងន់ធ្ងរនិងស្មុគស្មាញ	N/A	N/A	វិបត្តិមនុស្សធម៌ចាក់ស្រែនៅក្នុងប្រទេស តំបន់ ឬ សង្គមមួយដែលមានការដួលរលំអំណាចគ្រប់គ្រងទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកធំដោយសារជម្លោះផ្ទៃក្នុង ឬខាងក្រៅ និងដែលទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបពហុវិស័យជាអន្តរជាតិ ដែលហួសពីអាណត្តិ ឬសមត្ថភាព របស់ស្ថាប័នតែមួយ និង/ឬ កម្មវិធីរបស់ អ.ស.ប ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងប្រទេសនោះ។ ស្ថានភាពវិបត្តិបែបនេះមានឥទ្ធិពលបំផ្លិចបំផ្លាញ ជាពិសេស មកលើកុមារ និងស្ត្រី និងទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបច្រើនយ៉ាងពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។
Confidentiality	ការសម្ងាត់	N/A	Private	ភាពអាចកំបាំង ឬការមិនឱ្យលេចឆ្ងាយពីខ្លួនខ្លាយ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Confinement	ការបង្ខាំង	Confine	Detain, immure, incarcerate	<p>អំពើនៃការឃុំឃាំងបុគ្គលដែលជនណាម្នាក់ផ្តល់ឱកាសឱ្យគេរស់នៅដោយឥតសេរីភាព រវាងគ្រោះដោយរារាំងជនរងគ្រោះមិនឱ្យចាកចេញពីទីកន្លែងបង្ខាំងនោះ ។ ការបង្ខាំងក៏សំដៅផងដែរទៅលើការគ្រប់គ្រងបុគ្គលណាម្នាក់ដោយមន្ត្រីនគរបាលឬមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀត ឬដោយបុគ្គលឯកជន ដោយគ្មានអំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ឬហួសពីវិសាលភាពនៃសិទ្ធិអំណាចដែលច្បាប់បានកំណត់ និងដោយបានរារាំងជនរងគ្រោះមិនឱ្យចាកចេញពីទីកន្លែងបង្ខាំងនោះ ។ ការបង្ខាំងអាចមានទម្រង់ជាការបង្ខាំងរូបកាយ (ឧទាហរណ៍ : ការរក្សាជនរងគ្រោះ ក្នុងបន្ទប់ចាក់សោ), ការបង្ខាំងផ្លូវចិត្ត (ឧទាហរណ៍ : ការបង្ខាំងដោយផ្អែកលើការគំរាមកំហែង), ការបង្ខាំងតាមវិជ្ជាជីវៈ (ឧទាហរណ៍ : និយោជករក្សាទុកសិទ្ធិតម្លងផែនដីនិងប្លង់កសិកម្មផ្សេងទៀតរបស់និយោជិតដើម្បីជាការធានាឬរក្សានិយោជិតកុំឱ្យចាកចេញ ឬការរក្សាទុកនិយោជិតឱ្យធ្វើការតាមរយៈការគំរាមកំហែងថានឹងបណ្តេញចេញពីការងារជាដើម) ។ ដូចគ្នានេះផងដែរ អង្គការដែលធ្វើការងារនីតិសម្បទាសង្គមនិងដែលទទួលអំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការទទួលយកនិងថែរក្សាមនុស្សមួយចំនួន (ដូចជា ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស អ្នកប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន កុមារតាមចិញ្ចើមផ្លូវ ។ល។) មិនមានអំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ធ្វើការបង្ខាំងពួកគេដោយផ្ទាល់ឱ្យគេរស់នៅដោយឥតសេរីភាព រវាងគ្រោះដោយរារាំងជនរងគ្រោះមិនឱ្យចាកចេញពីអគាររបស់អង្គការឡើយ ។ ចំណែកឯម្ចាស់ផ្ទះវិញក៏មិនអាចហាមឃាត់ឬលុបចោលបម្រើកុំឱ្យចាកចេញពីផ្ទះឡើយ ។ (ស្រង់ចេញពី "កំណត់ត្រាលម្អិតច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ" បោះពុម្ព ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៣)</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Confiscation	ការរឹបអូស	Confiscate	Foreiture	សំដៅលើការដកហូតយកទ្រព្យសម្បត្តិជាអចិន្ត្រៃយ៍ដោយផ្អែកលើដីកា ឬ សេចក្តីសម្រេច ដែលចេញដោយតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
Consent	ការអនុញ្ញាត ការយល់ព្រម	Consent	Approval, Permission, Compliance, authorization, Permit	ការផ្តល់ការទទួលយល់ព្រម ឬ ការឯកភាព ។
Constitution	រដ្ឋធម្មនុញ្ញ	N/A	N/A	ច្បាប់គ្រឹះ និងច្បាប់រៀបចំអង្គការនៃរដ្ឋមួយដែលបង្កើតគោលគំនិត សំណុំលក្ខណៈ និងការចាត់ចែងរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការចែងអំពីវិសាលភាពនៃអំណាចអធិបតេយ្យរបស់ខ្លួន និងទម្រង់នៃអត្ថិភាពរបស់ខ្លួនផងដែរ ។ វាក៏មានន័យផងដែរថាជាសន្ធិសញ្ញាដែលបង្កើតអង្គការអន្តរជាតិមួយ និង កំណត់អាណត្តិ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គការនោះ ។
Consular functions	តួនាទីរបស់ស្ថានកុងស៊ុល	N/A	N/A	រួមមានការការពារផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋបញ្ជូន (ឱ្យតាំងស្ថានកុងស៊ុល) និងជនជាតិរបស់ ខ្លួននៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋទទួល (រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ) ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក៏មានការប្រើកម្លាំងកម្លាំងពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងវិទ្យាសាស្ត្រ រវាងរដ្ឋបញ្ជូន និងរដ្ឋទទួល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Consular officer	មន្ត្រីកុងស៊ុល	N/A	N/A	មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដែលតំណាងឱ្យរដ្ឋនៅក្រៅប្រទេស នៅក្នុងការចេញវិស័យ និងបញ្ជាវិន័យការស្នាក់នៅ។ មាត្រា ១៧, នៃអនុសញ្ញាក្រុងវីយែន ស្តីពីទំនាក់ទំនងកុងស៊ុល ឆ្នាំ ១៩៦៣ ចែងថាមន្ត្រីកុងស៊ុលគឺជា "បុគ្គល (ដែលរួមទាំងប្រធានស្ថានកុងស៊ុល) ដែលត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យកាន់តួនាទីកុងស៊ុល" ។
Consular protection	កិច្ចការពារដោយស្ថានកុងស៊ុល	N/A	N/A	តួនាទីរបស់ស្ថានកុងស៊ុល ដែលមានគោលដៅផ្តល់ជំនួយដល់ជនរួមជាតិនៅក្រៅប្រទេស និងជួយការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេនៅចំពោះមុខតុលាការរបស់រដ្ឋនោះ។ កិច្ចការពារបែបនេះ ក៏មានផងដែរ សម្រាប់ជនចំណាកស្រុកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬ ឃុំឃាំងនៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬ ស្ថិតនៅក្រោមការឃុំគ្រងរង់ចាំការវិនិច្ឆ័យទោសឬឃុំឃាំងតាមទម្រង់ណាមួយផ្សេង-ទៀត។ ជនចំណាកស្រុកបែបនេះត្រូវតែបានជូនដំណឹងដោយគ្មានការពន្យារពេលអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដើម្បីទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរកុងស៊ុល។ ផ្នែកផ្តល់សេវាគាំទ្រ (ជាមុន) របស់ស្ថានកុងស៊ុល ដែលជួយរដ្ឋាភិបាល និង ជនចំណាកស្រុកក្នុងការសម្រួល ការបំពេញបែបបទសុំវិស័យការមុនការដាក់ពាក្យសុំ។ សេវាទាំងនេះអាចរាប់បញ្ចូលទាំងជំនួយក្នុងការបំពេញ និង ចាត់ចែងឯកសារពាក្យសុំវិស័យការ ជំនួយក្នុងការប្រមូលផ្តុំឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ពាក្យសុំវិស័យការ ផ្សេងផ្តាច់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងផ្លូវច្បាប់ការសិក្សា និងការងារ និងការបកប្រែឯកសារផ្សេងៗ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Contract	កិច្ចសន្យា	Contract	Agreement	កិច្ចសន្យាមួយគឺ ជាការសន្យាទៅវិញទៅមករវាងភាគីពីរ ឬច្រើន ដើម្បីធ្វើ ឬ មិនធ្វើអ្វីមួយ ពោលគឺ ជាកិច្ចដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាននៅក្នុងតុលាការ ។ កិច្ចសន្យាគឺជាកិច្ចព្រមព្រៀង ផងក្លាយជាភាពពិតតាមផ្លូវច្បាប់ ។
Contract slavery	ទាសភាពតាមរយៈកិច្ចសន្យា	N/A	N/A	ទម្រង់បែបថ្មីមួយនៃទាសភាព ដែលជនទន់ខ្សោយត្រូវបានបោកបញ្ឆោតឱ្យធ្លាក់ក្នុងទាសភាពតាមរយៈការប្រើប្រាស់កិច្ចសន្យាការងារក្លែងបន្លំ ។ អ្នកគ្រប់គ្រងទាសករ បង្កើតកិច្ចសន្យាដើម្បីបញ្ជូនបញ្ចូលបុគ្គលទាំងឡាយ ដោយសន្យាថានឹងផ្តល់ការងារឱ្យធ្វើ ប៉ុន្តែនៅពេលពួកគេទៅដល់កន្លែងត្រូវធ្វើ ពួកគេត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការដោយគ្មានប្រាក់កម្រៃ និងមិនអាចរត់គេចខ្លួនបាន ។ កិច្ចសន្យាក្លែងបន្លំបែបនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ជូនសន្តវិការចោទប្រកាន់ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ឬដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញពី "បំណុល" ដែលជនរងគ្រោះត្រូវជំពាក់ម្ចាស់ទាសករ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Convention	អនុសញ្ញា	N/A	N/A	កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការជាអន្តរជាតិ ក្នុងចំណោមប្រទេសនានា (ដែលជាសមាជិក) ដែលបង្កើតឱ្យមានកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់។ កិច្ចព្រមព្រៀងបែបនេះអាចមានឈ្មោះខុសៗគ្នា ដូចជា សន្ធិសញ្ញា អនុសញ្ញា កតិកាសញ្ញា ឬកិច្ចព្រមព្រៀង។ អនុសញ្ញាគឺជា ប្រភេទមួយ ក្នុងចំណោមប្រភេទទាំងពីរនៃលិខិតុបករណ៍ សិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិ។ រីឯប្រភេទមួយទៀតនោះ គឺឈ្មោះលិខិតបទដ្ឋានទាក់ទងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការ សហប្រជាជាតិ។
Convicted person	ទណ្ឌិត	Convict	N/A	ជនជាប់ចោទដែលទទួលទោសកំណត់ដោយសាលក្រមឬ សេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការ។
Co-perpetrator	សហចារី	N/A	Co-actors, Principal in the second degree	ចារីដែលរួមគ្នានៅក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ បុគ្គលច្រើននាក់ ព្រមព្រៀងគ្នាប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួមគ្នាដោយផ្ទាល់។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភីរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Corruption	អំពើពុករលួយ	Corrupt	Bribery	<p>អំពើពុករលួយបួបទល្មើសពុករលួយគឺជាបទល្មើសទាំងឡាយណាដែលមានចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលមានដូចជា ការសុំសំណូកនៃនិយោជិត, ការស្វកប៉ាន់ដល់និយោជិត, ការសុំសំណូករបស់អភិបាលជា-អាទិ៍, ការដេញថ្លៃមិនត្រឹមត្រូវ, ការសម្អាតប្រាក់, ការសុំសំណូកប្រព្រឹត្តដោយចេតនា, ការស្វកប៉ាន់ចំពោះចៅក្រម, ការសុំសំណូករបស់សាក្សីដើម្បីធ្វើសក្ខីកម្មក្លែងក្លាយ, ការស្វកប៉ាន់សាក្សី, ការសុំសំណូករបស់អ្នកបកប្រែ, ការស្វកប៉ាន់អ្នកបកប្រែ, ការសុំសំណូករបស់អ្នកជំនាញ, ការស្វកប៉ាន់អ្នកជំនាញ, បទល្មើសវិធីក្រម, បទល្មើសំណូក, ជំនួយឥទ្ធិពលអកម្ម, ការកេងយកផលប្រយោជន៍ដោយខុសច្បាប់, បទបំផ្លាញគ្រោះ, ការបំផ្លាញដោយចេតនានិងគែបំបាត់ដោយខុសច្បាប់, ការស្វកប៉ាន់, បទជំនួញឥទ្ធិពលសកម្ម, ការសម្អាតតំរាម, បទបំផ្លាញនិងគែបំបាត់, ការសុំសំណូកដោយអ្នកមាននីតិសម្បទាដើម្បីធ្វើលិខិតបញ្ជាក់មិនពិត, ការសុំសំណូកដោយសមាជិកនៃគណៈវិជ្ជាជីវៈខាងវេជ្ជសាស្ត្រដើម្បីធ្វើលិខិតបញ្ជាក់មិនពិត, ការស្វកប៉ាន់ចំពោះសមាជិកនៃគណៈវិជ្ជាជីវៈខាងវេជ្ជសាស្ត្រដើម្បីធ្វើលិខិតបញ្ជាក់មិនពិត, ការសុំសំណូកនៃមន្ត្រីសាធារណៈបរទេសឬមន្ត្រីអង្គការអន្តរជាតិសាធារណៈ, ការស្វកប៉ាន់ចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈបរទេស ឬមន្ត្រីអង្គការអន្តរជាតិសាធារណៈ, បទរំលោភអំណាច, បទមានទ្រព្យសម្បត្តិដោយខុសច្បាប់, បទទទួលបានផលប្រយោជន៍បទល្មើសពុករលួយ និង បទល្មើសពុករលួយតូចតាច ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Counseling	ការពិគ្រោះយោបល់	Counsel	N/A	សំដៅលើដំណើរការផ្នែកទ្រឹស្តីដែលមានលក្ខណៈអន្តរបុគ្គល និងរយៈពេលខ្លីក្នុងការជួយបុគ្គលណាម្នាក់ដែលនៅមានសុខភាពផ្លូវចិត្តធម្មតាឱ្យចេះស្វែងរកដំណោះស្រាយឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាផ្សេងៗ ។
Country of destination	ប្រទេសគោលដៅ	N/A	N/A	ប្រទេសដែលជាគោលដៅនៃលំហូរចំណាកស្រុក (ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់) ។
Country of first asylum	ប្រទេសទីមួយ ដែលផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន	N/A	N/A	ប្រទេសទីមួយដែលបានផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោនដល់អ្នកសុំសិទ្ធិជ្រកកោនតាមផ្លូវច្បាប់ ។
Country of habitat	ប្រទេសដែលជាប់នៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	ប្រទេសដែលបុគ្គលណាម្នាក់រស់នៅ ពោលគឺជាទីអាស្រ័យនៅជាប្រក្រតីរបស់បុគ្គលនោះ នៅក្នុងប្រទេសមួយដែលមានកន្លែងសម្រាប់គាត់រស់នៅ និងចំណាយពេលវេលាសម្រាកលំហែប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ។ ការធ្វើដំណើរទៅក្រៅប្រទេសជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់លំហែ សម្រាកកាយ ជួបមិត្តភក្តិ និងសាច់ញាតិការងារ រៀបចំជំងឺ ឬ ការប្រតិបត្តិតាមសាសនា មិនធ្វើឱ្យផ្លាស់ប្តូរ ប្រទេសដែលជាកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់បុគ្គលនេះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Country of origin	ប្រទេសកំណើត ប្រទេសប្រភព	N/A	N/A	ប្រទេសដែលជាប្រភពដើមរបស់ជនចំណាកស្រុក (ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់) ។
Country of transit	ប្រទេសសំចត	N/A	N/A	ប្រទេសដែលមានជនចំណាកស្រុកឆ្លងកាត់ (ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់) ។
Country of usual residence	ប្រទេសអាស្រ័យនៅជាប្រក្រតី	N/A	N/A	ប្រទេសដែលបុគ្គលណាម្នាក់រស់នៅ ពោលគឺប្រទេសដែលបុគ្គលនោះមានកន្លែងសម្រាប់ រស់នៅនិងសម្រាប់ចំណាយពេលវេលាសម្រាកលំហែប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ។ ការធ្វើដំណើរទៅក្រៅប្រទេសជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់លំហែ សម្រាកកាយ ជួបមិត្តភក្តិ និងសាច់ញាតិ ការងារព្យាបាលជំងឺ ឬ ការប្រតិបត្តិតាមសាសនាមិនធ្វើឱ្យផ្លាស់ប្តូរប្រទេស ដែលជាកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់បុគ្គលនេះឡើយ ។
Credibility assessment	ដំណើរការវាយតម្លៃលើភាពដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន	N/A	N/A	ជំហានដែលអនុវត្តនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យពាក្យសុំទិដ្ឋាការ ឬ ឋានៈអន្តោប្រវេសន៍ផ្សេងទៀត ដើម្បីកំណត់ថាតើព័ត៌មានដែលផ្តល់ជូនដោយបេក្ខជននោះមានសង្គតិភាព និងជឿទុកចិត្តបានដែរ ឬទេ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Crime	បទល្មើស	N/A	Offense	អំពើខុសឆ្គងដែលរំលោភលើវិធានជាធរមានផ្សេងៗ ។ បទល្មើសត្រូវបានកំណត់និយមន័យដោយច្បាប់របស់ប្រទេស ឬ របស់រដ្ឋនីមួយៗ ឬ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលមានយុត្តាធិការ ។ ជាទូទៅបទល្មើសត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាប្រភេទផ្សេងៗមានបទល្មើសដោយប្រើប្រាស់ហិង្សា បទល្មើសប្រឆាំងទ្រព្យសម្បត្តិ និងបទល្មើសប្រឆាំងនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ជាដើម ។
Criminal	ឧក្រិដ្ឋជន ជនល្មើសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ	Criminalize	Offender	សំដៅលើបុគ្គលដែលរំលោភលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ឬ ប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្សេងៗដែលមានដូចជា បទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈឹម ជាដើម ។
Criminal law	ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ នីតិព្រហ្មទណ្ឌ	N/A	N/A	សំដៅលើអត្ថបទច្បាប់ទាំងឡាយនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចផ្សេងៗដែលមានលក្ខណៈរួមគឺការកំណត់អំពើណាមួយថាជាបទល្មើសនិងកំណត់ទណ្ឌកម្មចំពោះការមិនគោរពតាម ។
Custodian	អ្នកអាណាព្យាបាល	N/A	N/A	សំដៅលើបុគ្គលដែលគ្រប់គ្រងអនីតិជន (កុមារ) ដែលពុំមានអ្នកមានអំណាចមេបា (ឪពុក-ម្តាយ) នៅជុំវិញថែរក្សា ។ ប្រសិនបើអ្នកមានអំណាចមេបាមិនបានកំណត់អ្នកអាណាព្យាបាលតាមមតិសាសន៍ (បណ្តាំមរតក) ទេនោះ តុលាការត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនតាមការទាមទាររបស់ព្យាទិ (នៅក្នុងបន្ទថ្នាក់) មេបុំឬចៅសង្កាត់ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលសាធារណៈ ឬ តំណាងអយ្យការ ។ (ដកស្រង់ចេញពីមាត្រា ១០៥២ និង ១០៦៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
De facto refugees	ជនភៀសខ្លួនតាមព្រឹត្តិការណ៍	N/A	N/A	បុគ្គលដែលមិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជានរក្សស្នេហា ទោះតាមសេចក្តីដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា អ.ស.ប ដែលទាក់ទងនឹងឋានៈជនភៀសខ្លួន ឆ្នាំ ១៩៥១ និងពិធីសារដែលទាក់ទងជាមួយឋានៈជនភៀសខ្លួនឆ្នាំ ១៩៦៧ និងជាជនដែលមិនអាចឬ មិនមានឆន្ទៈ (ដោយសារមូលហេតុសមស្របណាមួយ) វិលត្រឡប់ ទៅកាន់ប្រទេសដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិ ឬ ប្រទេសដែលជាលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងករណីពួកគេគ្មានសញ្ជាតិ ។
De facto statelessness	ភាពគ្មានស្រុកទេសតាមព្រឹត្តិការណ៍	N/A	N/A	ស្ថានភាពរបស់បុគ្គលនានាដែលមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋមួយ ប៉ុន្តែបានចាកចេញពីរដ្ឋនោះ ដោយពុំបានទទួលកិច្ចការពារពីរដ្ឋនោះ ឬ ដោយសារពួកគេបដិសេធមិនទទួលកិច្ចការពារបែបនេះ ឬ ដោយសាររដ្ឋនោះបដិសេធមិនការពារពួកគេ ។ ពាក្យនេះជារឿយៗត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ជនភៀសខ្លួន ។
Debt bondage	ការបញ្ចាំខ្លួនដោះចំណុល	N/A	Bonded labor	ជាប្រព័ន្ធមួយដែលជនណាម្នាក់បញ្ចាំខ្លួនបម្រើគេ ឬ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ជនម្នាក់ទៀត ដែលជននោះគ្រោះមិនអាចសងបំណុលពិតដែលខ្លួនបានជំពាក់ ។
Debtor	កូនចំណុល	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ក្រុម ឬអង្គការមួយ ដែលជំពាក់ប្រាក់របស់ម្ចាស់បំណុល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Decentralization	វិមជ្ឈការ	Decentralize	N/A	ការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងច្បាប់សម្រាប់ធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាច នៃស្ថាប័ននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅលំដាប់ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ-សង្កាត់ ទាក់ទងនឹងដំណើរការរដ្ឋបាល នយោបាយ និងច្បាប់ ។
Deception	ការបោកបញ្ឆោត	Deceive	trickery	ជាស្ថានភាពដែលជនល្មើសប្រើពាក្យកុហក ការផ្តល់ព័ត៌មានមិនពេញលេញ ឬរឿងមិនពិតជាពាក្យសម្តីឬជាទម្រង់ ដើម្បីឱ្យជនរងគ្រោះជឿធ្វើអ្វីមួយ ។
Defendant	ចុងចម្លើយ ជនជាប់ចោទ	N/A	Appellant, litigant, suspect	បុគ្គលម្នាក់ដែលជាប់បណ្តឹងក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ឬ រងការចោទប្រកាន់ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។
Demand for trafficking	តម្រូវការជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	សំដៅលើតម្រូវការកម្មករដែលមានសមត្ថភាពទាប ប្រាក់កម្រៃទាប នៅក្នុងការកេងប្រវ័ញ្ចកម្លាំងពលកម្ម ឬដើម្បីធ្វើពាណិជ្ជកម្មខាងផ្លូវភេទ ជាពិសេសលើស្ត្រីនិងកុមារ ។
Demography	ប្រជាសាស្ត្រ	N/A	Population studies	ការសិក្សាអំពីប្រជាជន ជាពិសេស សំដៅលើទំហំ និងដង់ស៊ីតេ រាយ និងស្ថិតិសំខាន់ៗ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Dependant	អ្នករស់នៅក្នុងបន្ទុក		N/A	ក្នុងការប្រើប្រាស់ទូទៅ សំដៅលើអ្នកដែលពឹងផ្អែកលើការឧបត្ថម្ភគាំទ្ររបស់មនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត។ នៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើចំណាកស្រុក ជាទូទៅ សហព័ទ្ធមួយ និងកូនតូចត្រូវបានចាត់ទុកថាជា "អ្នកក្នុងបន្ទុក" សូម្បីតែសហព័ទ្ធនោះមានស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែកក៏ដោយ។
Deportation	និរទេស ការបញ្ជូនត្រឡប់	Deport	Displacement, eviction, exile, expatriation, expulsion, extradition, removal	អំពើរបស់រដ្ឋមួយ (ក្នុងដំណើរការនៃការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់ខ្លួន) ក្នុងការនាំយកជនបរទេសចេញពីដែនដីរបស់ខ្លួនដើម្បីយកទៅកាន់កន្លែងណាមួយផ្សេងទៀត ក្រោយពីការបដិសេធមិនអនុញ្ញាត ឬ បញ្ឈប់ការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ។
Deportee	ជនដែលត្រូវនិរទេស ឬ បញ្ជូនត្រឡប់	Deport	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបាននិរទេស ឬបញ្ជូនត្រឡប់ ឬក៏ពុំរង់ចាំការធ្វើនិរទេស ឬបញ្ជូនត្រឡប់។
Deprivation	ការដកហូត ការបំបាត់	Deprive	Destitution, dispossession, expropriation, withholding	អំពើនៃការដកហូត ការលះបង់ ឬលែងមានជាបុរស។ អំពើនៃការបំបាត់ចោលឬដកហូត សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ឬសេរីភាពមួយចំនួន។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Detainee	អ្នកដែលត្រូវបានឃុំឃាំង អ្នកជាប់ឃុំ	Detain	N/A	សំដៅលើបុគ្គលដែលជាប់ក្នុងការឃុំឃាំង ។ បុគ្គលម្នាក់អាច ជាប់ឃុំផ្ទុយពីន្ទុះរបស់ខ្លួន (ពោលគឺក្នុងករណីជួញដូរមនុស្ស ឬ ពលកម្មដោយបង្ខំ ឬអំពើពេស្យាធារ) ។
Detention (immigration)	ការឃុំខ្លួន (ពាក់ព័ន្ធបញ្ជាអន្តោប្រវេសន៍)	Detain	Custody, detainment, incarceration, internment, quarantine	ការឃុំខ្លួនក្នុងករណីអន្តោប្រវេសន៍ គឺជាគោលនយោបាយនៃ ការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនានា (ដែលជាប់សង្ស័យពីបទរំលោភលើ ទិដ្ឋាការ ការចូលដោយខុសច្បាប់ ឬការមកដល់ដោយគ្មានការ អនុញ្ញាត) ឱ្យនៅក្នុងការឃុំឃាំងរហូតដល់មានការសម្រេចដែល ធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរ អន្តោប្រវេសន៍ក្នុងការផ្តល់ទិដ្ឋាការ និងដោះលែងពួកគេទៅក្នុងសហគមន៍ ឬ ធ្វើមាតុភូមិនិរន្តរ៍ ពួកគេទៅកាន់ប្រទេសដែលពួកគេធ្វើដំណើរមក ។ ការឃុំឃាំង តាមអាជ្ញាធិការអនុវត្តការឃុំខ្លួនដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ឬ ការឃុំខ្លួនអ្នកដែលសុំសិទ្ធិជ្រកកោនខាងនយោបាយ ឬ អ្នក ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជនអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ ឬ ដែល បានមកដល់ក្នុងប្រទេសមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
Diaspora	ក្រុមមនុស្ស ឬ ក្រុមជនជាតិ ដែលរស់នៅរាយប៉ាយពេញ ពិភពលោក	N/A	N/A	សំដៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមជនជាតិ ដែលចាកចោលភូមិ កំណើតពីបុរាណរបស់ខ្លួន ដោយរសាត់អណ្តែតទៅនៅតំបន់ នានានៃពិភពលោក ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Diplomatic protection	កិច្ចការពារតាមផ្លូវទូត	N/A	N/A	គោលការណ៍គ្រឹះនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋមួយមានសិទ្ធិការពារពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន នៅពេលរងគ្រោះដោយសារអំពើដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលប្រព្រឹត្តដោយរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ដែលពួកគេមិនអាចពេញចិត្តចំពោះកិច្ចការពារពីរដ្ឋក្រោយនេះ តាមមធ្យោបាយធម្មតា ។ ដោយធ្វើការដោះស្រាយករណីនៃប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន និងដោយផ្អែកលើដំណោះស្រាយការទូត ឬ នីតិវិធីតុលាការអន្តរជាតិជំនួសមុខឱ្យបុគ្គលនោះ នៅក្នុងសភាពជាក់ស្តែង រដ្ឋមួយអះអាងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការធានាឱ្យមានការគោរពចំពោះបទបញ្ជានៃច្បាប់អន្តរជាតិមកលើបុគ្គលដែលស្ថិតក្រោមអំណាចរបស់ខ្លួន ។
Directive	សេចក្តីណែនាំ	N/A	N/A	ជាបទបញ្ជា ឬការណែនាំផ្លូវការ ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
Discourage	ចង្កូចចង្កាក់ មិនលើកទឹកចិត្ត	Discourage	Deter, dissuade	ធ្វើឱ្យជនណាម្នាក់មិនសូវទុកចិត្ត ឬ លែងមានឆន្ទៈធ្វើការងារអ្វីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Discrimination	ការរើសអើង	Discriminate	Prejudice	ការខកខានក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ដល់មនុស្សគ្រប់រូបឱ្យបានស្មើគ្នានៅក្នុងករណីដែលពុំមានភាពខុសគ្នាសមហេតុផលរវាងអ្នកដែលបានទទួលការអនុគ្រោះ និងអ្នកមិនបានទទួលការអនុគ្រោះ ។ ហាមឃាត់ការរើសអើងទាក់ទងនឹង ជាតិ សាសន៍ ភេទ ភាសា សាសនា ឬ "ទម្រង់ណាមួយ ដូចជា ជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា នយោបាយ និង ទស្សនៈផ្សេងទៀត សញ្ជាតិ ឬ សង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀត" ។
Displacement	ការជម្លៀសឬប្តូរស្ថាន់ទី	Displace	Movement, shift, removal	ការនាំយកបុគ្គលណាម្នាក់ចេញដោយបង្ខំពីផ្ទះ ឬ ប្រទេសរបស់ជននោះ ដែលជាញឹកញាប់ដោយសារតែជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ឬ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ។
Dissociation	ការមិនចង់ដឹកនាំពីស្តីប្អូន ឬ ការផ្តាច់ខ្លួនចេញពីស្តីប្អូន	Dissociate	Division, separation	ការផ្តាច់ខ្លួន គឺជាការឆ្លើយតបធម្មតាមួយទៅនឹងការប៉ះទង្គិចណាមួយ និងទុកឱ្យអារម្មណ៍ ផ្តាច់ចេញឆ្ងាយពីការបទពិសោធន៍នានាដែលធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុមិនអាចឱ្យអារម្មណ៍ទទួលយកបាននៅក្នុងពេលណាមួយ ។ នៅក្នុងបរិបទជួញដូរមនុស្ស និងចំណាកស្រុក បុគ្គលឬជនរងគ្រោះម្នាក់អាចផ្តាច់ខ្លួនឯងចេញពីប្រទេសលំនៅឋាន ឬ ពីវប្បធម៌របស់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Documented migrant	ជនចំណាកស្រុកស្របច្បាប់	N/A	N/A	ជនចំណាកស្រុកដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយដោយស្របច្បាប់ និងស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនោះស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ប្រទេសនោះក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យចូល ។
Documented migrant worker	កម្មករចំណាកស្រុកស្របច្បាប់	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ឬ សមាជិកម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់គាត់ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្នាក់នៅ និងចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាព ដែលផ្តល់ប្រាក់កម្រៃនៅក្នុងរដ្ឋនោះ អនុលោមតាមច្បាប់នៃរដ្ឋនោះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលរដ្ឋនោះ ចូលជាសមាជិក ។
Domestic employees	បុគ្គលិកធ្វើការក្នុងភ្នាក់ងារទូតបរទេស	N/A	N/A	បុគ្គលជាជនបរទេស ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតក្នុងគោលបំណងជាក់លាក់នៃការផ្តល់សេវាផ្ទាល់ខ្លួនដល់កិច្ចការទូតបរទេស និងបុគ្គលិកស្ថានកុងស៊ុលក្នុងប្រទេសរបស់បុគ្គលនោះ ។
Domestic servitude	ភាពជាខ្ញុំបម្រើតាមផ្ទះ	N/A	N/A	ភាពជាមនុស្សម្នាក់ដែលធ្វើការ និងច្រើនតែរស់នៅផងដែរក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់និយោជក ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះនិងទទួលបានកម្រៃតិចតួច ឬមិនទទួលបានកម្រៃទាល់តែសោះ និងធ្វើការនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌគ្មានមនុស្សធម៌ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Domestic violence	អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	N/A	N/A	<p>សំដៅលើអំពើហិង្សាដែលកើតមាន និងអាចកើតមានទៅលើ ប្តីប្រពន្ធ កូនក្នុងបន្ទុក និងជនទាំងឡាយដែលរស់នៅក្រោម ដំបូលផ្ទះ និងក្នុងបន្ទុកគ្រួសារ ។ អំពើហិង្សានេះរួមមានអំពើ ប៉ះពាល់ដល់ជីវិត (ដូចជាមនុស្សឃាត...), អំពើប៉ះពាល់ដល់ បូរណភាពរូបកាយ (ដូចជា ការបំពារបំពានលើរូបកាយ...), ការ ធ្វើទារុណកម្មឬការធ្វើអំពើឃោរឃៅ (ដូចជា ការធ្វើទុក្ខ- បុកម្នេញបង្កឱ្យមានការឈឺចុកចាប់ផ្តុំចិត្ត សតិអារម្មណ៍ បញ្ហា ស្មារតី...) និងការឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ (ដូចជាការប្រើហិង្សា សេពសន្ថវៈ...) ។</p>
Domicile	លំនៅឋាន	N/A	Residence, abode	<p>ទីកន្លែងដែលបុគ្គលម្នាក់មានវត្តមានជាក់ស្តែង និងដែលបុគ្គល នោះចាត់ទុកថាជាផ្ទះ ពោលគឺ ផ្ទះពិតប្រាកដ ឡើងទាត់ ចំបង និងអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលម្នាក់ ដែលបុគ្គលនោះមានបំណងវិល ត្រឡប់មកវិញ និងស្នាក់នៅ សូម្បីតែបច្ចុប្បន្នកំពុងរស់នៅ កន្លែងផ្សេងណាមួយក៏ដោយ ។ ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានកំណត់ថា លំនៅឋានគឺជាទីតាំងនៃជីវភាពរស់នៅរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។ ចំពោះបុគ្គលដែលគ្មានលំនៅឋាន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទេ ទី សំណាក់របស់បុគ្គលនោះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវចាត់ទុកថា ជាលំនៅឋាន ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Due process	គីតិវិធីត្រឹមត្រូវ	N/A	Equity	ការអនុវត្តនីតិវិធីច្បាប់ស្របតាមបទបញ្ជា និងគោលការណ៍ ដែលមានទទួលយកជាទូទៅ ដែលផ្តល់នូវកិច្ចការពារ និងពង្រឹង សិទ្ធិឯកជន ដែលរួមទាំងការជូនដំណឹង និងសិទ្ធិក្នុងការទទួល បានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌នៅចំពោះមុខតុលាការ ឬ ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលដែលមានអំណាចសម្រេចលើករណីនោះ ។
Duress	ការគំរាមកំហែង ការបង្ខិតបង្ខំ	N/A	Force, compulsion, coercion , pressure	ការគំរាមកំហែង ឬ ការប្រើកម្លាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យជនណាម្នាក់ ធ្វើអ្វីមួយ ។
Dysfunctional	ដែលដំណើរការខុសប្រក្រតី	N/A	N/A	មិនធ្វើតាមទម្រង់ធម្មតានៃឥរិយាបថសង្គម ជាពិសេសជាមួយ លទ្ធផលដែលអ្នកខ្លះមិនអាចប្រកាន់អាកប្បកិរិយាតាមវិធី ធម្មតា ឬ មិនមានការរស់នៅជាទីពេញចិត្ត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភីរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Economic migrant	ជនចំណាកស្រុកដោយសារមូលហេតុសេដ្ឋកិច្ច	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលចាកចោលកន្លែងរស់នៅរបស់ខ្លួន ដើម្បីតាំងទីលំនៅក្រៅប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួនដើម្បីកែលម្អគុណភាពនៃការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួន ។ ពាក្យនេះអាចនឹងប្រើប្រាស់ ដើម្បីបង្ហាញភាពខុសគ្នាពីជនភៀសខ្លួនដែលគេចេញពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរ ដើម្បីសំដៅលើបុគ្គលនានាដែលប៉ុនប៉ងចូលក្នុងប្រទេសមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតស្របច្បាប់ និង/ឬប្រើប្រាស់នីតិវិធីនៃការសុំសិទ្ធិជ្រកកោនដោយគ្មានមូលហេតុស្មោះត្រង់ ។ ពាក្យនេះក៏ពាក់ព័ន្ធផងដែរទៅនឹងបុគ្គលនានា ដែលតាំងលំនៅក្រៅប្រទេសដើមកំណើតរបស់ខ្លួននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃរដូវកសិកម្ម ដែលច្រើនហៅថាកម្មករចំណាកស្រុកតាមរដូវកាល ។
Emergency relief	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់	N/A	Emergency assistance	ជំនួយសង្គ្រោះជីវិតជាបន្ទាន់ដល់ជនរងគ្រោះពីវិបត្តិ និងជម្លោះដោយអំពើហិង្សា ។ ភាគច្រើន នៃជំនួយសង្គ្រោះត្រូវបានផ្តល់ឡើងដោយការជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលខ្លី និងមានរយៈពេលខ្លីដើម្បីអនុវត្ត (ជាទូទៅ គម្រោងមានគោលបំណងបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ) ។ គោលបំណងចម្បងនៃជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់គឺការសង្គ្រោះជីវិត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Emigration	ទេសន្តរប្រវេសន៍ ការចាកចេញពីប្រទេស	Emigrate	N/A	អំពើនៃការចេញដំណើរ ឬចាកចេញពីរដ្ឋមួយក្នុងបំណងតាំងលំនៅក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។ និយាមអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ចែងថាបុគ្គលគ្រប់រូបគួរតែមានសេរីភាពចាកចេញពីប្រទេសណាមួយដែលរួមទាំងប្រទេសរបស់ខ្លួន និងមានតែនៅក្នុងកាលៈទេសៈតិចតួចបំផុតប៉ុណ្ណោះ ដែលរដ្ឋអាចដាក់កំហិតលើសិទ្ធិរបស់បុគ្គលនោះក្នុងការចាកចេញពីដែនដីនោះ ។
Emotional abuse	ការរំលោភបំពានខាងស្មារតី ឬ ផ្លូវអារម្មណ៍	N/A	N/A	ជាទម្រង់មួយនៃការបំពាន ដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលធ្វើឱ្យប្រដាប់ភ្នែកអាកប្បកិរិយាមួយផ្សេងទៀត ដែលមានគ្រោះថ្នាក់មកលើចិត្តសាស្ត្រ ។ វាទាក់ទងនឹងការបង្កការឈឺចាប់ដោយចេតនាមកលើស្មារតី ឬ ភាពតានតឹងខាងអារម្មណ៍ដោយការគំរាមកំហែង ការប្រមាថ ឬ ការប្រព្រឹត្តផ្សេងទៀតដោយពាក្យសំដី ឬមិនមែនដោយពាក្យសំដី។ វាច្រើនតែពាក់ព័ន្ធជាមួយស្ថានភាពនៃអត្តសញ្ញាណអំណាច ដូចជាស្ថានភាពនៃទំនាក់ទំនងនៃការបំពាន និងការរំលោភបំពានលើកុមារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Empowerment	ការពង្រឹងភាពឆ្លាតវៃ ការផ្តល់អំណាច	Empower	N/A	ដំណើរការបញ្ចប់ភាពមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សចាប់យកអំណាច ត្រួតត្រាលើការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួន វិធានការ គោល- នយោបាយ ដំណើរការ និងស្ថាប័ននានាដែលមានឥទ្ធិពលលើ ជីវិតរបស់ពួកគេ ។
Enslavement	ការដាក់ឱ្យស្ថិត នៅក្នុងទោសភាព	Enslave	N/A	ការអនុវត្តអំណាចណាមួយឬទាំងអស់ដែលមានចំពោះសិទ្ធិ កម្មសិទ្ធិលើបុគ្គលណាម្នាក់ ។ (មាត្រា ៧ នៃលក្ខន្តិកៈក្រុងរ៉ូម ស្តីពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ)
Entertainment service	សេវាកំសាន្តសប្បាយ	N/A	N/A	សេវានានាដែលធ្វើឱ្យអតិថិជនពេញចិត្តដោយផ្តល់អាហារ ភោសជ្ជៈ រាំ ចម្រៀង ។ល។
Enticement	ការល្អងលោម	Entice	Lure, temptation	ជាស្ថានភាពមួយ ដែលជនល្មើសទាក់ទាញជនរងគ្រោះតាមរយៈ ការសន្យាក្លែងក្លាយ ឬ ការមិនផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានពិតប្រាកដ ក្រែងជ្រោយក្នុងគោលដៅបញ្ជូនបញ្ចូលជនរងគ្រោះឱ្យធ្វើអ្វីមួយ ។
Entry	ការចូលទៅកាន់ប្រទេស ណាមួយ	Enter	N/A	ការចូលដោយជនណាម្នាក់ទៅក្នុងទឹកដីបរទេស បើទោះជា ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ មិនស្ម័គ្រចិត្ត ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិន ស្របច្បាប់ក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Entry stamp	ត្រាចូល	N/A	N/A	សញ្ញាសំគាល់ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រី ដែលធ្វើការតាមប្រក ព្រំដែននៅលើវិធានឆ្លងដែនរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ដែលបញ្ជាក់ អំពីកាលបរិច្ឆេទ និងកន្លែងដែលបុគ្គលនោះចូលក្នុងរដ្ឋនោះ ។
Evaluation	ការវាយតម្លៃ	Evaluate	Assessment	ការវិភាគ និងប៉ាន់ប្រមាណជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ និងផ្តោតលើ គោលបំណងជាក់លាក់លើគោលនយោបាយ កម្មវិធី ការអនុវត្ត ភាពជាដៃគូ និងនីតិវិធីរបស់អង្គការ ដោយផ្តោតលើការ កសាងផែនការ ការបង្កើត ការអនុវត្ត និងឥទ្ធិពលគម្រោង ។ ការវាយតម្លៃគម្រោងស្តីពីការងារអភិវឌ្ឍន៍ជំនួយគាំទ្រណាមួយ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើចំណុចដៅសំខាន់ៗចំនួនប្រាំគឺ ភាព ជាប់ទាក់ទងប្រសិទ្ធភាព, ប្រសិទ្ធផល, និរន្តរភាព និងផលរយៈពេលវែងដែលគម្រោងណាមួយមាន ។
Evidence	ភ័ស្តុតាង	N/A	N/A	រួមបញ្ចូលអ្វីៗទាំងអស់ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់ ឬ បង្ហាញភាពពិតនៃអំណះអំណាងមួយ ដែលមានដូចជាវត្ថុតាង និងសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីជាដើម ។
Excessive	លើសលុប ឬ ហួសហេតុ	N/A	Overwhelming	ដែលមានលក្ខណៈច្រើនហួសហេតុ ឬ ជ្រុលហួស មិនអាចទ្រាំទ្រ ឬ ទទួលយកបាន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Exile	ធ្វើនិរទេសចេញពីស្រុកកំណើត	Exile	Banish, expel, deport, send away	ការបញ្ជូនជនណាម្នាក់ចេញពីប្រទេសកំណើត។ ខុសគ្នាពីជនដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចេញពីប្រទេសមួយដែលគាត់មិនមែនជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសនោះ ជននិរទេសគឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចេញពីប្រទេសកំណើត។ នៅពេលដែលច្បាប់ ឬការរក្សាបង្ក្រាម មនុស្សម្នាក់ឱ្យចាកចេញ គាត់ស្ថិតក្នុងការធ្វើនិរទេសដោយបង្ខំ។ នៅក្នុងករណីដែលកាលៈទេសៈបង្ខំឱ្យបុគ្គលម្នាក់ចាកចេញដោយខ្លួនឯង គាត់ស្ថិតក្នុងការធ្វើនិរទេសដោយស្ម័គ្រចិត្ត។
Exit visa	ទិដ្ឋាការចេញពីប្រទេស	N/A	N/A	ទិដ្ឋាការដែលចេញឱ្យបុគ្គលនានា និងដែលមានកាលកំណត់ដែលត្រូវបន្តពេលមុននឹងចេញពីប្រទេសនោះ។
Exodus	ចលនាចាកចេញពីប្រទេសជាក្រុម	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីជាក្រុម (ដាច់ដោយឡែកនិងមិនទាក់ទងគ្នា) ចេញពីប្រទេសកំណើត។ ការចាកចេញជាក្រុម គឺជាចលនានៃមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងសហគមន៍មួយនៅក្នុងពេលណាមួយ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Exploitation	ការកេងប្រវ័ញ្ច	Exploit	N/A	អំពើនៃការទាញយកផលពីអ្វីម្យ៉ាង ឬ ពីជនណាម្នាក់ ជាពិសេស អំពើនៃការកេងយកផល ដោយមិនត្រឹមត្រូវពីអ្នកដទៃសម្រាប់ ជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន (ដូចជា ការកេងប្រវ័ញ្ចខាងផ្លូវភេទ ពលកម្ម ឬ សេវាកម្មដោយបង្ខំ ទាសភាព ឬ ការអនុវត្តស្រដៀងគ្នានឹងទាសភាព សេវភាព ឬ ការដកហូតសិរិរាង្គនានា) ។
Expulsion	ការបណ្តេញចេញពីប្រទេស	Expel	Banishment, department, dispossession, eviction, expatriation, removal	អំពើរបស់អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋមួយក្នុងបំណង និងក្នុងន័យធ្វើឱ្យមាន ការបណ្តេញចេញបុគ្គលម្នាក់ ឬ ច្រើន (ជនបរទេស ឬ បុគ្គល គ្មានសញ្ជាតិ) ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ពីដែនដីរបស់រដ្ឋនោះ ។
Expulsion order	សេចក្តីសម្រេចបណ្តេញចេញ	N/A	N/A	បទបញ្ជារបស់រដ្ឋមួយ ដែលជូនដំណឹងអំពីការហាមឃាត់ជន បរទេសមិនឱ្យប្តូរស្ថិតនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋនោះ ។ បទបញ្ជានេះ នឹងត្រូវចេញ ទោះបីបុគ្គលនោះចូលមកក្នុងដែនដីនោះដោយ ល្មើសច្បាប់ ឬ លែងមានទទួលសិទ្ធិប្តូរស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។ ជាទូទៅ បទបញ្ជានេះរួមផ្សំជាមួយការប្រកាសផ្សាយដែល នឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈការនិរទេសប្រសិនបើចាំបាច់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Extended family	គ្រួសារសាច់ញាតិ	N/A	N/A	ព្យាតិសន្តានរបស់ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលមិនមែនជាឪពុកម្តាយនិងកូនបង្កើត ដែលអាចត្រូវបានស្នើសុំឱ្យមើលថែជនរងគ្រោះនៅក្នុងសហគមន៍ ។
Externally displaced person	ជនភៀសខ្លួនដោយសារកត្តាសង្គម-ធម្មជាតិ	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលបានគេចចេញពីប្រទេសខ្លួន ដោយសារតែការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ អំពើហិង្សាជាទូទៅ ស្ថានភាពជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ឬ គ្រោះមហន្តរាយផ្សេងទៀត ដែលបង្កដោយមនុស្ស ។ ជាញឹកញាប់បុគ្គលទាំងនោះ គេចចេញក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើន ។ ជួនកាល ពួកគេត្រូវបានហៅផងដែរថាជា "ជនភៀសខ្លួនជាក់ស្តែង" ។
Extradition	បត្យាច័ន	Extradite	Deportation, expatriation	ជាទូទៅ ការប្រគល់ជាផ្លូវការដោយផ្អែកលើសន្ធិសញ្ញា ឬការចាត់ចែងទៅវិញទៅមក ពីសំណាក់រដ្ឋមួយមកលើរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត អំពីបុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឬ ជាប់ចោទពីបទល្មើសនៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន និងនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋផ្សេងទៀត ក្នុងបំណងយកមកជំនុំជម្រះ ឬទទួលទោសលើទឹកដីកំណើតរបស់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Facilitate	ជួយសម្រួល	Facilitate	Ease, assist	ធ្វើឱ្យងាយស្រួលការងារមួយដោយស្រួលក្នុងការកើតមានឡើង ។
Family unity	សិទ្ធិរស់នៅជួបជុំគ្រួសារ	N/A	N/A	សិទ្ធិរបស់គ្រួសារមួយក្នុងការរស់នៅជាមួយគ្នា និងជាឯកតាតូច បំផុតមួយនៃសង្គម ដើម្បីទទួលបាននូវការគោរព កិច្ចការពារ ជំនួយ និងការគាំទ្រ ។
Force	ការប្រើប្រាស់កម្លាំង	Force	Restraint, pressure	សំដៅលើការប្រើកម្លាំងផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្តដើម្បីប្រឆាំងនឹងឆន្ទៈ របស់ជនរងគ្រោះ ។ ជាគោលការណ៍វាមិនចាំបាច់តម្រូវថា ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានរបបសេរីដោយសារតែការប្រើប្រាស់កម្លាំង នេះឡើយ ។
Forced labor	ពលកម្មដោយបង្ខំ	N/A	N/A	គ្រប់ការងារ ឬ សេវាដែលតម្រូវឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ធ្វើនៅ ក្រោមការគំរាមដាក់ទណ្ឌកម្ម ហើយដែលបុគ្គលនោះមិនបាន ផ្តល់ឱ្យដោយស្ម័គ្រចិត្តឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Forced marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	<p>ជាពាក្យប្រើប្រាស់ដើម្បីអធិប្បាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយដែលភាគីមួយឬច្រើនរៀបការ ដោយគ្មានការឯកភាពគ្នា ឬដែលផ្ទុយនឹងនីតិវិធីរបស់ពួកគេ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំខុសគ្នា ពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយការចាត់ចែង ដែលក្នុងនោះភាគីទាំងពីរឯកភាពគ្នាជាមួយជំនួយពីឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ឬពីភាគីទីបីណាមួយ (ដូចជា មេអណ្តើក) ក្នុងការស្វែងរកសហព័ទ្ធ។</p>
Forced migration	ទេសន្តរប្រទេសដោយបង្ខំ	N/A	N/A	<p>ជាពាក្យទូទៅមួយសម្រាប់អធិប្បាយអំពីចលនាទេសន្តរប្រទេសដែលក្នុងនោះមានការបង្ខិតបង្ខំដែលរួមទាំងការគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិតនិងរបរចិញ្ចឹមជីវិត ទោះជាពិតឡើងដោយកត្តាធម្មជាតិ ឬដោយមនុស្សក៏ដោយ (ដូចជា ចលនាទេសន្តរភ្លៀង និងជនចំណាកស្រុក ដោយសារគ្រោះធម្មជាតិ និង បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ ដោយសារធាតុគីមី ឬនុយក្លេអ៊ែរ ឡិក្ស ឬគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ) ។</p>
Forced prostitution	អំពើពេស្យាចារដោយបង្ខំ	N/A	N/A	<p>ការរួមភេទជាមួយជនណាម្នាក់ដែលមិនកំណត់ ឬ អំពើគ្រប់រូបភាពផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងភេទ ដោយផ្តោលប្តូរនឹងវត្ថុមានតម្លៃអ្វីមួយ និងដោយមិនមានការស្ម័គ្រចិត្ត។ ជាទូទៅ "ពេស្យាចារដោយបង្ខំ" ស្តែងឡើងក្នុងរូបភាពជាការត្រួតត្រាលើបុគ្គលម្នាក់ដែលស្ថិតក្រោមការបង្ខិតបង្ខំឱ្យប្រព្រឹត្តសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Forced resettlement	ការតាំងទីលំនៅដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ការផ្ទេរបុគ្គល ឬក្រុមនានាដោយបង្ខំ នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋមួយ ចេញពីកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់ពួកគេ ដែលជាផ្នែកមួយនៃគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឱ្យទៅតាំងទីលំនៅថ្មីនៅកន្លែងផ្សេង ។
Forced return	ការបញ្ជូនត្រឡប់ ឬនិរទេសដោយបង្ខំ	N/A	Forced repatriation	ភាពចាំបាច់ត្រូវវិលត្រឡប់នៃបុគ្គលណាម្នាក់ទៅប្រទេសដើមកន្លែងសំចត ឬ ប្រទេសទីបីវិញ ដោយសារតែចំណាត់ការខាងរដ្ឋបាល ឬ អំណាចតុលាការ ។
Forcibly assisted	ដែលផ្តល់ជំនួយក្នុងលក្ខណៈបង្ខំ	N/A	N/A	ដែលប្រើកម្លាំងដើម្បីឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ទទួលជំនួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Fraud	ការបន្លំ ការឆបោក	Defraud	Fraudulence, deception, cheating, trickery	<p>អំពើបន្លំចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ហើយដែលនាំឱ្យខូចខាត ប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនេះ ឬ របស់តតិយជន តាមរយៈការ ប្រើប្រាស់ឈ្មោះក្លែង ឬ ការអះអាងទៅលើឋានៈក្លែង ឬ ការ រំលោភលើឋានៈពិតប្រាកដ ឬ ការប្រើប្រាស់កលទុច្ចរិត ដើម្បី ទទួលបានពីជនរងគ្រោះនូវ :</p> <p>១) ការប្រគល់មូលនិធិ តម្លៃ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីមួយ ។</p> <p>២) ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ។</p> <p>៣) ការធ្វើលិខិតដែលមានតម្លៃជាកាតព្វកិច្ច ឬ ជាការឱ្យ រួចពីកាតព្វកិច្ច ។</p>
Fraudulent	ដែលមានលក្ខណៈបន្លំ ឬ ឆបោក	N/A	N/A	សូមមើលនិយមន័យនៃពាក្យ "ការបន្លំ ឬ ឆបោក (Fraud) " ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Fraudulent document	ឯកសារក្លែងបន្លំ	N/A	N/A	ឯកសារធ្វើដំណើរ ឬ ឯកសារអត្តសញ្ញាណដែលក្លែងបន្លំ ឬ កែប្រែផ្នែកខ្លះដោយជនណាផ្សេងទៀត ក្រៅពីបុគ្គលដើម ឬ ភ្នាក់ងារដែលមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ក្នុងការចេញ ឬ ផលិតឯកសារធ្វើដំណើរ ឬឯកសារអត្តសញ្ញាណនោះ ក្នុងនាមរដ្ឋ ឬ ដែលត្រូវបានចេញដោយមិនត្រឹមត្រូវ ឬ ទទួលបានតាមរយៈតំណាងមិនត្រឹមត្រូវដោយអំពើពុករលួយ ឬ ការបង្កាបបញ្ហា ឬ តាមវិធីផ្សេងណាមួយ ដែលមិនស្របច្បាប់ ឬ ដែលត្រូវបុគ្គលផ្សេងក្រៅពីបុគ្គលស្របច្បាប់ពិខាងដើមយកទៅប្រើប្រាស់ ។
Freedom of movement	សេរីភាពបន្តាស់ទី	N/A	N/A	សិទ្ធិនេះផ្សំឡើងដោយផ្នែកសំខាន់ៗចំនួនបី : សេរីភាពនៃការធ្វើដំណើរនៅក្នុងដែនដីនៃប្រទេសមួយ (មាត្រា ១៣(១) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨: "មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើដំណើរដោយសេរីនិងស្នាក់នៅក្នុងព្រំដែននៃរដ្ឋនីមួយៗ") សិទ្ធិក្នុងការចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ និងសិទ្ធិវិលត្រឡប់មកប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ (មាត្រា ១៣(២) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨ "ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ ដែលរួមទាំងប្រទេសផ្ទាល់ខ្លួន និងវិលត្រឡប់មកប្រទេសខ្លួនវិញ")
Freezing	កាត់បង្កក់	Freeze	Seizure	សំដៅលើការការហាមឃាត់ជាបណ្តោះអាសន្នលើការផ្ទេរ ការផ្លាស់ប្តូរ ការចាត់ចែង ឬការធ្វើចលនាទ្រព្យសម្បត្តិណានា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Gender-related persecution	ការធ្វើទុក្ខទោស ការបោទប្រកាន់ ឬការយារយីដែលផ្តោតលើ មូលហេតុពាក់ព័ន្ធនឹងយេនឌ័រ	N/A	N/A	ការធ្វើទុក្ខទោស ការបោទប្រកាន់ ឬការយារយីដែលផ្តោតលើ ឬមានឥទ្ធិពលក្នុងកម្រិតវិសមមាត្រមកលើភេទណាមួយ ។
Genuine and stable marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតប្រាកដ និងយូរអង្វែង	N/A	N/A	អាពាហ៍ពិពាហ៍មួយដែលមន្ត្រីកុងស៊ុល ឬ មន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍ ចាត់ទុកថាពិតគឺក្នុងក្លាយ ដោយសារបានធ្វើឡើងក្នុងបំណង រក្សាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតប្រាកដ និងយូរអង្វែងដោយសារ វាទំនងជានឹងស្ថិតស្ថេរ ។ នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន ប្រសិនបើមន្ត្រីមិន អាចកំណត់ថាតើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះធ្វើឡើងក្នុងបំណងរក្សា ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍សម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែងទេនោះ គេ អាចធ្វើការសន្មតថាអាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតគឺក្នុងក្លាយ លើក លែងតែមានភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ផ្ទុយពីនេះ ។
Good practice	បទពិសោធផល្អ	N/A	N/A	បទពិសោធបែបថ្មី ដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងដែលញ៉ាំង អារម្មណ៍ ហើយល្អដែលមានសក្តានុពលក្នុងការផ្ទេរទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកទៅក្នុងបរិបទដទៃទៀតរបស់ជាតិ ។
Green border	បន្ទាត់ព្រំដែនគោក ឬ ព្រំដែនបៃតង	N/A	N/A	ពាក្យនេះ ប្រើប្រាស់ដើម្បីអធិប្បាយអំពីព្រំដែនដីគោករបស់ រដ្ឋមួយរវាងប្រកាសពិនិត្យតាមព្រំដែន ។ ព្រំដែនទឹក (ទន្លេ ឬសមុទ្រ) អាចហៅថាជា "ព្រំដែនខៀវ" ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិស័យ	និយមន័យ
Grounds of inadmissibility	លក្ខខណ្ឌឬមូលហេតុក្នុងការមិនអនុញ្ញាតចូលក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	<p>និយមន័យ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិអន្តោប្រវេសន៍ អំពីហេតុផលដែលជនបរទេសអាចត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យចូលក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ សូម្បីតែក្នុងករណី ដែលបុគ្គលនោះ មានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទទួលបានទិដ្ឋាការ ឬ ឋានៈដទៃទៀតខាងអន្តោប្រវេសន៍ក៏ដោយ ប្រសិនបើគាត់ស្ថិតនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការមិនអាចអនុញ្ញាតឱ្យចូលបានទិដ្ឋាការ ឬ ឋានៈដទៃទៀតនិងត្រូវបដិសេធ ។ លក្ខខណ្ឌនៃការមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលត្រូវបានកំណត់ឡើង ដោយឡែកសម្រាប់ហាមជនបរទេសមួយចំនួនចូល ដូចជាបុគ្គលដែលគ្មានឯកសារ ដែលមិនមានឯកសារសុពលភាពសម្រាប់ការធ្វើដំណើរ បុគ្គលដែលជាប់ការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ បុគ្គលដែលគេជឿថាអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពសាធារណៈ ឬ សុវត្ថិភាពសាធារណៈ បុគ្គលដែលធ្លាប់ត្រូវបាននិរទេសពីមុនមក ។ល ។</p>
Guiding principles on internal displacement	គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីបន្ទាន់ទីនៅក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	<p>គោលការណ៍មួយលក្ខណ៍ ដែលចែងអំពីបទដ្ឋានការពារជំនួយ និងដំណោះស្រាយសម្រាប់បន្ទាន់ទីនៅក្នុងប្រទេសមួយ ។ គោលការណ៍ណែនាំត្រូវបានដាក់ជូនទៅស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស ដោយតំណាងនៃអគ្គលេខាធិការសម្រាប់បន្ទាន់ទីក្នុងប្រទេសនៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Guardian	អ្នកអារាមណាព្យាបាល	N/A	Care taker, custodian	ជនដែលមានសមត្ថកិច្ច និងករណីយកិច្ចស្របច្បាប់ ក្នុងការថែទាំបុគ្គល ឬទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ដែលតាមធម្មតាដោយសារកង្វះសមត្ថភាព ពិការភាព ឬ ស្ថានភាពអនីតិជនរបស់ជននេះ ។
Guilty	ដែលមាតិកាទុច្ចរិត ដែលជាប់ពិរុទ្ធ	N/A	Culpable	ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើដែលត្រូវចាត់ថ្នាក់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Habeas corpus	ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនមកកាន់តុលាការដើម្បីត្រួតពិនិត្យពីភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំខ្លួនបណ្តឹងសុំឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យលើភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំខ្លួន	N/A	N/A	ដីកាបញ្ជាអញ្ជើញបុគ្គលម្នាក់មកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ ដែលជាញឹកញាប់ដើម្បីធានាថា ការដាក់ពន្ធនាគារលើភាគីនោះមិនមែនជាករណីល្មើសច្បាប់ឡើយ ។ ចំណាត់ការមួយនៅចំពោះមុខតុលាការដើម្បីពិនិត្យមើលភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំឃាំង ឬ ការដាក់ក្នុងពន្ធនាគារ ។
Habitual/usual residence	លំនៅសំនេរជាប្រក្រតី	N/A	N/A	កន្លែងមួយនៅក្នុងប្រទេស ដែលបុគ្គលម្នាក់រស់នៅ និងដែលតាមធម្មតារូបភាពចំណាយពេលសម្រាកកាយប្រចាំថ្ងៃ ។
Harbor	ផ្តល់ទីជម្រក (ដោយខុសច្បាប់)	N/A	N/A	ការផ្តល់ជម្រក ឬ លាក់បុគ្គលណាម្នាក់ក្នុងបំណងល្មើសទៅនឹងច្បាប់ ដូចជា ការពារឧក្រិដ្ឋជនពីការស៊ើបអង្កេតរបស់នគរបាលជាដើម ។
Hearing	សវនាការ	N/A	Trial	ពេលវេលាដែលរឿងក្តីមួយត្រូវបានយកមកជំនុំជម្រះនៅចំពោះតុលាការឬជាពេលសម្រាប់បង្ហាញអំណះអំណាងរបស់ភាគីនៃរឿងក្តីណាមួយនៅចំពោះមុខតុលាការ ។
Heterosexuality	ការមានទំនាក់ទំនង ឬ អារម្មណ៍ផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សដែលមានភេទផ្ទុយគ្នា	N/A	N/A	សំដៅលើតិរិយាបថខាងផ្លូវភេទ ឬ ការទាក់ទាញមនុស្ស ដែលមានភេទខុសគ្នា ឬ ការប្រតិបត្តិចំពោះមនុស្សដែលមានភេទខុសគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Holding centre	មណ្ឌលសំចត់បណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	កន្លែងសំចត់សម្រាប់អ្នកស្វែងរកការប្រកែកកោន ឬជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់នៅពេលដែលពួកគេ មកដល់ក្នុងប្រទេសដែលជាកន្លែងទទួលភ្លាម ។ ស្ថានភាពរបស់ពួកគេត្រូវកំណត់នៅមុនពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំរំជនភៀសខ្លួន ឬ ត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញ ។
Holistic	ដែលមានលក្ខណៈរួមចម្រុះ ឬ សព្វមុខ	N/A	N/A	ការចាត់ទុកបុគ្គលម្នាក់ ឬ វត្ថុទាំងមូល ជាការពិចារណាលើផ្នែកផ្សេងៗដោយឡែកពីគ្នា ។
Homelessness	ភាពគ្មានផ្ទះសំបែង	N/A	N/A	ជាលក្ខខណ្ឌនិងជំពូកមនុស្សនៅក្នុងសង្គមមួយ ដែលខ្វះផ្ទះសំបែងដោយសារតែពួកគេមិនមានលទ្ធភាពទិញ ឬ ដោយសារពួកគេមិនអាចរក្សាជម្រកឱ្យមានជាធម្មតាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងបានគ្រប់គ្រាន់ ។
Homosexuality	ការមានទំនាក់ទំនង ឬ អារម្មណ៍ផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សដែលមានភេទដូចគ្នា	N/A	N/A	សំដៅលើអាកប្បកិរិយាខាងផ្លូវភេទ ឬ ភាពទាក់ទាញរវាងមនុស្សមានភេទដូចគ្នា ឬ ការផ្តោតលើភេទតែមួយ ។
Household	គ្រួសារ	N/A	N/A	ក្រុមមនុស្សដែលមានកន្លែងស្នាក់នៅរួមគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Human capital	ជំនាញ និងសមត្ថភាពរបស់មនុស្ស ដើមទុនជាមនុស្ស	N/A	N/A	ជំនាញ និងទេពកោសល្យរបស់មនុស្សម្នាក់ ។
Human development index	សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍមនុស្ស	N/A	N/A	រង្វាស់នៃការវិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេស ឬ តំបន់មួយ ដោយគិតតាមអាយុកាល កម្រិតនៃការអប់រំ និងកម្រិតប្រាក់ចំណូលពិតប្រាកដដែលបានកែតម្រូវ ។
Human rights	សិទ្ធិមនុស្ស	N/A	N/A	សិទ្ធិដែលមានលក្ខណៈជាសកល មិនអាចផ្តាច់ចេញបានពីងង្វែក លើគ្នាទៅវិញទៅមក មានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក និងពាក់ព័ន្ធជាមួយបុគ្គលគ្រប់រូប ដែលបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់បានត្រឹមត្រូវ និងសមភាព ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន និងការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នា ។
Human smuggling	ការរត់ពន្ធមនុស្ស	N/A	N/A	ការជួយជនណាម្នាក់ឱ្យឆ្លងដែនដោយខុសច្បាប់ជាញឹកញាប់ ដោយគ្មានការបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ឬ ឯកសារនានា ក្នុងបំណងទទួលបានប្រយោជន៍ខាងហិរញ្ញវត្ថុ ឬ សម្ភារ ។ ការរត់ពន្ធបញ្ចប់ត្រឹមពេលដែលជនចំណាកស្រុកបានមកដល់ទីដៅ ។ ចំណែកការជួញដូរ ទាក់ទងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចជាប់ជាបន្តមក លើជនរងគ្រោះក្រោមរូបភាពមួយចំនួន ដើម្បីបង្កើតផលប្រយោជន៍មិនស្របច្បាប់សម្រាប់អ្នកជួញដូរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Human trafficking	ការជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	<p>អ.ស.បឱ្យនិយមន័យការជួញដូរមនុស្សថាជា "ការប្រើសិល្បិសិល្បិការដឹកជញ្ជូន ការផ្លូវ ការផ្តល់ជម្រក ឬការទទួលបុគ្គលនានា តាមមធ្យោបាយនៃការគំរាមកំហែង ឬប្រើប្រាស់កម្លាំង ឬទម្រង់ដទៃទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការបោក ការបោកបញ្ឆោត ការបំពានដោយអំណាច ឬលើភាពងាយរងគ្រោះ ឬការផ្តល់ ឬទទួលកម្រៃ ឬផលប្រយោជន៍ដើម្បីទទួលបាននូវការយល់ព្រមពីបុគ្គលណាម្នាក់ ដែលមានអំណាចគ្រប់គ្រងលើជនម្នាក់ផ្សេងទៀតក្នុងបំណងដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ច ។</p> <p>"ការកេងប្រវ័ញ្ចនេះអាចកើតឡើងតាមទម្រង់ខុសៗគ្នា ដែលរួមទាំងអំពើពេស្យាចារ ឬទម្រង់ដទៃទៀតនៃការកេងប្រវ័ញ្ចខាងផ្លូវភេទ ពលកម្ម ឬសេវាកម្មដោយបង្ខំ ទាសភាព ឬ ការអនុវត្តស្រដៀងគ្នា នឹងទាសភាព ការដកហូតសិរិរាងជាដើម ។</p>
Humanitarian coordination	ការសម្របសម្រួលផ្នែកមនុស្សធម៌	N/A	N/A	<p>អភិក្រមមួយដែលផ្អែកលើជំនឿថា វិធានការដែលស្ថិតស្ថានភាពតបទៅនឹងភាពបន្ទាន់ណាមួយនឹងបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍ ព្រមទាំងកាត់បន្ថយភាពខ្វះចន្លោះដែលអាចកើតមាន ។</p>
Humanitarian law	ច្បាប់មនុស្សធម៌	N/A	N/A	<p>បទបញ្ជានៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេស ដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់ការពារបុគ្គលនៅក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ឬ ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Identify	កំណត់អត្តសញ្ញាណ	N/A	Determine	បង្ហាញ និងបញ្ជាក់លក្ខណៈ: ឬសញ្ញាណមួយ ដោយផ្អែកលើលក្ខណវិនិច្ឆ័យផ្សេងៗ ។
Identity document	ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបុគ្គល	N/A	N/A	សន្លឹកមួយនៃឯកសារដែលបង្កើតឡើង ដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលកាន់ឯកសារនោះ ។
Illegal entry	ការចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយដោយខុសច្បាប់	N/A	N/A	អំពើនៃការឆ្លងដែនដោយមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការចូលទៅក្នុងរដ្ឋមួយដោយស្របច្បាប់ ។
Illegal immigrant	ជនអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់	N/A	N/A	(ដែលហៅថាកម្មករគ្មានឯកសារផងដែរនោះ) សំដៅលើបុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ឆ្លងដែនតាមវិធីដែលរំលោភលើច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់ប្រទេសគោលដៅ ។
Immigrant	ជនអន្តោប្រវេសន៍	N/A	Adoptive citizen, alien, documented alien, migrant, undocumented alien	ជាបុគ្គលដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។
Immigration status	ឋានៈ: ឬលក្ខខណ្ឌទាក់ទងនឹងជនអន្តោប្រវេសន៍	N/A	N/A	ស្ថានភាពដែលជនអន្តោប្រវេសន៍បានគោរពតាមច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍នៃប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Immigration zone	ព្រំដែន(ដីគោកនិងសមុទ្រ) ដែលគ្របដណ្តប់ដោយច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់ប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	តំបន់នៅសមុទ្រអន្តរជាតិ និងដែនដីរបស់រដ្ឋមួយ ដែលក្នុងនោះមានការអនុវត្តច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់រដ្ឋនោះ ។
Imprisonment	ការជាប់ទោសពន្ធនាគារទោសគុក	Imprison	Incarceration	ស្ថានភាពនៃការជាប់ឃុំ ឬ ពេលវេលាដែលជនណាម្នាក់ជាប់ឃុំក្នុងពន្ធនាគារតាមអំណាចសាលក្រមស្ថាពររបស់តុលាការ ។
Incentive	សម្ពាធ ឬគ្រឿងលើកទឹកចិត្ត	N/A	Inducement	ជាកត្តាណាមួយ(ហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្រៅពីហិរញ្ញវត្ថុ) ដែលអាចឱ្យឬជំរុញឱ្យមានចំណាត់ការណាមួយ ឬចាត់បញ្ចូលថាជាមូលហេតុមួយនៃការជ្រើសយកជម្រើសណាមួយ ។
Indecent act/ Indecency	អំពើអសាស	N/A	Obscenity, lewdness	អំពើនៃការប៉ះពាល់ ឬ ការបង្ហាញកេរកេរ ឬ ផ្នែកភេទផ្សេងទៀតរបស់ជនដទៃ ឬ ការឱ្យជនដទៃប៉ះពាល់កេរកេរ ឬ ផ្នែកភេទផ្សេងទៀតរបស់ជនលើសខ្លួនឯង ឬ របស់ជនទីបី ក្នុងចេតនាធ្វើឱ្យរំជួលឬរីករាយដល់ចំណង់ផ្លូវភេទរបស់ជនលើស ។ (ស្រង់ចេញពីមាត្រា ៣៤១ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងមាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់ ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Indecent assault	ការប្រទូស្តក្តីខ្មាស ការច្រើតច្រៀងក្តីខ្មាស	N/A	N/A	ការប្រទូស្តក្តីខ្មាសសំដៅលើគ្រប់អំពើប៉ះពាល់ ស្នាមអង្គុល កេរកេរ ឬផ្នែកភេទផ្សេងទៀតរបស់បុគ្គលដទៃ តែបុគ្គលនេះមកមិនស្ម័គ្រផងទេ ឬ បង្ខំបុគ្គលដទៃឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើនេះមកលើខ្លួនឬទៅលើបុគ្គលទីបី ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យរំជួលឬរីករាយដល់ចំណង់ផ្លូវភេទរបស់ជនល្មើស (ស្រង់ចេញពី មាត្រា ២៤៦ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ) ។ ស្រដៀងគ្នានេះផងដែរ មាត្រា ៤២ នៃច្បាប់អ៊ុនតាក់ (ហើយដែលរំលឹកឡើងវិញដោយមាត្រា ៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ) បានបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថាអំពើច្រើតច្រៀងដល់ក្តីខ្មាស អាចប្រព្រឹត្តប្រឆាំងជនណាម្នាក់ទៀតដែលមានភេទដូចគ្នាឬមិនដូចគ្នា ដោយប្រព្រឹត្តទៅលើជននោះតាមការស្នាមអង្គុល ឬអំពើផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងរឿងភេទ ឬន្តែពុំបានដល់ទីជម្រៅ និងធ្វើឡើងដោយការបង្ខំដោយអំពើហិង្សា ឬដោយការគំរាមកំហែង ។
Individual migration	ការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ជាឯកជន	N/A	N/A	ករណីដែលបុគ្គលធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍តែឯង ឬ ជាគ្រួសារ ។ ជាទូទៅ ការធ្វើបន្ទាន់ទីបែបនេះត្រូវចេញចំណាយដោយខ្លួនឯង ឬ មានបុគ្គល អង្គការ ឬ រដ្ឋាភិបាលជាអ្នកចេញជំនួសដែលខុសពីកម្មវិធីជាទ្រង់ទ្រាយធំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Individualized assistance	ជំនួយសមស្របតាមលក្ខណៈបុគ្គល	N/A	N/A	ជំនួយដែលផ្តល់ជូនជនរងគ្រោះដោយផ្អែកលើតម្រូវការជាលក្ខណៈបុគ្គលផ្ទាល់របស់ជននោះ ។
Informed consent	ការយល់ព្រមដែលផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់	N/A	N/A	ការព្រមព្រៀងរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការសម្រេចទៅលើអ្វីមួយបន្ទាប់ពីខ្លួនទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ។
Influx	លំហូរជនបរទេសទៅក្នុងប្រទេសមួយ (ក្នុងចំណុចច្រើន)	N/A	Arrival, inflow	ការមកដល់ជាបន្តបន្ទាប់នៃជនបរទេសក្នុងចំនួនច្រើនចូលមកក្នុងប្រទេសមួយ ។
Inhumane treatment	ការប្រព្រឹត្តអំពើអមនុស្សធម៌	N/A	Brutality	អំពើឃោរឃៅធ្ងន់ធ្ងរខាងផ្លូវកាយ ឬ ស្មារតី ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត ឬ សុខភាព ។
Insensitivity	ភាពមិនរសើប ភាពមិនងាយទទួលឥទ្ធិពល ស្នឹក	N/A	Insensitiveness, numb	ភាពមិនឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Instigator	អ្នកផ្ដើមគំនិត	Instigate	Initiator	អ្នកដែលជំរុញឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស តាមការណែនាំ ឬការបញ្ជា ឬ អ្នកដែលបង្កឱ្យមានបទល្មើសដោយផ្តល់អំណោយ ដោយការសន្យា ឬការគំរាមកំហែង ការព្យួរព្យួរ ការលួងលោម ឬក៏ដោយវិសោកអាជ្ញាឬអំណាចរបស់ខ្លួន ។
Institution	ស្ថាប័នប្រឹក្សា	N/A	N/A	ក) អង្គការ ឬ ទីភ្នាក់ងារដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ឬឯកជន ខ) យន្តការបទបញ្ជា និងប្រព័ន្ធដែលមនុស្ស និងអង្គការនានាទាក់ទងជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។
Integrated approach	វិធីសាស្ត្រឬអភិក្រមពហុវិស័យ	N/A	N/A	អភិក្រម (វិធីសាស្ត្រ) មួយនៃការកសាងផែនការដែលនាំមកបញ្ចូលគ្នារបញ្ហានានាពីវិស័យជាច្រើន ស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងក្រុមមនុស្សខុសៗគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Integration	សមាហរណកម្ម	Integrate	N/A	ដំណើរការមួយដែលជនអន្តោប្រវេសន៍ត្រូវបានទទួលឱ្យចូលទៅក្នុងសង្គមមួយ ទាំងក្នុងនាម ជាបុគ្គល និងជាក្រុម។ លក្ខខណ្ឌជាក់លាក់នានាសម្រាប់ការទទួលយកដោយសង្គមមួយដែលជាកន្លែងទទួលបានភាពខុសគ្នាជាខ្លាំងពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ហើយការទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើសមាហរណកម្មមិនមែនអាស្រ័យលើក្រុមជាក់លាក់ណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែអាស្រ័យលើក្រុមជាច្រើន ដូចជា ជនអន្តោប្រវេសន៍ខ្លួនឯង រដ្ឋាភិបាលជាម្ចាស់ផ្ទះ ស្ថាប័ននានា និងសហគមន៍ផងដែរ។ ក្នុងបរិបទជួញដូរមនុស្ស សមាហរណកម្មសំដៅទៅលើដំណើរការបញ្ជូនត្រឡប់ជនរងគ្រោះទៅរួមរស់ក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ ដោយយោងទៅតាមការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ ឬជាការបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅរស់នៅក្នុងសហគមន៍ថ្មីមួយទៀត។
Interception	ការរារាំងមិនឱ្យចូលក្នុងប្រទេស	Intercept	Obstruction	វិធានការណាមួយដែលអនុវត្តដោយរដ្ឋមួយនៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីទប់ស្កាត់ រារាំង ឬ បញ្ឈប់បណ្តាសំទីរបស់បុគ្គលនានាដែលពុំមានឯកសារត្រឹមត្រូវសម្រាប់បញ្ជាក់ពីការឆ្លងកាត់តាមដែនគោក អាកាស ឬ សមុទ្រ និងដែលធ្វើដំណើរចូលក្នុងប្រទេសគោលដៅខុសៗគ្នា។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Internal disturbance	ស្ថានភាពវិវាទក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	ស្ថានភាពមួយដែលឆ្លងបញ្ចាំងអំពីអំពើហិង្សា និងគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ប៉ុន្តែស្ថានភាពនេះ មិនទាន់ឈានដល់ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ នៅឡើយទេ ។
Internal migration	ចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីរបស់ប្រជាជនពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត នៅក្នុងប្រទេសតែមួយក្នុងគោលបំណង ឬ ដែលបាននាំឱ្យមានការបង្កើតជម្រកស្នាក់នៅថ្មី។ ចំណាកស្រុកបែបនេះអាចមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ឬអចិន្ត្រៃយ៍។ ជនចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេសធ្វើបន្ទាន់ទី ប៉ុន្តែនៅតែស្ថិតក្នុងរង្វង់ព្រំដែននៃប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន (ដូចជា ចំណាកស្រុកពីជនបទទៅកាន់ទីក្រុងជាដើម) ។
Internal Trafficking	អំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	ជាការជួញដូរមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសតែមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Internally displaced persons	ជនដែលត្រូវជម្លៀសទៅកាន់កន្លែងណាមួយក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	បុគ្គល ឬ ក្រុមមនុស្សដែលបានរងការបង្ខំ ឬ ត្រូវរកៀសខ្លួន ឬ ចាកចេញពីផ្ទះសំបែង ឬ កន្លែងរស់នៅប្រក្រតី ជាពិសេស ដោយសារតែ ឬ ដើម្បីជៀសវាងឥទ្ធិពលនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ស្ថានភាពនៃអំពើហិង្សា ជាទូទៅ អំពើហិង្សាលើសិទ្ធិមនុស្ស ឬ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ ដោយសកម្មភាពមនុស្ស និងជាអ្នកដែលពុំទាន់បានឆ្លងព្រំដែនរបស់រដ្ឋ ដែលមានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ។
International armed conflict	ជម្លោះប្រដាប់អាវុធដែលមានលក្ខណៈជាអន្តរជាតិ ឬ ឆ្លងប្រទេស	N/A	N/A	សង្គ្រាមមួយដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយរដ្ឋចំនួនពីរ ឬ ច្រើន ។
International law	ច្បាប់អន្តរជាតិ	N/A	N/A	គោលការណ៍ច្បាប់ដែលណែនាំដល់ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋនានា ។ ថ្មីៗនេះ ច្បាប់ស្តីពីទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិចែងមិនត្រឹមតែរវាងរដ្ឋនានាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែរួមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដូចជា អង្គការអន្តរជាតិ និងសូម្បីតែបុគ្គលនានា (ដូចជា អ្នកដែលរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ឬ ប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម) ។ វាត្រូវបានហៅផងដែរថាជាច្បាប់ប្រជាជាតិ ឬ នីតិអន្តរជាតិ ។ល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
International migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិ ទេសន្តរប្រវេសន៍ឆ្លងដែន	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីរបស់បុគ្គលនានាដែលចាកចេញពីប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន ឬ ប្រទេសដែលជាលំនៅប្រក្រតី ដើម្បីស្នាក់នៅ ឬ មួយជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។ ដូច្នោះ មានការឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិ ។
International protection	ការការពារជាអន្តរជាតិ	N/A	N/A	សកម្មភាពនានារបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើច្បាប់អន្តរជាតិក្នុងគោលដៅការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាននៃជំពូកបុគ្គលជាក់លាក់នៅក្រៅប្រទេសដើមដែលខ្លះកិច្ចការពារពិថ្នាក់ជាតិ នៅក្នុងប្រទេសផ្ទាល់ខ្លួន ។
Intervention	អន្តរាគមន៍	Intervene	Interposition, mediation	ការប៉ុនប៉ងមួយដើម្បីកាត់បន្ថយការឈឺចាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ឬនៅកម្រិតបុគ្គល ដែលមានមហន្តរាយ ឬ អយុត្តិធម៌ ឬ ដែលកើតមានមហន្តរាយ ឬអយុត្តិធម៌ ។
Interview	ការធ្វើសម្ភាស	Interview	N/A	ដំណើរការមួយនៃការសាកសួរ ឬ និយាយជាមួយបុគ្គលម្នាក់ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន ឬ កំណត់អំពីគុណភាពរបស់បុគ្គលនោះ ។ ការសម្ភាសគឺជាជំហានមួយនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យលើពាក្យសុំសិទ្ធិជំនឿស្មោះស្មើនៃសិទ្ធិផ្សេងទៀតខាងអន្តោប្រវេសន៍ ឬដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជនរងគ្រោះ ជាដើម ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Investigation	ការស៊ើបអង្កេត	Investigate	Enquiry, probe	ដំណើរការមួយជាផ្លូវការឬតាមផ្លូវតុលាការ ដើម្បីស្វែងរក ភាពពិតអំពី ឬ បង្កដោយអ្វីមួយ ដែលមានដូចជា ឧក្រិដ្ឋកម្ម គ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបញ្ហាវិទ្យាសាស្ត្រ ។ល។
Involuntary labor slavery	ការធ្វើការងារទាសភាព ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌនៃសេវាកម្ម ឬ ការងារដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តដោយ បុគ្គលណាម្នាក់ ជំទាស់នឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ របស់បុគ្គលផ្សេងទៀត ដោយសារតែការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាម កំហែង ការបំភិតបំភ័យ ឬ មធ្យោបាយផ្សេងទៀតស្រដៀងគ្នា នឹងការបង្ខិតបង្ខំ និងកាតព្វកិច្ច ដែលផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់ជននោះ ។
Involuntary repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍នៃជនភៀសខ្លួនទៅក្នុងប្រទេសដើមតាមការ ស្នើសុំ ដោយប្រទេសទទួល ដោយបង្កើតកាលៈទេសៈដែលមិន បន្សល់ទុកជម្រើសផ្សេងទៀតណាមួយឡើយ ។ ដោយសារការធ្វើ មាតុភូមិនិវត្តន៍ គឺជាសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន (មិនដូចការបណ្តេញចេញ និង ការធ្វើនិរទេសឡើយ ដែលភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងវិស័យនៃអធិបតេយ្យ របស់រដ្ឋ) ទាំងរដ្ឋដែលជននោះមានសញ្ជាតិ ទាំងរដ្ឋ ដែលជាកន្លែង ស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្ន ឬ រដ្ឋដែលមានអំណាចចាប់បំប៉នជននោះ ពុំអាចដោះសារលើកលែងពីការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយបង្ខំ និង ដោយផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់បុគ្គល ដែលមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ឡើយ បើ ទោះបីបុគ្គលនោះជាជនភៀសខ្លួន ឬ ជាឈ្មើយសឹកក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Involuntary servitude	សេវភាពដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការបង្ខំឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ធ្វើការដោយការគំរាមកំហែង បង្កគ្រោះថ្នាក់ ការបំពានលើរូបកាយ ការកំហិត ឬ ការសងសឹកដែលស្របច្បាប់ ។
Irregular migrant	ជនធ្វើទេសក្តីប្រវេសន៍មិនរៀបរយ	N/A	N/A	បុគ្គលដែលខ្វះឋានៈតាមផ្លូវច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសសំចៃ ឬ ប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ ដោយសារតែការចូលដោយខុសច្បាប់ ឬ ការផុតសុពលភាពនៃទិដ្ឋាការ ។ ពាក្យនេះសំដៅលើជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃការចូលក្នុងប្រទេស និងបុគ្គលដទៃទៀត ដែលមិនមានសិទ្ធិស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ (គេអាចហៅផងដែរថាជាជនអន្តោប្រវេសន៍ សូចលោក/មិនស្របច្បាប់/គ្មានឯកសារ ឬ ជនអន្តោប្រវេសន៍នៅក្នុងស្ថានភាពមិនប្រក្រតី) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Irregular migration	ការធ្វើទេសក្រាមប្រវេសន៍ដោយមិនរៀបរយ	N/A	N/A	<p>បន្ទាត់ទីដែលកើតឡើងនៅក្រៅនិយាមរបស់ប្រទេស បញ្ជូនប្រទេសសំចៃ និងប្រទេសទទួល។ គេគ្មាននិយមន័យច្បាស់លាស់ ឬដែលមានការទទួលយកជាសកលឡើយ ហើយបើគិតតាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសដាំទំដៅ នេះជាការចូលស្នាក់នៅ ឬធ្វើការក្នុងប្រទេសមួយដោយលើសច្បាប់ ដែលមានន័យថាជនអន្តោប្រវេសន៍មិនមានការអនុញ្ញាតចាំបាច់ ឬឯកសារនានា នៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិអន្តោប្រវេសន៍សម្រាប់ចូលស្នាក់នៅ ឬធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសនោះ។ តាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសបញ្ជូន ភាពមិនប្រក្រតីនេះត្រូវបានមើលឃើញនៅក្នុងករណីនានា ដែលបុគ្គលម្នាក់ឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិដោយគ្មានលិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាព ឬឯកសារធ្វើដំណើរ ឬមិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌរដ្ឋបាលសម្រាប់ការចេញពីប្រទេសនោះឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គេឃើញមាននិន្នាការក្នុងការដាក់ម្រិតការប្រើប្រាស់ពាក្យ "ទេសន្តរប្រវេសន៍ខុសច្បាប់" មកត្រឹមករណីនៃការរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍ និង ការជួញដូរមនុស្សប៉ុណ្ណោះ។</p>
Itinerant worker	អ្នកធ្វើការចល័ត	N/A	N/A	<p>ពលករចំណាកស្រុក ដែលមានកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួននៅក្នុងរដ្ឋមួយ និងបានធ្វើដំណើរទៅរដ្ឋមួយ ឬ រដ្ឋនានាផ្សេងទៀតសម្រាប់រយៈពេលខ្លី ដោយសារតែប្រភេទមុខរបរបស់គាត់។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Karaoke parlor	ហាងខាវ៉ាតូខេ	N/A	N/A	កន្លែងដែលផ្តល់ការកំសាន្តដោយមានម៉ាស៊ីនខាវ៉ាតូខេសម្រាប់ត្រៀម និងវាំ ។
Key informants	អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ	N/A	N/A	បុគ្គលដែលមានវិជ្ជាជីវៈណាមួយ (ដូចជា គិលានុបដ្ឋាក គ្រូបង្រៀន និងកសិករក្រីក្រ) និងដែលផ្តល់ទស្សនៈនានារបស់ខ្លួនអំពីបញ្ហាខុសៗគ្នា ។
Kidnapping	ការចាប់ពង្រត់	Kidnap	Abduction	ការចាប់ពង្រត់ ឬការឃុំឃាំងដោយបង្ខំមិនស្របច្បាប់លើបុគ្គល ឬក្រុមបុគ្គលនានា ។ តាមធម្មតាវាត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងជីវិតយកផលប្រយោជន៍ខាងសេដ្ឋកិច្ច ឬនយោបាយពីជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរ ឬ ពិភាក្សា ។ តាមធម្មតា ការចាប់ពង្រត់ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជាតិដែលដូចមួយៗ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានការចាប់ពង្រត់ខ្លះៗដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ (ដូចជា អំពើឃាតតាមសមុទ្រ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Labor migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍ការងារ ចំណាកស្រុកដើម្បីរកការងារ	N/A	N/A	បន្ទាត់ទីរបស់បុគ្គលនានាពីរដ្ឋជាកន្លែងកំណើតរបស់ខ្លួន ទៅរដ្ឋមួយផ្សេងទៀតក្នុងបំណងស្វែងរកការងារ ។ ទេសន្តរប្រវេសន៍ដើម្បីស្វែងរកការងារមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ទេសន្តរប្រវេសន៍នៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើន ។ លើសពីនេះ រដ្ឋខ្លះដើរតួយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការកម្រិតលើទេសន្តរប្រវេសន៍ចេញទៅរកការងារធ្វើ និងស្វែងរកឱកាសសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន នៅក្រៅប្រទេស ។
Labor shortage	កង្វះខាតកំលាំងពលកម្ម	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចដែលក្នុងនោះពុំមានបេក្ខជន (និយោជិត) ប្រកបដោយគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការលើទីផ្សារការងារ ។
Legal procedure	នីតិវិធីច្បាប់ ក្បួននីតិវិធីច្បាប់	N/A	Rules, methods, proceeding, way	ជាវិធាន និងវិធីនៃដំណើរការនៃបណ្តឹងប្តឹងចំណាត់ការមួយដែលរួមមាន ការជជែកការពារក្តី ការចាប់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន វិធានការផ្សេងៗ ការបង្ហាញភស្តុតាង និងការអនុវត្តតាមវិធានច្បាប់ជាដើម ។
Legitimate	ដែលត្រឹមត្រូវស្របច្បាប់ ដែលទទួលស្គាល់ពេញលក្ខណៈ ច្បាប់ជាធម្មនុប	N/A	Genuine, lawful, licit real, verifiable	អ្វីមួយដែលពិតក្នុងក្លាយ មានសុពលភាព ឬស្របច្បាប់ដូចជា ជនអន្តោប្រវេសន៍ម្នាក់ ចូលក្នុងប្រទេសមួយ ក្នុងបំណងស្របច្បាប់ក្នុងការគោរពតាមច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ និងមានឯកសារធ្វើដំណើរស្របច្បាប់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Laissez-passer	លិខិតបើកផ្លូវ	N/A	N/A	ជាលិខិតសម្រាប់ចេញ-ចូលតំបន់ណាមួយជាក់លាក់នៃប្រទេសមួយ ហើយត្រូវបានប្រើក្នុងគោលដៅជាក់លាក់ដូចជា កិច្ចការមនុស្សធម៌ ការសង្រ្គោះបន្ទាន់ ឬសម្រាប់ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ។ លិខិតនេះប្រើបានតែម្តងប៉ុណ្ណោះក្នុងការធ្វើដំណើរចេញ ឬ ចូលប្រទេសណាមួយ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិ លិខិតបើកផ្លូវត្រូវបានចេញដោយអង្គការសហប្រជាជាតិផ្ទាល់សម្រាប់ឱ្យបុគ្គលិករបស់ខ្លួនអាចបំពេញបេសកកម្មផ្លូវការនៅក្នុងរដ្ឋមួយបាន។
Legal proceedings	កិច្ចនែនតិវិធីច្បាប់ កិច្ចនែនតិវិធីតុលាការ	N/A	Legal procedure	ដំណាក់កាលណាមួយនៃនីតិវិធីដែលត្រូវផ្សេងៗនៅក្នុងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ត្រូវបំពេញកិច្ច តាមក្បួន ឬ ច្បាប់ដែលបានកំណត់។
Life skill	ចំណេះជីវិត	N/A	N/A	សំដៅដល់ចំណេះដឹងដែលផ្តោតលើសុខភាព ការបង្ការទប់ស្កាត់ អាហារូបត្ថម្ភ ការយល់ដឹងពីកិច្ចការពលរដ្ឋ និងបរិស្ថាន ជំនាញសង្គម និងជំនាញក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នារបស់អ្នកសិក្សា។ (ច្បាប់ ស្តីពីការអប់រំ)

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Limitations of human rights	ការរឹតត្បិតទៅលើសិទ្ធិមនុស្ស	N/A	N/A	សិទ្ធិជាច្រើនរបស់មនុស្សមិនមែនដាច់ខាតនោះឡើយ។ បទប្បញ្ញត្តិសិទ្ធិមនុស្សផ្ទាល់ ច្រើនតែមានមាត្រាជាក់លាក់ (ដែលចែងជាទូទៅក៏ដូចជាជាក់លាក់ផងដែរ) ដែលដាក់កម្រិតលើសិទ្ធិទាំងនេះ។ នៅថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋធម្មនុញ្ញច្រើនតែមានចែងដូចគ្នាអំពីការដាក់កម្រិតទៅលើការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ។
Livelihoods	មធ្យោបាយចិញ្ចឹមជីវិត	N/A	N/A	បង្កើនធនធានដែលបានប្រើប្រាស់ និងសកម្មភាពនានាដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីរស់នៅ។ ធនធាននានារាប់បញ្ចូលទាំងជំនាញរបស់បុគ្គល (មូលធនមនុស្ស) ដីធ្លី (មូលធនធម្មជាតិ) ប្រាក់សន្សំ (មូលធនហិរញ្ញវត្ថុ) បរិក្ខារ (មូលធនរូបវន្ត) ក៏ដូចជាក្រុមគាំទ្រផ្លូវការ និង បណ្តាញមិនផ្លូវការ (មូលធនសង្គម) ជាដើម។
Local Integration	ការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	ដំណោះស្រាយយូរអង្វែងមួយចំពោះបញ្ហាជនភៀសខ្លួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍របស់ពួកគេនៅក្នុងប្រទេសមួយ ដែលពង្រឹងប្លង់ផ្តល់សិទ្ធិត្រឹមត្រូវកោន និង ក្រោយមកត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលសញ្ជាតិរប្រទេសនោះ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Long-term migrant	អ្នកធ្វើចំណាកស្រុក រយៈពេលវែង	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសជាកន្លែង រស់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួនសម្រាប់រយៈពេល យ៉ាងហោចណាស់មួយ ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យប្រទេសជាទីដៅក្លាយជាប្រទេសថ្មីមួយសម្រាប់ការ រស់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួន។ តាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសជាកន្លែងចេញ ដំណើរ បុគ្គលនោះនឹងក្លាយជាជនចំណាកស្រុករយៈពេលវែងមួយ និងតាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសជាកន្លែងមកដល់បុគ្គលនោះនឹងក្លាយ ជាជនអន្តរប្រវេសន៍រយៈពេលវែង។
Loss of nationality	ការបាត់បង់សញ្ជាតិ	N/A	N/A	ការបាត់បង់សញ្ជាតិអាចកើតឡើង ដោយអំពើរបស់បុគ្គល (ការ និរទេសការលះបង់ចោល ដោយចេតនានូវសញ្ជាតិពីសំណាក់បុគ្គល នោះ ឬការបាត់បង់ដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវសញ្ជាតិ ក្រោយពីបានទទួល សញ្ជាតិមួយផ្សេងទៀត) ឬ ដោយរដ្ឋ (និជាតូបនីយកម្ម)។ ជាតូបនីយកម្ម ជាអំពើដោយឯកតោភាគីរបស់រដ្ឋ ទោះជាតាមរយៈ ការសម្រេចរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋបាល ឬ ដោយការអនុវត្តច្បាប់ក៏ដោយ ដែលធ្វើឱ្យបុគ្គលបាត់បង់សញ្ជាតិរបស់ខ្លួន។ ទោះបីជាគ្មានបទប្បញ្ញត្តិ ឯកភាពគ្នាអំពីនិជាតូបនីយកម្មក៏ដោយ រដ្ឋខ្លះៗបានបង្កើតមូលដ្ឋាននៃ លក្ខន្តិកៈសម្រាប់ដំណើរការនេះ ដែលរួមទាំងការចូលក្នុងសេវាកម្ម ស៊ីវិល ឬ យោធានៅបរទេស ការទទួលយកគោរម្យវងារបរទេស ការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌជាក់លាក់។ ទោះបីជាគោលការណ៍ ការទទួលបាន និងការបាត់បង់សញ្ជាតិត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការធ្លាក់ ចុះនៃវិស័យសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសក៏ដោយ រដ្ឋនានាត្រូវគោរព តាមនិយាមនៃច្បាប់អន្តរជាតិនៅពេលកំហិតលើបញ្ហាសញ្ជាតិ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Marginalization	ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងសភាពឯកោ និងមិនសំខាន់	Marginalize	N/A	ជាដំណើរការសង្គមនៃការក្លាយជា ឬ បានធ្វើឱ្យមានកម្រិតបន្ទាប់បន្សំ (ក្នុងការកំហិតលើ ឬ មានត្រឹមតែលក្ខខណ្ឌខាងសង្គម ឬ ផ្នែកខាងក្រៅនៃគោលការណ៍សង្គម) ។
Massage parlor	ហាងប្លុកន្លែងម៉ាស្សា	N/A	N/A	កន្លែងដែលផ្តល់សេវាម៉ាស្សា ។
Mass migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកជាក្រុម ឬ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ	N/A	Collective migration	ការបន្លាស់ទីភ្លាមៗនៃមនុស្សក្នុងចំនួនច្រើន ។
Member of minority	សមាជិកក្រុមជនជាតិភាគតិច	N/A	N/A	ទោះបីមានប្រភពដើមនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងមួយក៏ដោយបុគ្គលម្នាក់បានទទួលសញ្ជាតិពីប្រទេសដែលខ្លួនរស់នៅ ទោះជាពីកំណើត ឬ ដោយការចូលសញ្ជាតិ ។
Memorandum	អនុស្សវរណៈសារណា	N/A	Agreement, memo	ឯកសារច្បាប់ខ្លីមួយដែលមានចែងអំពីសេចក្តីលំអិតសំខាន់ៗអំពីកិច្ចព្រមព្រៀងមួយរវាងរដ្ឋ និងរដ្ឋ ។ ក្នុងនីតិវិធីតុលាការឯកសារដែលមេធាវីឬភាគីអាចដាក់ជូនតុលាការដើម្បីបំភ្លឺបន្ថែមកិច្ចការផ្សេងៗត្រូវហៅថាសារណា ។ នៅក្នុងការងាររបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ការជូនព័ត៌មានផ្សេងៗជាលាយ-លក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់បុគ្គលិក អ្នកគ្រប់គ្រង ឬអ្នកធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិសាលភាពស្ថាប័នរបស់ខ្លួនក៏ភាគច្រើនត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ជាសារណានេះផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Memorandum of Understanding (MoU)	អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា	N/A	Agreement	ឯកសារផ្លូវច្បាប់ដែលចងក្រងរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ និងចែងអំពីសិទ្ធិរវាងរដ្ឋពីរ ។
Microcredit	ឥណទានខ្នាតតូច ឬ មីក្រូឥណទាន	N/A	Micro-finance	មីក្រូឥណទាន គឺជាការពង្រីកបំណុលទំហំតូច (បំណុលខ្នាតតូច) ដល់អ្នកគ្មានការងារធ្វើ សហគ្រិនក្រីក្រ និងដល់អ្នកដទៃទៀតដែលរស់នៅក្នុងភាពក្រីក្រ ។
Migrant	ជនធ្វើចំណាកស្រុក ឬ ជនធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍	Migrate	N/A	នៅកម្រិតអន្តរជាតិគ្មាននិយមន័យ ដែលមានការទទួលយកបានជាសកលអំពីជនចំណាកស្រុកឡើយ ។ ពាក្យជនចំណាកស្រុកតាមធម្មតាត្រូវបានគេយល់ថាជាគ្រប់ដណ្តប់គ្រប់ករណីដែលការសម្រេចនានាដើម្បីធ្វើចំណាកស្រុកត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសេរីពីសំណាក់បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ដោយសារតែហេតុផលនៃ "ភាពងាយស្រួលផ្លាស់ខ្លួន" និងដោយគ្មានអន្តរាគមន៍ពីកត្តាជម្រុញពីខាងក្រៅណាមួយឡើយ ។ ដូច្នោះពាក្យនេះ ទាក់ទងនឹងបុគ្គល និងសមាជិកគ្រួសារដែលផ្លាស់ទីទៅប្រទេស ឬ តំបន់មួយផ្សេងទៀត ដើម្បីកែលម្អលក្ខខណ្ឌសម្ភារ និងសង្គមរបស់ពួកគេ និងកែលម្អទស្សនានាសម្រាប់ខ្លួនឯង ឬ គ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Migrant flow	លំហូរនៃអ្នកធ្វើចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ចំនួនជនចំណាកស្រុកដែលត្រូវចាត់ទុកថា ផ្លាស់ទី ឬបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យផ្លាស់ទីទៅ ឬ មកពីប្រទេសមួយក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើ ឬ ដើម្បីតាំងលំនៅដោយខ្លួនឯងនៅក្នុងអំឡុងពេលកំណត់មួយ ។
Migrant Labor	ការងារសម្រាប់ពលករចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ការងារដែលបានធ្វើឡើងដោយមនុស្សដែលធ្វើដំណើរ ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ ។ តាមធម្មតាអ្នកទាំងនោះ គឺជាជនចំណាកស្រុកដែលជួនកាលដោយល្មើសច្បាប់ និងច្រើនតែងការកេងប្រវ័ញ្ចពិនិយោជករបស់ខ្លួន ។ ភាគច្រើននៃការងារស្ថិតក្នុងវិស័យកសិកម្មហើយពលករផ្លាស់ទីគ្មានទីដៅច្បាស់លាស់ក្នុងប្រទេសនោះ ដើម្បីប្រមូលផលដំណាំនៅក្នុងរដូវខុសៗគ្នា ។ តាមធម្មតាពួកគេបានទទួលកម្រៃតិចតួចពីការងារនោះ ហើយជួនកាលបានឈានចូលទៅក្នុងទោសភាព នៅពេលពួកគេពុំបានទទួលកម្រៃទាល់តែសោះ និងមិនអាចចាកចេញវិញបាន ។
Migrant Worker	ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ពលករចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ពលករដែលធ្វើចំណាកស្រុកចេញពីប្រទេសដើមទៅកាន់ប្រទេសគោលដៅដើម្បីធ្វើការងារ ឬរកប្រាក់ចំណូល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Migrants for settlement	អ្នកធ្វើចំណាកស្រុកដើម្បីតាំងលំនៅ	N/A	N/A	ជនបរទេសដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅរយៈពេលវែង ឬ គ្មានកាលកំណត់ និងគ្មានរងការកំហិតដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិអនុវត្តសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ (ដូចជា ពលករស្វែងរងការងារ ជនចំណាកស្រុកជាគ្រួសារ ជនចំណាកស្រុកជាច្រើនតំណ ជនចំណាកស្រុកដែលមានសិទ្ធិក្នុងការតាំងទីលំនៅដោយសេរី ឬ និរត្តន៍ជនបរទេស) ។
Migration	ចំណាកស្រុកទេសន្តរប្រវេសន៍	Migrate	N/A	ដំណើរការមួយនៃបន្ទាត់ទី ទោះជាឆ្លងដែន ឬ នៅក្នុងរដ្ឋមួយក៏ដោយ។ នេះជាបន្ទាត់ទីរបស់មនុស្ស ដែលគ្រប់ដណ្តប់លើរាល់ទម្រង់នៃបន្ទាត់ទីដោយមិនគិតអំពីរយៈពេល សមាសភាព និងមូលហេតុ។ វាក៏រាប់បញ្ចូលទេសន្តរប្រវេសន៍នៃជនភៀសខ្លួន ជនចំណាកស្រុក ពលរដ្ឋដែលត្រូវបង្ខំឱ្យចាកចេញពីលំនៅឋាន និងជនចំណាកស្រុកដើម្បីសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។
Migration Management	ការគ្រប់គ្រងការធ្វើចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ពាក្យប្រើប្រាស់សំដៅលើមុខនាទីជាច្រើនរបស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រព័ន្ធថ្នាក់ជាតិ នៃការគ្រប់គ្រងទេសន្តរប្រវេសន៍ឆ្លងដែនតាមលំដាប់លំដោយ និងប្រកបដោយមនុស្សធម៌ ជាពិសេស ការគ្រប់គ្រងលើការចូល និងរត់គ្មាននៃជនបរទេសនៅក្នុងព្រំដែនរបស់រដ្ឋ និងកិច្ចការពារជនភៀសខ្លួន និងជនដទៃទៀតដែលត្រូវការឱ្យមានកិច្ចការពារ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Military use of children	ការប្រើកុមារធ្វើជាកងទ័ព	N/A	N/A	កុមារអាចចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងចម្បាំង (បុព្វជនកុមារ) ឬ ពួកគេអាចត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងតួនាទីគាំទ្រនានា ដូចជា អ្នកលំដែង អ្នកស៊ើបការណ៍ នីវសារ អ្នកមើលផ្លូវ និងទាសករខាងផ្លូវភេទ ឬ ពួកគេអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ខាងនយោបាយ ឬ មួយជារៀងមនុស្ស ឬ នៅក្នុងការបោសសម្អាត។
Millennium Development Goals	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍	N/A	N/A	សេចក្តីសង្ខេបមួយ អំពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទអន្តរជាតិ និងកិច្ចប្រជុំកំពូលពិភពលោកនៅក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៩០ ។
Minimum standards	បទដ្ឋានអប្បបរមា	N/A	Basic rule	និយាម វិធាន ក្បួន ឬស្តង់ដារ ក្នុងកម្រិតមូលដ្ឋាន ឬកម្រិតយ៉ាងទាបមួយ ដែលតម្រូវឱ្យមានការទទួលស្គាល់ជាទូទៅ ។
Minor	អនីតិជន	N/A	Kid, adolescent, child, infant, juvenile, teenager, underage	យោងតាមច្បាប់នៃប្រទេសមួយចំនួនបុគ្គលម្នាក់ ដែលស្ថិតក្រោមអាយុពេញវ័យ ពោលគឺនៅពុំទាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិខាងនយោបាយណាមួយជាក់លាក់ ។ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាអនីតិជនសំដៅលើជនដែលមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Minority	ក្រុមជនភាគតិច	N/A	N/A	ទោះបីពុំមាននិយមន័យដែលមានការទទួលយកជាសកលអំពីជនជាតិភាគតិចក៏ដោយ នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ក្រុមជនជាតិភាគតិចមួយអាចត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាក្រុមមួយដែលមានចំនួនតិចជាងក្រុមពលរដ្ឋដទៃទៀតនៅក្នុងរដ្ឋមួយ និងនៅក្នុងតំបន់ដែលគ្មានអំណាចលុប ហើយសមាជិកនៃក្រុមនេះ មានជាតិពន្ធសាសនា ឬភាសា ដែលខុសគ្នាពីក្រុមជនជាតិដទៃទៀតនៅក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋសរុប និងដែលអាចរក្សាសាមគ្គីភាពនៅក្នុងការថែរក្សារប្បធម៌ ប្រពៃណី សាសនា និងភាសារបស់ខ្លួនបានគត់មត់ ។
Monitoring	ការពិនិត្យតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ	Monitor	N/A	ការពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំ និងការត្រួតពិនិត្យមើលការអនុវត្តគម្រោងមួយ ដើម្បីធានាថាធាតុចូលកម្មវិធីការងារ និងសកម្មភាពដែលបានឯកភាពគ្នាហើយនោះបានប្រព្រឹត្តទៅដូចការគ្រោងទុក និងលក្ខខណ្ឌនៃថវិកា ។
Multilateral	ពហុភាគី	N/A	N/A	ទាក់ទងនឹងសន្ធិសញ្ញា និងការចរចាពហុភាគីសំដៅលើការពាក់ព័ន្ធនៃរដ្ឋចំនួនច្រើនជាងពីរនៅក្នុងដំណើរការនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភីរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
National	ជាតិ	N/A	N/A	<p>បុគ្គលម្នាក់ ដែលជាសមាជិកសហគមន៍នយោបាយមួយ ឬ មួយចំនែក ពីកំណើត ឬ មួយដោយសារការចូលសញ្ជាតិ ដោយសារតែភក្តីភាព ជាមួយសហគមន៍នោះ និងមានសិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តគ្រប់សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ និងការទទួលបានកិច្ចការពារ ។ គឺជាសមាជិក នៃរដ្ឋមួយដែលមានសិទ្ធិពេញលេញជាពលរដ្ឋ ។ បុគ្គលម្នាក់ដែល មានសិទ្ធិទទួលសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋណាមួយ ។</p>
Nationality	សញ្ជាតិ	N/A	Citizenship	<p>ការធានាតាមផ្លូវច្បាប់រវាងបុគ្គលម្នាក់ និងរដ្ឋមួយ ។ តុលាការយុត្តិធម៌ អន្តរជាតិបានឱ្យនិយមន័យសញ្ជាតិនៅក្នុងករណី Nottebohm ឆ្នាំ ១៩៥៥ ថាជា "... ការធានាមួយតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលមានមូលដ្ឋានលើ សម្ព័ន្ធភាពសង្គម អត្តិភាពជាមួយគ្នាពិតប្រាកដ ចំណាប់អារម្មណ៍ និងមនោសញ្ចេតនារួមផ្សំជាមួយអត្តិភាពនៃសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ច ចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក... បុគ្គលដែលមានជាប់ទាក់ទងដោយ ផ្ទាល់រវាងគ្នា ឬ មួយតាមរយៈច្បាប់ ឬ ដោយសារតែអំពើរបស់ អាជ្ញាធរ ដែលពិតជាមានទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយពលរដ្ឋ នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ដែលមានទំនាក់ទំនងខាងសញ្ជាតិជាងជាមួយរដ្ឋ ណាមួយផ្សេងទៀត ។" យោងតាមមាត្រា ១) អនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេ ស្តីពីបញ្ហាទាក់ទងនឹងទំនាក់ទំនងសញ្ជាតិឆ្នាំ ១៩៣០, "រដ្ឋនីមួយៗ ត្រូវកំណត់នៅក្នុងច្បាប់របស់ខ្លួនអំពីពលរដ្ឋ ដែលមានសញ្ជាតិ របស់ខ្លួន ។ ច្បាប់នេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋផ្សេងទៀត នៅក្នុង ករណីដែលវាមានភាពស្មើសង្វាក់គ្នាជាមួយអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ទម្លាប់ អន្តរជាតិ និងគោលការណ៍នានានៃច្បាប់ដែលមានការទទួលស្គាល់ ជាទូទៅទាក់ទងនឹងសញ្ជាតិ ។"</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Nomad	ចរកជន អ្នកដើរគ្រាច់ចរពីកន្លែងមួយ ទៅកន្លែងមួយទៀត	N/A	N/A	បុគ្គលដែលគ្មានកន្លែងជាក់លាក់សម្រាប់ការរស់នៅជាប្រក្រតី និងផ្លាស់ទីពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ដែលក្លាយជាទម្លាប់នៃការផ្លាស់ទីទៅរកកន្លែងផ្សេងៗ។ នៅពេលដែលគោលដៅរបស់ពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងការឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិ ពួកគេក្លាយជាផ្នែកមួយ នៃលំហូរប្រជាពលរដ្ឋជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ។ ចរកជនខ្លះអាចជាជនដែលគ្មានរដ្ឋ ដោយសារកង្វះកន្លែងពិតប្រាកដសម្រាប់ការរស់នៅពួកគេអាចមិនបានការទទួលស្គាល់ថា ជាពលរដ្ឋពីសំណាក់ប្រទេសណាមួយ ដែលខ្លួនបានឆ្លងកាត់នោះឡើយ។
Non-admission	ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យ ចូលក្នុងប្រទេសមួយ	N/A	N/A	ការបដិសេធមិនឱ្យចូលទៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋណាមួយ។
Non-degradable rights	សិទ្ធិដែលគេមិនផុតពី ការរំលោភបំពាន	N/A	N/A	ទោះបីសិទ្ធិមនុស្សភាគច្រើនមិនមែនជាសិទ្ធិដាច់ខាត ហើយការអនុវត្តអាចមានកម្រិតកំណត់ក៏ដោយ សិទ្ធិខ្លះមិនបាត់បង់ឡើយ ពោលគឺពុំមានកំហិត ឬ ការលើកលែងនានានៅក្រោមលក្ខខណ្ឌនានាឡើយ ដែលរួមទាំងប្រការនានាដូចតទៅ : សិទ្ធិក្នុងការរស់នៅ សិទ្ធិរួចផុតពីទារុណកម្ម ឬ អំពើហោរហៅ អមនុស្សធម៌ ឬ ការបាត់បង់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម សេរីភាពរួចផុតពីទាសភាព និងសេរីភាព សេរីភាពលើការគិតសម្បជញ្ជូន និងសាសនា។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Non-discrimination	ការមិនរើសអើង	N/A	N/A	<p>ការបដិសេធក្នុងការបង្ហាញនូវភាពខុសគ្នានៃចរិតលក្ខណៈ អវិជ្ជមានរបស់មនុស្ស ត្រានតែដោយសារពួកគេស្ថិតនៅក្នុងជំពូកណាមួយ។ ច្បាប់អន្តរជាតិហាមឃាត់ការរើសអើង ឧទាៈ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយឆ្នាំ ១៩៦៦ ចែងថា : បុគ្គលគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្មើគ្នានៅចំពោះមុខច្បាប់ និងមានសិទ្ធិទទួលបានកិច្ចការពារដោយច្បាប់ ដោយគ្មានការរើសអើងឡើយ។ ក្នុងន័យនេះ ច្បាប់ត្រូវហាមឃាត់រាល់ការរើសអើង និងធានាឱ្យមានកិច្ចការពារដូចគ្នា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពដល់ជនគ្រប់រូបទល់នឹងការរើសអើង ដោយសារតែជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា នយោបាយ ឬទស្សនៈដទៃទៀត សញ្ជាតិដើម ឬ សង្គមពិក័ណ្ឌិត ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាពនៃកំណើត និងស្ថានភាពដទៃទៀត។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Non-Governmental Organization (NGO)	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	N/A	N/A	<p>អង្គការដែលមានការចាត់ចែងមួយ ដែលមានដំណើរការដាច់ដោយឡែកពី និងមិនតំណាងឱ្យរដ្ឋាភិបាល ឬរដ្ឋឡើយ ។ តាមធម្មតា ពាក្យនេះសំដៅលើអង្គការនានាដែលផ្តោតលើបុព្វហេតុនៃមនុស្សធម៌ និងសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងនោះភាគច្រើនអនុវត្តកម្មវិធីរបស់ខ្លួនដែលទាក់ទង នឹងជនភៀសខ្លួន ក្រោមភាពជាដៃគូជាមួយអ.ស.ប និងទីភ្នាក់ងារដទៃទៀត ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគឺជាផ្នែកមួយនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល ហើយដែលអាចមានទំនាក់ទំនងការងារជាមួយក្រុមសង្គមផ្សេងទៀតដូចជាស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ផ្នែកឯកជន សហគមន៍ អ្នកសិក្សា គ្រូសាវ័ជ្ជាវ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាដើម ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Obscene	អានសកាស/អានសត្រាម	N/A	N/A	ដែលទាក់ទងនឹងភេទនៅក្នុងវិធីមួយដែលគួរឱ្យតក់ស្លុត និងបែបឃ្លានពាន ។
Offender	ជនល្មើស	Offend	Delinquent, wrongdoer, trafficker	បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសច្បាប់ ។
Operational partners	ដៃគូប្រតិបត្តិ	N/A	N/A	ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារ អ.ស.ប ដែលធ្វើការដើម្បីការពារ និងជួយជនភៀសខ្លួន ឬជនមាតុភូមិនិរន្តរ៍ជាដើម ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវដំណោះស្រាយសម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែង ។
Organ transplant	ការដួសសរីរាង្គ	N/A	N/A	ជាការផ្ទេរសរីរាង្គពីមនុស្សម្នាក់ទៅម្នាក់ផ្សេងទៀត (ឬពីទីតាំងនៃអ្នកផ្តល់នៅលើរាងកាយរបស់អតិថិជនផ្តល់) ក្នុងបំណងជំនួសសរីរាង្គដែលខូចខាត ឬ មិនដំណើរការរបស់អ្នកទទួល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Organized crime	ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានការ ចាត់តាំង	N/A	N/A	សកម្មភាពលើសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌធ្ងន់ធ្ងរ និងស្មុគស្មាញធ្វើឡើង ដោយក្រុមមនុស្ស ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធចាត់ចែងមិនច្បាស់លាស់ ឬ ជាក់លាក់សម្រាប់បង្កើនគុណភាពនៃអ្នកចូលរួម និងដោយ មិនគិតអំពីការខូចខាតមកលើសហគមន៍ និងសមាជិករបស់ខ្លួន ឡើយ ។ សកម្មភាពនេះ ច្រើនតែធ្វើឡើងតាមរយៈ អំពើហោរហើរ ដោយមិនគិតពីច្បាប់ណាមួយ ដែលរួមទាំងបទល្មើសប្រឆាំង មនុស្សជាតិ និងជាញឹកញាប់ទាក់ទងជាមួយអំពើពុករលួយ ។
Overstay	ការស្នាក់នៅហួស រយៈពេលកំណត់	N/A	N/A	ការបន្តស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសមួយហួសកាលកំណត់ ដូចមាន ចែងក្នុងទិដ្ឋាការ ។ ជួនកាលត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរជានាម ឧទាហរណ៍ : "ចំនួនពលរដ្ឋបរទេសដែលគ្មានឯកសារច្បាស់លាស់ មានអត្រាស្មើគ្នារវាងអ្នកស្នាក់នៅហួសកាលកំណត់ និងអ្នក ដែលចូលដោយល្មើសច្បាប់" ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Palermo Protocols	ពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ	N/A	N/A	ពិធីសារបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញាប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង (២០០០)៖ ពិធីសារដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទណ្ឌកម្មការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ ពិធីសារប្រឆាំងការរត់ពន្ធជនទេសន្តរប្រវេសនាតាមផ្លូវគោក សមុទ្រ និង អាកាស, និងពិធីសារប្រឆាំងការផលិត និងការជួញដូរអារ៉ុច សញ្ជ័រ និងសម្ភារពាក់ព័ន្ធខុសច្បាប់ ។
Participatory approach	វិធីសាស្ត្របែបចូលរួម	N/A	N/A	អភិក្រមនៃការអភិវឌ្ឍ និង/ឬ របស់រដ្ឋាភិបាល ដែលក្នុងនោះអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ (និងជាពិសេសអ្នកដែលត្រូវបានគ្រោងថាជាអ្នកទទួលផល) ខាងគោលនយោបាយ ឬ អន្តរាគមន៍មានការពាក់ព័ន្ធជិតស្និទ្ធនៅក្នុងដំណើរការនៃការកំណត់បញ្ហា និងអាទិភាពនានា និងមានអំណាចត្រួតត្រាជាច្រើនលើការវិភាគ និងការកសាងផែនការ ការអនុវត្ត និងការតាមដានលើដំណោះស្រាយ ។
Passport	លិខិតឆ្លងដែន	N/A	Travel document, Border Pass	ឯកសារផ្លូវការដែលបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលម្នាក់ថាជាពលរដ្ឋស្របច្បាប់ដែលមានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងប្រទេសណាមួយ ។ លិខិតឆ្លងដែននេះភាគច្រើនមានរូបរាងជាកូនសៀវភៅតូចមួយចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋសម្រាប់កាន់យកតាមខ្លួនពេលបុគ្គលនោះចេញប្រទេសក្នុងប្រទេសណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Pedophilia	ការរួមភេទជាមួយកុមារ ឬអំពើប៉ះពាល់ផ្នែកភេទ ជាមួយកុមារ	N/A	N/A	ភាពច្របូកច្របល់ខាងចិត្តវិទ្យា ដែលក្នុងនោះជនពេញវ័យមួយ រូបមានចំណង់ចំណូលចិត្តក្នុងការរួមភេទ ឬធ្វើអំពើផ្សេងៗទៀត នាក់ទងនឹងភេទជាមួយកុមារ ។
Penal Code/Law	ក្រមឬច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ	N/A	N/A	កម្រងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលមានកំណត់អំពីបទល្មើសផ្សេងៗ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម ដោយសារតែការមិនគោរពតាមច្បាប់ ទាំងនោះ ។
Penalty	ទោស	Penalize	Punishment	ការដាក់ទណ្ឌកម្ម ដោយសារតែការរំលោភច្បាប់ភាពធ្ងន់ធ្ងរ នៃទណ្ឌកម្ម អាស្រ័យលើប្រភេទនៃបទល្មើសដែលត្រូវបាន ប្រព្រឹត្ត និងដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ ។
Permanent residence	ការមានលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	សិទ្ធិដែលរដ្ឋជាម្ចាស់ផ្ទះប្រគល់ទៅឱ្យបុគ្គល ដែលមិនមែនជាជន ជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ដើម្បីរស់នៅ និងធ្វើការជាអចិន្ត្រៃយ៍ (មិន កំណត់) ។
Permanent settlers	អ្នកតាំងលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	ជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្របតាមច្បាប់ ដែលត្រូវបានទទួលឱ្យស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនោះ ដែលរួមទាំង បុគ្គលនានាដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងបំណងជួបជុំ ជា មួយគ្រួសារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Permit	លិខិតអនុញ្ញាត	N/A	License	ឯកសារដែលតាមធម្មតាដែលចេញដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលដែលអនុញ្ញាតឱ្យវត្តមានមានអត្ថិភាព ឬ បុគ្គលខ្លះអនុវត្តសកម្មភាព ឬសេវាកម្មនានា។ នៅក្នុងបរិបទនៃទេសន្តរប្រវេសន៍វាសំដៅលើការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការងារ ។
Perpetrator	ចារី	Perpetrate	Criminal, felon, lawbreaker, offender	បុគ្គលម្នាក់ដែលបំពានលើក្រម ឬ ច្បាប់ប្រហុទណ្ណ ឬ ច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ឬ ចូលរួមនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងណាមួយ ។
Persecution	ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ	Persecute	Maltreatment, oppression, torture	នៅក្នុងបរិបទនៃជនភៀសខ្លួន ការគំរាមកំហែងលើជីវិត ឬ សេរីភាព ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ទស្សនៈនយោបាយ ឬ សមាជិកនៃក្រុមសង្គមណាមួយជាក់លាក់ ។
Persona non grata	បុគ្គលដែលត្រូវរដ្ឋាភិបាលម្ចាស់ផ្ទះបណ្តេញចេញ ឬ មិនទទួលស្គាល់	N/A	N/A	“បុគ្គលមិនស្វាគមន៍” ។ បុគ្គលម្នាក់ដែលគេមិនស្វាគមន៍ ឬ មិនចង់ឃើញ។ នៅក្នុងបរិបទនៃកិច្ចការទូត បុគ្គលម្នាក់ដែលរដ្ឋាភិបាលម្ចាស់ផ្ទះបណ្តេញចេញ ។
Plaintiff	ដើមចោទ ដើមបណ្តឹង	N/A	N/A	ភាគីមួយដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅតុលាការ ។ ក្នុងរឿងប្រហុទណ្ណ ដើមបណ្តឹងអាចសំដៅលើជនរងគ្រោះដែលដាក់ពាក្យប្តឹងតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដើម្បីទាមទារឱ្យមានការផ្តន្ទាទោសជនល្មើស និងទទួលបានសំណង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Pornography	រូបភាព ឬ សម្ភារៈអានុសាសនា	N/A	N/A	សម្ភារដែលអាចមើលឃើញនិងភ្នែក ដូចជារូបថត ខ្សែវីដេអូ រូបថតសម្ភារអេឡិចត្រូនិក ដែលពិពណ៌នាពីភេរភេទ ឬភាពអានុសាសនាប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យរំភើបឬរំជួលដល់ចំណង់ផ្លូវភេទ (ដូចជាសម្ភារដែលបង្ហាញពីស្ត្រីរន្ធយោនី រន្ធតូច កំប៉េះតូច ចុងដោះ ឬសកម្មភាពផ្លូវភេទជាដើម) ។
Poverty migrant	ជនចំណាកស្រុកដោយសារតែភាពក្រីក្រ	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើចំណាកស្រុក ដោយសារតែភាពចាំបាច់ខាងសេដ្ឋកិច្ច ។
Poverty reduction	ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	N/A	N/A	ជាដំណើរការណាមួយដែលប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយកម្រិតភាពក្រីក្រនៅក្នុងសហគមន៍មួយ ឬ ក្នុងចំណោមមនុស្សមួយក្រុម ឬ ប្រទេសនានា។ កម្មវិធីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ អាចផ្តោតលើភាពក្រីក្រខាងសេដ្ឋកិច្ច និងមិនមែនសេដ្ឋកិច្ច។ វិធីដែលពេញនិយមខ្លះៗដែលមានប្រើប្រាស់ គឺការអប់រំការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការបែងចែកប្រាក់ចំណូលឡើងវិញ។ កិច្ចប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ អាចមានគោលដៅកាត់ចោលរបាំងខាងសង្គម និងរបាំងច្បាប់ផងដែរ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានកំណើនប្រាក់ចំណូលក្នុងចំណោមជនក្រីក្រ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ អាចពាក់ព័ន្ធជាមួយការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Prevention of crime	ការបង្ការឬការទប់ស្កាត់ បទល្មើស	Prevent	N/A	ជាការប៉ុនប៉ងដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្លាយជាជនរងគ្រោះ និង ដើម្បីរារាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម និងឧក្រិដ្ឋជន។ វាមានការទាក់ទង ជាពិសេស ជាមួយកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកាត់ បន្ថយឧក្រិដ្ឋកម្ម ពង្រឹងការប្រតិបត្តិច្បាប់ និងរក្សាយុត្តិធម៌ ព្រហ្មទណ្ឌ។
Proceedings	ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីតុលាការ ទម្រង់ការ	Proceed	Court process, series of actions	ជាដំណាក់កាលតាមលំដាប់ដោយនៃបណ្តឹងមួយដែលធ្វើ ឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការ។
Procuring	សញ្ជូនកម្ម	Procure	Pimping	ការកេងយកផលចំណេញខាងហិរញ្ញវត្ថុពីពេស្យាចារលើអ្នក ដទៃ។ ការជួយ ឬ ការពារអំពើពេស្យាចារលើអ្នកដទៃ។ ការ ជ្រើសរើស ការជំរុញ ឬ បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលណាម្នាក់ ក្នុងបំណង ឱ្យប្រព្រឹត្តពេស្យាចារ។ ការបម្រើជាអន្តរការីរវាងស្ត្រីពេស្យា និងបុគ្គលណាម្នាក់ដែលធ្វើការកេងប្រវ័ញ្ច ឬ ការទទួលផល ពីអំពើពេស្យាចាររបស់អ្នកដទៃ។ ការសម្រួល ឬ ការបិទបាំង ធនធានដែលទទួលបានពីសញ្ជូនកម្ម។ ការរារាំងអំពើបំណាច់ ជំនួយ និងការអប់រំឡើងវិញ សម្រាប់ជាប្រយោជន៍របស់ បុគ្គលនានា ដែលចូលរួមនៅក្នុងពេស្យាចារ ឬ ស្ថិតក្នុងគ្រោះថ្នាក់ នៃពេស្យាចារ។ (និយមន័យស្រង់ចេញពីច្បាប់បង្ក្រាបអំពើ ជួញដូរមនុស្ស របស់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៨)

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Prohibition of torture	ការហាមឃាត់ការធ្វើទារុណកម្ម	N/A	N/A	ទារុណកម្មត្រូវហាមឃាត់ ដោយឯកសារអន្តរជាតិជាច្រើន ដូចជា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកល អំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨។ ទារុណកម្ម គឺជាឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ។ កិច្ចការពារទល់នឹង ទារុណកម្ម គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងត្រូវបានគេមើលឃើញថា សិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន។ ការហាមឃាត់អំពើទារុណកម្ម ជាទូទៅ ត្រូវបានមើលឃើញថា បានឈានដល់កម្រិតនៃ juscogens, ពោលគឺ និយាយដាច់ខាតនៃច្បាប់អន្តរជាតិ។
Project-tied worker	ពលករចំណាកស្រុក សម្រាប់រយៈពេលជាក់លាក់នៃគម្រោងណាមួយ	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលរដ្ឋមួយបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការសម្រាប់ រយៈពេលកំណត់មួយ ដើម្បីធ្វើការនៅក្នុងគម្រោងណាមួយ ជាក់លាក់ ដែលកំពុងអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ពីសំណាក់និយោជក របស់ជននោះ។
Prosecution	ការចោទប្រកាន់ ការផ្តន្ទាទោស	Prosecute	N/A	ដំណើរការនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលក្នុងនោះជនជាប់ចោទ ត្រូវបានកាត់ឱ្យជាប់ទោស។
Prosecutor	ព្រះរាជអាជ្ញា	Prosecute	N/A	មន្ត្រីដែលធ្វើការនៅស្ថាប័នអយ្យការ ហើយមានតួនាទីចោទ ប្រកាន់និងបង្ហាញភស្តុតាងនៅចំពោះមុខតុលាការថាជនណា ម្នាក់ពិតជាមានពិរុទ្ធពិបទលើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ដើម្បីការពារ សណ្តាប់ធ្នាប់/សន្តិសុខសាធារណៈ និងផលប្រយោជន៍ជាតិ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Prostitution	អំពើពេស្យាចារ	N/A	N/A	ជាអំពើនៃការអនុវត្តសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ដោយដោះដូរជាមួយប្រាក់ ឬ ទំនិញ ។ ស្ថានភាពចំពោះមុខច្បាប់នៃពេស្យាចារមានភាពខុសគ្នាជាខ្លាំងរវាងយុត្តាធិការខុសគ្នា ដោយរាប់ចាប់ពីទោសប្រហារជីវិតដល់ភាពស្របច្បាប់ទាំងស្រុង ។
Prostitution of children	អំពើពេស្យាចារកុមារ	N/A	N/A	សំដៅលើអំពើរួមភេទឬអំពើគ្រប់រូបភាពផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងភេទរវាងកុមារជាមួយជនដទៃ ដើម្បីផ្តោះប្តូរទៅនឹងវត្ថុមានតម្លៃអ្វីមួយ ។
Protection	ការការពារ កិច្ចគាំពារ	Protect	N/A	គោលគំនិតមួយដែលទាក់ទងនឹងគ្រប់សកម្មភាព ដែលមានគោលដៅទទួលបានការគោរពសិទ្ធិបុគ្គលនោះ ស្របជាមួយគោលការណ៍ និងស្មារតីសិទ្ធិមនុស្ស ជនភៀសខ្លួន និងច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ។ កិច្ចការពារទាក់ទងជាមួយការបង្កើតបរិយាកាសដែលមានអំណោយផល ដើម្បីគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ការទប់ស្កាត់ និង/ឬ ការកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលចំពោះមុខនៃទម្រង់ជាក់លាក់នៃការរំលោភបំពាន និងការស្តារឡើងវិញនូវលក្ខខណ្ឌផ្ទៃផ្លូវនៃការរស់នៅតាមរយៈការជួសជុល ការធ្វើឱ្យដូចដើមវិញ និងការស្តារនីតិសម្បទាឡើងវិញ ។ នៅក្នុងបរិបទជួញដូរមនុស្ស កិច្ចគាំពារគឺសំដៅលើដំណើរការដែលរាប់ចាប់ពីប្រតិបត្តិការសង្រ្គោះជនរងគ្រោះ, ការផ្តល់សេវាគាំទ្រភ្លាមៗ, ការផ្តល់ជម្រកបណ្តោះអាសន្ន, ការស្វែងរកគ្រួសារ, ការធ្វើមាតុភូមិនិរត្តន៍, ការស្តារនីតិសម្បទា និង ការធ្វើសមាហរណកម្ម ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Protocol	ពិធីសារ	N/A	N/A	ការបន្ថែមលើអត្ថបទដើមនៃអនុសញ្ញាមួយ ។ វាអាចរាប់បញ្ចូល កិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែម ឬ ពាក់ព័ន្ធជាមួយវិសោធនកម្មលើអត្ថបទ ដើម ដោយសារតែកាលៈទេសៈថ្មីៗ ឬចំណុចបច្ចេកទេស ផ្សេងៗ ។ វាអាចមានលក្ខណៈជានិតិវិធី ឬខ្លឹមសារ សារធាតុ ។
Push-pull factors	កត្តាព្រលឹងចងក្រងកត្តាអូសទាញ	N/A	N/A	ទេសន្តរប្រវេសន៍ ច្រើនតែត្រូវបានវិភាគទៅលើ "តំរូវការច្រាន និងអូសទាញ" ដែលពិនិត្យមើលកត្តាព្រលឹងចងក្រង ដែលជម្រុញ ប្រជាជនឱ្យចាកចេញពីប្រទេសខ្លួន និងកត្តាអូសទាញ ដែល ទាក់ទាញពួកគេទៅប្រទេសថ្មីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Racial discrimination	ការរើសអើងពូជសាសន៍	N/A	Racial prejudice	<p>អាកប្បកិរិយារើសអើង ឬ រំលោភបំពាន លើសមាជិកនានា ដែលមានជាតិសាសន៍ផ្សេងៗ ។ ការរើសអើងខាងជាតិសាសន៍ គឺជាការរារាំងអាន ការបដិសេធ ការកំហិត ឬ ការយោគយល់ ដោយផ្អែកលើជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ដើមកំណើត ឬ សញ្ជាតិ ឬ ជនជាតិ ក្នុងបំណង ឬ មានគោលដៅទុកជាមោឃៈ ឬ ធ្វើឱ្យ បាត់បង់ការទទួលស្គាល់ ការទទួលបាន ឬ ការអនុវត្ត ដោយផ្អែក លើហេតុផលដូចគ្នា អំពីសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន គ្រឹះនៅក្នុងជីវិត នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ ឬ វិស័យ ផ្សេងទៀតនៃជីវភាពសាធារណៈ ។</p>
Racism	ជាតិសាសន៍និយម ឬ ពូជសាសន៍និយម	N/A	Apartheid, bigotry, sectarianism. See also Racial Discrimination	<p>ទម្រង់នៃមនោគមន៍វិជ្ជាដែលចាត់ទុកក្រុមជាតិសាសន៍ និង/ឬ ក្រុមជនជាតិនៅក្នុងតំណែងប្រកបដោយអំណាចខ្ពស់ជាងក្រុម ដទៃ ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌរូបវន្ត និងវប្បធម៌ ក៏ដូចជាអំណាច លប់ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងអំណាចត្រួតត្រាលើក្រុមដទៃ។ អ្នក ជាតិសាសន៍និយមអាចឱ្យនិយមន័យថា ជាលទ្ធិ ឬ ជំនឿលើ ខុត្តមភាពនៃជាតិសាសន៍។ លទ្ធិនេះរាប់បញ្ចូលជំនឿ ដែល ជាតិសាសន៍ គឺជាកត្តាកំណត់អំពីប្រាជ្ញា វប្បធម៌ និងគំរិយាបទ ខាងសីលធម៌។ ជាតិសាសន៍ និយម រួមមាន ការប្រកាន់ ពូជសាសន៍ និងការរើសអើងខាងជាតិសាសន៍។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Rape	បទរំលោភសេពសន្ថវៈ	Rape	N/A	សំដៅលើគ្រប់អំពើបញ្ចូលអង្គជាតិ តាមបែបណាក៏ដោយ ឬ អំពើបញ្ចូលឧបករណ៍ណាមួយទៅក្នុងអង្គជាតិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅលើអ្នកដទៃ ទោះបីមានភេទដូចគ្នាឬមិនដូចគ្នាក៏ដោយ ដោយការប្រើហិង្សា ការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាមកំហែង ឬ ដោយការឆក់ឱកាស ។
Ratification	ការផ្តល់សច្ចាប័ន	Ratify	Approval, authorization, confirmation, enactment, sanction.	ការផ្តល់សច្ចាប័ន សំដៅលើ "ការទទួលយក" ឬ "ការអនុម័តឯកភាព" លើសន្ធិសញ្ញាមួយ ។ នៅក្នុងបរិបទអន្តរជាតិ ការផ្តល់សច្ចាប័ន គឺជាអំពើមានលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋមួយសំដែងអំពីការឯកភាពដែលជាប់ជាកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាមួយ" ។ ឧបករណ៍សច្ចាប័ន ដែលបង្ហាញពីការឯកភាពរបស់រដ្ឋត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការផ្តល់សច្ចាប័នរវាងរដ្ឋភាគី. ការតំកល់នៅកន្លែងរក្សាទុកឯកសារ ឬការជូនដំណឹងទៅរដ្ឋនានាជាភាគី ឬ ទៅកន្លែងរក្សាទុកឯកសារ ប្រសិនបើមានការឯកភាពគ្នាបែបនោះ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃប្រទេសមួយ ពាក្យនេះសំដៅលើដំណើរការមួយ ដែលរដ្ឋមួយបញ្ជាក់ពីដំបូររបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញពីការទទួលយកនូវកាតព្វកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិមួយ ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់រដ្ឋមួយចំនួនអាចកំណត់ថាសច្ចាប័នត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការអនុម័តយល់ព្រមរបស់សភាជាមុន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Readmission	ការអនុញ្ញាតឱ្យជនណាម្នាក់ចូលក្នុងប្រទេសមួយសារជាថ្មី	Readmit	N/A	អំពើរបស់រដ្ឋមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលម្នាក់ (សញ្ជាតិរបស់ខ្លួន សញ្ជាតិនៃប្រទេសទីបី ឬ ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ) ចូលមកក្នុងរដ្ឋរបស់ខ្លួនសារជាថ្មី ក្រោយពីមានការរកឃើញថា ជននោះបានចូល ឬ មានវត្តមានដោយលើសច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។
Receiving country	ប្រទេសទទួល	N/A	N/A	ប្រទេសជាទីដៅ ឬ ប្រទេសទីបី ។ នៅក្នុងករណីនៃការវិលត្រឡប់ ឬ មាតុភូមិនិរន្តរ៍ នេះក៏ជាប្រទេសប្រភពដើមផងដែរ ។ ប្រទេសដែលឯកភាពទទួលយកប្រចាំឆ្នាំនូវជនភៀសខ្លួន និងជនអន្តោប្រវេសន៍មួយចំនួន តាមរយៈការសម្រេចរបស់ប្រធានាធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬ សភា ។
Reconstruction	ការកសាងឡើងវិញ	Reconstruct	N/A	អន្តរាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍ ដែលមិនត្រឹមតែប៉ុនប៉ងកសាង ជួសជុលការខូចខាត ឬ វិលត្រឡប់មករកស្ថានភាពដូចមុនវិញ ប៉ុន្តែក៏ដោះស្រាយតម្រូវការសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង និងតម្រូវការឱ្យមានកំណែលម្អគោលនយោបាយ កម្មវិធីប្រព័ន្ធ និងសមត្ថភាពក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិដែលកើតឡើងវិញ និងដើម្បីឈានដល់កម្រិតខ្ពស់ជាងមុននៃការងារ និងបទដ្ឋាននៃការរស់នៅផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Recovery	ការស្តារ	Recover	N/A	ដំណើរការធ្វើឱ្យជាសះស្បើយពីភាពដែលធ្លាប់រងនូវការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ឬផ្លូវកាយ ដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះគ្មានសមត្ថភាពសម្របខ្លួនជាប្រក្រតីក្នុងមជ្ឈដ្ឋានរបស់ខ្លួន ហើយក៏ជាការបញ្ចូលដំណើរការបង្កើតឡើងនូវសមត្ថភាព ជំនឿទុកចិត្ត ជំនាញ និងអាកប្បកិរិយាចាំបាច់ដើម្បីធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានសមត្ថភាពប្រក្រតីក្នុងសង្គម ។ សកម្មភាពនៃការស្តាររួមមាន : ការពិគ្រោះយោបល់ បំណិនជីវិត ជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ជាដើម ។
Recruitment	ការជ្រើសរើសមនុស្ស	Recruit	Selection	នៅក្នុងបរិបទជញ្ជូនរួមនុស្ស ការជ្រើសរើសសំដៅលើការបញ្ជូន-បញ្ចូល ការជួស ឬការឱ្យជនណាមួយបម្រើការក្រោមទម្រង់នៃការកែងប្រែរូបផ្សេងទៀត តាមមធ្យោបាយបញ្ជាក់បញ្ជាត បំពានដោយអំណាច ការបង្ខាំងខ្លួន ការប្រើប្រាស់កម្លាំង ការគំរាមកំហែង ឬ មធ្យោបាយបង្ខិតបង្ខំផ្សេងទៀត ។
Refer	ចេញ	N/A	Transfer, hand over	ផ្ទេរ ឬណែនាំជនរងគ្រោះទៅរកសេវាកំទ្រព្យណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Refugee	ជនភៀសខ្លួន	hand over	Displaced person	បុគ្គលម្នាក់ដែលស្ថិតនៅក្រៅប្រទេសនៃសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន "ដោយសារតែមានការភ័យខ្លាចជាប់ជាប្រចាំអំពីការធ្វើទុក្ខ បុកម្នេញ ខាងជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ សមាជិកភាពនៃ ក្រុមណាមួយក្នុងសង្គម ឬ ទស្សនៈនយោបាយ ឬ ដោយសារតែ ការភ័យខ្លាចបែបនេះ ជននោះមិនមានអន្តៈ ដើម្បីទទួលកិច្ច ការពារពីប្រទេសនោះឡើយ ។"
Refugee camp	ជំនុំជនភៀសខ្លួន	N/A	N/A	ដីមួយកន្លែងដែលត្រូវបានផ្តល់ជាកន្លែងស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្ន នៅនៃជនភៀសខ្លួនដែលគេចេញពីដីម្ខាងប្រដាប់អាវុធ ។
Refugees Sur Place	មនុស្សដែលក្លាយជាជនភៀស ខ្លួនបន្ទាប់ពីចាកចេញពី ប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលមិនមែនជាជនភៀសខ្លួន នៅពេលដែលពួកគេ បានចាកចេញពីប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែបានក្លាយជាជនភៀស ខ្លួននៅពេលក្រោយមក ដោយសារតែអន្តរាគមន៍នានា ។
Regular migration	ចំណាកស្រុកដោយស្របច្បាប់	N/A	N/A	ទេសន្តរប្រវេសន៍ដែលកើតឡើងតាមវិធីដែលមានការទទួល ស្គាល់ថាស្របច្បាប់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Rehabilitation	ការស្តារនីតិសម្បទា	Rehabilitate	Recovery	ដំណើរការធ្វើឱ្យជាសះស្បើយពីភាពដែលធ្លាប់រងនូវការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ផ្លូវកាយ ដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះគ្មានសមត្ថភាពសម្របខ្លួនជាប្រក្រតីក្នុងមជ្ឈដ្ឋានរបស់ខ្លួន ហើយក៏ជាការបញ្ចូលដំណើរការបង្កើតឡើងនូវសមត្ថភាព ជំនឿទុកចិត្ត ជំនាញ និងអាកប្បកិរិយាចាំបាច់ដើម្បីធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានសមត្ថភាពប្រក្រតីក្នុងសង្គម ។ សកម្មភាពនៃការស្តារនីតិសម្បទាមានដូចជាការពិគ្រោះយោបល់ ជំនាញបំណិនជីវិត ជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈជាដើម ។
Reintegration	ការធ្វើសមាហរណកម្មឡើងវិញ	Reintegrate	N/A	ដំណើរការបញ្ជូនត្រឡប់ជនរងគ្រោះទៅរួមរស់ក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍ដើម ដោយយោងទៅតាមការសម្រេចចិត្តរបស់ជនរងគ្រោះ ។
Relocation	ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅ	Relocate	Movement	ជាចលនានៃមនុស្សមួយក្រុមធំ ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយផ្សេងទៀត ដោយសារតែលទ្ធភាពយល់ឃើញរបស់រដ្ឋ ឬ អាជ្ញាធរអន្តរជាតិ ដែលជាញឹកញាប់បំផុតបានផ្អែកលើជាតិពន្ធុ ឬសាសនា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Remit	ផ្ញើប្រាក់ ផ្ញើសំណុំរឿង	N/A	Remittance	ផ្ញើប្រាក់ទៅកាន់កន្លែងមួយទៀត ឬ ឱ្យទៅអ្នកណាម្នាក់។ នៅក្នុងនីតិវិធីតុលាការគឺសំដៅទៅលើការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់វិញដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី។
Remittance	ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកធ្វើ ចំណាកស្រុកដែលត្រូវផ្ញើ មកកាន់ប្រទេសកំណើត	Remit	Transfer	ប្រាក់ដែលជនចំណាកស្រុករកបាន ឬ ទទួលបានដែលត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកប្រទេសដើមរបស់ខ្លួនវិញ។
Removal	ការនាំយកចេញ	Remove	Taking away	ការធ្វើឱ្យមនុស្សម្នាក់ផ្លាស់ទីពីទីកន្លែងដែលគេកំពុងរស់នៅទៅកាន់ទីកន្លែងដទៃ ឬ ជាការនាំយកកុមារចេញពីការគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់នៃឪពុកម្តាយ អ្នកថែរក្សា ឬអ្នកអាណាព្យាបាល ជាដើម។
Repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍	Repatriate	Return	សិទ្ធិផ្តល់ខ្លួនរបស់ជនភៀសខ្លួន ឬអ្នកទោសសង្គ្រាម ឬជនរងគ្រោះដើម្បីវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ ដែលមានចែងនៅក្នុងបទដ្ឋាន អន្តរជាតិ នានា។ បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិជ្រើសរើសយកជម្រើសមាតុភូមិនិវត្តន៍។ មាតុភូមិនិវត្តន៍ក៏សំដៅផងដែរលើបេសកកម្មការទូត និងមន្ត្រីអន្តរជាតិក្នុងពេលមានវិបត្តិអន្តរជាតិ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិសដ័យ	និយមន័យ
Rescue at sea	ការជួយសង្គ្រោះនៅ ផែនសមុទ្រ	N/A	N/A	<p>ករណីយកិច្ច ដើម្បីសង្គ្រោះអ្នកដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពគ្រោះ អាសន្ននៅសមុទ្រ ត្រូវបានចែងច្បាស់នៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា និង ច្បាប់អន្តរជាតិដែលកើតចេញពីទំនៀមទម្លាប់។ រដ្ឋមួយដែល ជនទទួលការសង្គ្រោះបានមកដល់អាចបដិសេធជននោះមិនឱ្យចុះ ពីនាវា និងតម្រូវឱ្យនាយនាវាយកពួកគេចេញពីដែនសមុត្តកិច្ច នោះ ឬ អាចចុះពីនាវានោះ ដោយមានលក្ខខណ្ឌនៃការធានា ភាពពេញចិត្តក្នុងការតាំងទីលំនៅ ការយកចិត្តទុកដាក់ និងការ ថែរក្សាដែលត្រូវផ្តល់ដោយរដ្ឋម្ចាស់ទង់នាវា ឬរដ្ឋដទៃទៀត ឬ ដោយអង្គការអន្តរជាតិ។</p>
Resettlement	ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី	Resettle	N/A	<p>ការតាំងទីលំនៅថ្មី និងការធ្វើសមាហរណកម្មប្រជាពលរដ្ឋ (ជន ភៀសខ្លួន ជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេស ។ល។) ទៅក្នុង តំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងបរិស្ថានមួយផ្សេងទៀត ដែលតាមធម្មតា ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសដើម។ ការតាំងទីលំនៅរយៈពេលយូរអង្វែង នៃជនភៀសខ្លួននៅក្នុងប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសរបស់ជន ភៀសខ្លួននោះ។ ជាទូទៅ ពាក្យនេះសំដៅលើផ្នែកមួយ នៃ ដំណើរការដែលចាប់ផ្តើមដោយការជ្រើសរើសជនភៀសខ្លួន សម្រាប់ការតាំងទីលំនៅ និងដែលបញ្ចប់ដោយការដាក់ជន ភៀសខ្លួននៅក្នុងសហគមន៍មួយនៅក្នុងប្រទេសតាំងទីលំនៅ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Resettlement country	ប្រទេសដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការតាំងទីលំនៅជាថ្មី	N/A	N/A	ប្រទេសមួយដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ដល់ជនភៀសខ្លួន។ នេះជាប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ឬ ក្រៅពីប្រទេសដែលមានការផ្តល់ឱ្យជននោះ នូវឋានៈជាជនភៀសខ្លួនកាលពីដំបូង។
Residence	ទីស្នាក់នៅ ឬ ទីសំណាក់	Reside	N/A	ជាកន្លែងដែលជនណាម្នាក់ពិតជាបានរស់នៅខុសពីលំនៅឋាន។ តាមធម្មតា ទីសំណាក់មានន័យថាត្រឹមតែជារួមមានជាក់ស្តែងក្នុងនាមជាអ្នករស់នៅក្នុងកន្លែងណាមួយ។ តាមធម្មតា ត្រូវមានរួមមានជាក់ស្តែងផ្ទាល់ខ្លួន និងក្នុងបំណងយកកន្លែងនោះជាផ្ទះសំបែងរបស់ខ្លួន។ ដូច្នោះ មនុស្សម្នាក់អាចមានទីសំណាក់ច្រើនជាងមួយនៅក្នុងពេលណាមួយ ប៉ុន្តែមានលំនៅឋានតែមួយទេ។
Return migration	ការត្រឡប់មកប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួនពីការធ្វើចំណាកស្រុក	N/A	N/A	សំដៅលើបន្ទាត់ទិសរបស់មនុស្ស ដែលវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសដើម ឬ លំនៅឋានរបស់ខ្លួនវិញក្រោយពីចំណាយពេលយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំនៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត។ ការត្រឡប់មកប្រទេសកំណើតអាចធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ ដោយសារការបង្ខំឱ្យចាកចេញ។
Returnee	អ្នកដែលត្រឡប់មកប្រទេសកំណើតវិញ	Return, Returning, Returned	N/A	ជាអ្នកដែលវិលត្រឡប់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ ដោយបង្ខំពីប្រទេសដែលខ្លួនធ្វើអន្តោប្រវេសន៍។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Safe areas	តំបន់មាតសុវត្ថិភាព	N/A	Safe zones	ទីកន្លែង តំបន់ ឬ ទីតាំងដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីការពារជនរងគ្រោះនៅក្នុងពេលមានជម្លោះ ។ ពាក្យ និងលក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតទីសុវត្ថិភាព មានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។
Safe house	ជំរកឬផ្ទះសុវត្ថិភាព	N/A	Refuge, shelter	ទីកន្លែងមួយនៅជិតកន្លែងដើម និងដែលមនុស្សពេញវ័យ ឬគ្រួសារ ឬ អង្គការសហប្រតិបត្តិ ដែលគួរឱ្យទុកចិត្ត បានឯកភាពផ្តល់កន្លែងសុវត្ថិភាពមួយសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមារដើម្បីជ្រកកោណនៅពេលដែលពួកគេមានអារម្មណ៍ថាជីវិតរបស់ពួកគេស្ថិតក្រោមការគំរាមកំហែង ឬ ប្រសិនបើពួកគេបាននិងកំពុងរងការរំលោភបំពាន ឬជាជនរងគ្រោះពីការជួញដូរ ។
Screen	ត្រួតពិនិត្យមើល ឬ ស្វែងរកមើល	N/A	Identify	កំណត់រកនូវសញ្ញាផ្សេងៗដោយផ្អែកលើលក្ខណវិនិច្ឆ័យជាក់លាក់ ។
Seafarer	កម្មករចំណាកស្រុកដែលធ្វើការនៅលើទូក	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុកដែលត្រូវតែជួលឱ្យធ្វើការនៅលើនាវាដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសណាមួយ (ដែលរួមទាំងជាអ្នកនេសាទផងដែរ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Seasonal workers	កម្មករធ្វើការតាមរដូវកាល	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលការងាររបស់ពួកគេពឹងផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌប្រចាំរដូវ និងអនុវត្តតែនៅក្នុងរដូវខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ (មាត្រា 2(2)(b), អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិពលករ ចំណាកស្រុក និងសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់ពួកគេទាំងអស់. ១៩៩០) ។
Secondary migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកក្រោយ	N/A	N/A	ការបន្តរស់នៅនៃជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងណាមួយ ឆ្ងាយពីសហគមន៍ ដែលជាកន្លែងពួកគេធ្លាប់រស់នៅពីមុនមក ។
Seizure	ការចាប់យក	Seize	Freezing	សំដៅលើការកាន់កាប់ឬគ្រប់គ្រងជាបណ្តោះអាសន្ន លើទ្រព្យ-សម្បត្តិទាំងឡាយដោយផ្អែកលើដីកា ឬ សេចក្តីសម្រេចចេញដោយតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
Self-articulated needs	តម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន ដែលមានលក្ខណៈជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់	N/A	N/A	សំដៅលើតម្រូវការបុគ្គលដែលមានលក្ខណៈពិតប្រាកដ និងឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដែលបុគ្គលនោះចង់បាន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Self-employed worker	កម្មករចំណាកស្រុកដែលធ្វើការរកកម្រៃដោយខ្លួនឯង	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុកដែលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពផ្តល់កម្រៃតែមិនមែននៅក្រោមកិច្ចសន្យាការងារ និងទទួលប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ការរស់នៅរបស់ខ្លួនតាមរយៈសកម្មភាពនេះ ដែលជាធម្មតាត្រូវធ្វើការតែឯង ឬជាមួយសមាជិកដទៃទៀតនៅក្នុងគ្រួសាររបស់ខ្លួន និង សំដៅលើពលករចំណាកស្រុកផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា បានធ្វើការរកកម្រៃដោយខ្លួនឯងអនុលោមតាមច្បាប់ដែលនៅជាធរមានរបស់រដ្ឋណាមួយទាក់ទងនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងការងារ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ។
Self-reliance	ការពឹងទៅលើខ្លួនឯង	Self-rely	Self-dependence	សមត្ថភាពរបស់បុគ្គល គ្រួសារ ឬ សហគមន៍ក្នុងការពឹងផ្អែកលើធនធានផ្ទាល់ខ្លួន (កម្លាំងកាយ មូលធនសង្គម និងធនធានធម្មជាតិ) ការវិនិច្ឆ័យ និងសមត្ថភាពដែលត្រូវការឱ្យមានជំនួយពីខាងក្រៅក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ក្នុងការបំពេញតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន និងដោយគ្មានពឹងផ្អែកលើសកម្មភាពនានាដែលធ្វើឱ្យបាត់បង់មូលដ្ឋានធនធានរបស់គ្រួសារ ឬ របស់សហគមន៍ដែលមិនអាចស្តារឡើងវិញបាននោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Sensitivity	ភាពរសើប ភាពងាយនឹងទទួលឥទ្ធិពល	Sensitize	N/A	សំដៅលើភាពដែលងាយឆ្លើយតបទៅនឹងភ្លេងតាមដំបូងខាងក្រៅ ។
Separated children	កុមារដែលស្ថិតនៅក្រោម ការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកថែរក្សា	N/A	N/A	កុមារដែលស្ថិតក្រោមការឃុំគ្រងដោយមនុស្សពេញវ័យនៅក្នុង ករណីអវត្តមានឪពុកម្តាយ ឬ អាណាព្យាបាលជាធម្មតារបស់ ពួកគេ ។
Service provider	អ្នកផ្តល់សេវា ទីភ្នាក់ងារផ្តល់សេវា	N/A	N/A	សំដៅលើបុគ្គល ឬ ស្ថាប័នដែលផ្តល់សេវាគាំទ្រផ្សេងៗដើម្បី ជួយថែរក្សា ទំនុកបម្រុង ឬ សម្របសម្រួលការផ្តល់ជំនួយនានា ដល់ជនរងគ្រោះ ។
Sex industry	ឧស្សាហកម្មផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ផ្នែកមួយក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចដែលក្នុងនោះសកម្មភាពខាង ផ្លូវភេទ ការសំដែង និងរូបភាពនានាទាក់ទងផ្លូវភេទ ត្រូវបាន ធ្វើឡើងដើម្បីរកប្រាក់ចំណូល ។
Sex offender	អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ជាបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ និងជាប់ចោទពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ឬ ដែលបានទទួលថាមានកំហុសដោយសារបទល្មើសទាក់ទង នឹងផ្លូវភេទ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Sex service	សេវាបម្រើផ្លូវភេទ	N/A	Sex industry	សេវាកម្មខាងផ្លូវភេទដែលផ្តល់ទៅឱ្យអតិថិជន ។
Sex tourism	ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ការធ្វើដំណើរដែលចាត់ចែងឡើងនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ឬមកពីក្រៅវិស័យនេះ ប៉ុន្តែប្រើប្រាស់វេទនាសម្ព័ន្ធ និងបណ្តាញរបស់ខ្លួនក្នុងបំណងជាបឋមនៃការធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវភេទជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មជាមួយប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងទីដៅទេសចរណ៍នោះ ។
Sex worker	អ្នករកស៊ីផ្លូវភេទ អ្នកប្រកបរបរពេស្យា	N/A	Sex provider, prostitute	បុគ្គលដែលធ្វើការនៅក្នុងឧស្សាហកម្មខាងផ្លូវភេទ ជាពិសេសបុគ្គលដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មខាងផ្លូវភេទ ។
Sexual abuse/ assault	ការឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ការបៀតបៀនផ្លូវភេទ	N/A	N/A	រួមមានដូចជាការប្រើហិង្សាសេពសន្ថវៈ. ការបៀតបៀនភ្នែកខ្លួន (ការប្រទូស្តភ្នែកខ្លួន). ការធ្វើអាស្រូវវិភាស (ការបង្ហាញកេរកេរ) ។ (ស្រដៀងចេញពីមាត្រា ៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ)

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Sexual and gender-based violence	អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងផ្លូវភេទ និងយេនឌ័រ	N/A	N/A	អំពើដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ ឬ ការឈឺចាប់ខាងរាងកាយ ប្រាជ្ញាស្មារតី ឬ ខាងផ្លូវភេទ ការគំរាម កំហែងពីអំពើបែបនេះ ការបង្ខិតបង្ខំ និងសកម្មភាពដទៃទៀតដែលបំបាត់សេរីភាព និងដែលផ្តោតលើបុគ្គលនានា ឬ ក្រុមមនុស្សដោយផ្អែកលើភាពខុសគ្នានៃភេទ ។
Sexual harassment	ការរុករានខាងផ្លូវភេទ	N/A	N/A	គឺជាអំពើដែលបុគ្គលម្នាក់រំលោភអំណាចដែលមុខងាររបស់ខ្លួនប្រគល់ឱ្យធ្វើការតាមសង្កត់ម្តងហើយម្តងទៀតទៅលើអ្នកដទៃក្នុងគោលបំណងទទួលបានការអនុគ្រោះខាងផ្លូវភេទ ។ (ស្រង់ចេញពីមាត្រា ២៥០ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ)
Sexual Intercourse	ការរួមភេទ ឬ ការរួមសមគ្គសង្វាស	N/A	N/A	ជាអំពើនៃការបង្កើតឱ្យមានការបន្តពូជតាមផ្លូវភេទ រវាងបុរស និងស្ត្រី ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Sexual slavery	ទាសភាពផ្លូវភេទ	N/A	N/A	<p>សំដៅលើការបង្ខិតបង្ខំ ដែលមានការចាត់ចែងមកលើក្រុមមនុស្ស ដែលផ្ទុយពីសន្ទុះរបស់ខ្លួនឱ្យចូលទៅក្នុងទម្រង់នានាខាងផ្លូវភេទ។ ទាសភាពខាងផ្លូវភេទអាចរាប់បញ្ចូលទាសភាពខាងផ្លូវភេទដែលមានម្ចាស់តែម្នាក់ ទាសភាពនៅក្នុងពិធី តាមប្រពៃណីដែលជូនកាលទាក់ទងទៅនឹងទម្លាប់នៅក្នុងប្រពៃណីខាងសាសនា ទាសភាពសម្រាប់គោលបំណងជាប់បំបិទមិនមែនខាងផ្លូវភេទដែលសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទជាពេញលេញធម្មតា ឬពេញលេញដោយបង្ខំ ។</p>
Shelter	មណ្ឌល ឬ មជ្ឈមណ្ឌល	N/A	N/A	<p>សំដៅលើទីកន្លែងដែលបង្កើតឡើងស្របច្បាប់ ដើម្បីផ្តល់ការថែទាំ និង សេវាផ្សេងៗ ដល់ អតិថិជន ហើយដែលមានអ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ដែលមានដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលជួយជំនះគ្រោះ មជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទា មជ្ឈមណ្ឌលសំរេច មជ្ឈមណ្ឌលស្នាក់នៅ រយៈពេលខ្លី-វែង ឬ មជ្ឈមណ្ឌលទទួល ដែលមជ្ឈមណ្ឌលទាំងអស់នេះអាចស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័ន រដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Short-term migrant	ជនចំណាកស្រុករយៈពេលខ្លី	N/A	N/A	<p>បុគ្គលដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយ ក្រៅពីប្រទេសជាលំនៅឋានប្រក្រតីរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការស្នាក់នៅយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេលបីខែ ប៉ុន្តែមិនហួសពីមួយឆ្នាំ) លើកលែងតែនៅក្នុងករណីដែលការចូលទៅក្នុងប្រទេសនោះ បានធ្វើឡើងក្នុងបំណងការកំសាន្ត ការសម្រាកកាយ ការទៅលេងមិត្តភក្តិ ឬ ស្នាក់នៅព្រឹក ធ្វើការងារ ឬ ការព្យាបាលជំងឺ។ សម្រាប់កម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិ អំពីអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិ ប្រទេសដែលជាកន្លែងលំនៅឋានប្រក្រតីសម្រាប់ជនចំណាកស្រុកមួយរយៈខ្លី ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាប្រទេសជាទីដៅ នៅក្នុងអំឡុងពេលពួកគេស្នាក់នៅ។</p>
Signatory to a convention	ប្រទេសហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញាណាមួយ	N/A	N/A	<p>ប្រទេសដែលគាំទ្រដល់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែមិនមានការប្តេជ្ញាតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីគោរពតាមមាត្រានានានៃអនុសញ្ញានេះឡើយ រហូតដល់ច្បាប់ក្នុងប្រទេសនោះផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មានអនុសញ្ញានេះជាផ្លូវការ។ នៅក្នុងករណីដែលការចុះហត្ថលេខាតម្រូវឱ្យមានការផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មានយកការអនុម័តឯកភាពការចុះហត្ថលេខានោះមិនបង្កើតឱ្យមានការឯកភាពមតិ ដែលត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នេះជាមធ្យោបាយក្នុងការបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ និងការសំដែងឆន្ទៈរបស់រដ្ឋហត្ថលេខីក្នុងការបន្តដំណើរការកសាងសន្តិសញ្ញានោះ។ ការចុះហត្ថលេខាគឺជាការបង្ហាញថា រដ្ឋហត្ថលេខីនឹងបន្តទៅផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មាន ការទទួលយក ឬ អនុម័តឯកភាព។ វាក៏បង្កើតឱ្យមានកាតព្វកិច្ចដោយស្មោះត្រង់ផងដែរដើម្បីរារាំងពីអំពើនានា ដែលអាចធ្វើឱ្យខូចកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃសន្តិសញ្ញានោះ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Skilled migrant	ជនចំណាកស្រុកដែលមានជំនាញច្បាស់លាស់	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលដោយសារតែជំនាញរបស់ខ្លួនតាមធម្មតាបានទទួលការអនុគ្រោះខុសៗគ្នា ដែលទាក់ទងនឹងការអនុញ្ញាតឱ្យចូលប្រទេសណាមួយ (អាស្រ័យហេតុនេះពួកគេអាចមានការកំហិតតិចតួច ដែលទាក់ទងនឹងរយៈពេលស្នាក់នៅការផ្លាស់ប្តូរការងារ និងការជួបជុំគ្រួសារ) ។
Slavery	ទាសភាព	N/A	N/A	ស្ថានភាព ឬ លក្ខខណ្ឌរបស់បុគ្គលម្នាក់ដែលមិនមានសិទ្ធិអំណាចទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិក្នុងការធ្វើជាម្ចាស់លើខ្លួនឯង (មាត្រា ១, អនុសញ្ញាស្តីពីទាសភាពឆ្នាំ ១៩២៦ ធ្វើវិសោធនកម្មតាមរយៈពិធីសារ ឆ្នាំ ១៩៥៣) ។ ទាសភាព ត្រូវបានកំណត់ដោយកត្តាមួយនៃភាពជាម្ចាស់ ឬ អំណាចត្រួតត្រាលើខ្សែជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ទៀត ការបង្ខិតបង្ខំ និងការដាក់កម្រិតលើបន្ទាត់ទី និងក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបុគ្គលណាម្នាក់មិនមានសេរីភាពក្នុងការចាកចេញ ឬ ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរនិយោជក (ដូចជាទាសភាពបម្រើការក្នុងផ្ទះ ការបញ្ជូនដើម្បីដោះបំណុល ភាពជាខ្ញុំកញ្ជះពលកម្មដោយបង្ខំ និងទាសភាពសម្រាប់គោលបំណងខាងប្រពៃណី ឬ សាសនា) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Smuggler (of people)	អ្នករត់ពន្ធ (មនុស្ស)	Smuggle	N/A	អ្នករករើដែលបញ្ជូនមនុស្ស ដោយជ្រោមជ្រែងឱ្យឈានដល់កិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេ ដើម្បីបញ្ជូនជននោះដោយលើសច្បាប់ឆ្លងព្រំដែនរបស់រដ្ឋ។
Smuggling (of people)	អំពើរត់ពន្ធ (មនុស្ស)	Smuggle	N/A	ការធ្វើលទ្ធកម្ម ដើម្បីបានដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលនូវផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់ ឬ ជាសម្ភារផ្សេងទៀតពីការចូលដោយលើសច្បាប់នូវបុគ្គលណាម្នាក់ទៅក្នុងរដ្ឋភាគីមួយ ដែលបុគ្គលនោះមិនមានសញ្ជាតិនោះ ឬ មិនមានទីសំណាក់អចិន្ត្រៃយ៍នៅទីនោះទេ។ ការរត់ពន្ធខុសគ្នាពីការជួញដូរ ដោយពុំទាមទារឱ្យមានកត្តានៃការកេងប្រវ័ញ្ច ការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សឡើយ។
Solicitation	អំពើសុំទាញឬហៅម៉្លយ	Solicit	Ask, call	ជាការទាក់ទង ឬ ចរចាជាមួយជនណាម្នាក់ ដើម្បីផ្តល់សេវាផ្លូវភេទដោយផ្តោចប្តូរនឹងវត្ថុមានតម្លៃអ្វីមួយ។
Standard of proof	បទដ្ឋានគំរូនៃភស្តុតាង	N/A	N/A	កម្រិត ឬ លំដាប់នៃការផ្តល់នូវភាពជឿជាក់ពីភស្តុតាងដែលចាំបាច់នៅក្នុងករណីជាក់លាក់ណាមួយ។ ដូចជា នៅក្នុងបរិបទនៃជនភៀសខ្លួនដែរ "មូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់" គឺជាបទដ្ឋាននៃបុគ្គលភស្តុតាងនៅពេលប៉ាន់ប្រមាណ អំពីការភ័យខ្លាចពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Standard Operating Procedure (SOP)	វិធីប្រតិបត្តិបទដ្ឋាន	N/A	Standing Operating Procedure	សេចក្តីណែនាំលម្អិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើឡើងដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវឯកភាពតែមួយក្នុងការបំពេញមុខងារជាក់លាក់ណាមួយ ។ ពាក្យនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងបរិបទផ្សេងៗគ្នា ជាច្រើនដូចជាក្នុងវិស័យច្បាប់ ការពារជាតិ សុខាភិបាល និង អប់រំជាដើម ។
Stateless person	ជនដែលគ្មានប្រទេស ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាពលរដ្ឋនៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ នៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ (មាត្រា ១, អនុសញ្ញាអ.ស.ប ដែលទាក់ទងនឹងស្ថានភាពគ្មានរដ្ឋរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ឆ្នាំ ១៩៥៤) ។ ក្នុងន័យនេះ បុគ្គលដែលគ្មានរដ្ឋច្បាស់លាស់ ខ្លះសិទ្ធិ ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសញ្ជាតិ ពោលគឺ កិច្ចការពារពិរដ្ឋតាមផ្លូវការទូត គ្មានសិទ្ធិបន្តស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋជាទីសំណាក់ និងគ្មានសិទ្ធិក្នុងការវិលត្រលប់មកវិញឡើយ នៅក្នុងករណីគាត់ធ្វើដំណើរ ។
Statelessness	ភាពគ្មានប្រទេស ភាពគ្មានសញ្ជាតិ	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌដែលមិនអាចបានចាត់ទុកថា ជាសញ្ជាតិណាមួយនៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋនានា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Street children	កុមារតាមចិញ្ចើមថ្នល់	N/A	N/A	<p>គឺកុមារដែលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្លះៗ ដែលរាប់ចាប់ពីការសុំទានរហូតដល់លក់របស់របរ ។ កុមារទាំងនោះភាគច្រើនរស់នៅក្នុងផ្ទះនៅចុងផ្លូវថ្នល់ និងផ្តល់ប្រាក់ដែលខ្លួនរកបានសម្រាប់គ្រួសារ ។ ពួកគេអាចបានទៅរៀន និងរក្សាភាពជាសមាជិកក្នុងគ្រួសារ ។ ដោយសារតែលក្ខណៈផ្ទុយស្រ្តីយនៃសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ នៅពេលណាមួយកុមារទាំងនេះ អាចជ្រើសយកការរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ដោយពឹងផ្អែកលើចំណូលបែបនេះ ។ កុមារអនាថាអាចជាកុមារដែលរស់តាមចិញ្ចើមថ្នល់ ឬនៅក្រៅបរិយាកាសធម្មតារបស់គ្រួសារ ។ ទំនាក់ទំនងគ្រួសារអាចនៅមានប៉ុន្តែមានលក្ខណៈទន់ខ្សោយ និងអាចកើតមានតែម្តងម្កាល ឬទៅតាមករណីខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ ។</p>
Supply	ការផ្គត់ផ្គង់	Supply	Provide	<p>ការផ្តល់ទំនិញឬសម្ភារទៅតាមតម្រូវការ ឬ ភាពចាំបាច់ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរ ទំនិញត្រូវបានសំដៅលើមនុស្ស ។</p>
Suspect	ជនសង្ស័យ	Suspect	Offender	<p>បុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានពិរុទ្ធពីបទបទល្មើសណាមួយ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Temporary protection	ការការពារបណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	<p>នីតិវិធីដែលមានលក្ខណៈលើកលែងក្នុងការផ្តល់នូវកិច្ចការពារបន្ទាន់ ឬ បណ្តោះអាសន្នដល់ជននានា នៅក្នុងករណីដែលមានការហូរចូលយ៉ាងច្រើន ឬ ការបង្ហាញពីលក្ខខណ្ឌជិតមានការហូរចូលមនុស្សយ៉ាងច្រើនមកពីប្រទេសទីបី ដែលមិនអាចវិលត្រលប់ទៅប្រទេសដើមរបស់ខ្លួនវិញ ជាពិសេស ប្រសិនបើគេឃើញមានហានិភ័យផងដែរ ដែលប្រព័ន្ធផ្តល់ការជ្រកកោណ នឹងមិនអាចត្រួតត្រាការហូរចូលនេះ ដោយគ្មានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានមកលើប្រតិបត្តិការ ដែលមានប្រសិទ្ធិភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃជនពាក់ព័ន្ធ និងបុគ្គលដទៃទៀតដែលស្នើសុំកិច្ចការពារ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិស័យ	និយមន័យ
Threat	ការគំរាមកំហែង	Threaten	Menace	<p>សំដៅទៅលើការគំរាមកំហែងជាក់ស្តែងនិងដោយប្រយោល ដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះភ័យខ្លាចពីការធ្វើបាបរូបកាយឬផ្លូវចិត្ត ឬ ភ័យខ្លាចមានគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀតដល់ខ្លួនឬដល់ជនទីបី។ ករណីនេះមិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យជនល្មើសគំរាមជនរងគ្រោះ ឬ បុគ្គលទីបីដោយមានបង្កជារបួសលើរូបរាងកាយនោះទេ ពោល គឺវាមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់បង្កើតជា ការគំរាមកំហែងក្នុង ករណីដែលជនល្មើសគំរាមថានឹងប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋបទមជ្ឈឹម ប្រឆាំងនឹងបុគ្គល។ ពេក៏អាចចាត់ទុកជាករណីគំរាមកំហែងផង ដែរនៅពេលដែលជនល្មើសគំរាមថានឹងអនុវត្តសកម្មភាព តាម ផ្លូវច្បាប់ណាមួយដើម្បីសម្រេចបាននូវការប្រព្រឹត្តអំពើល្មើស របស់ខ្លួន។ ឧទាហរណ៍ ជនល្មើសឱ្យប្រាក់ទៅជនរងគ្រោះខ្លី ហើយគំរាមជនរងគ្រោះឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចសងបំណុលដោយ ជនល្មើសធ្វើនេះក្នុងគោលដៅប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដែល មានចែងក្នុងច្បាប់ប្រក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស ឬ ជនល្មើសគំរាម ប្តឹងទៅអាជ្ញាធរអំពីស្ថានភាពអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់របស់ជន រងគ្រោះ ដោយជនល្មើសប្រើប្រាស់ការគំរាមនេះដើម្បីប្រព្រឹត្ត បទល្មើសណាមួយ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ប្រក្រាបអំពើជួញដូរ មនុស្ស។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Torture	អំពើទារុណកម្ម	Torture	Maltreat	<p>ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញបង្កឱ្យមានការឈឺចុកចាប់ផ្លូវចិត្ត សតិអារម្មណ៍ បញ្ហាស្មារតីដល់រូបវន្តបុគ្គលក្នុងគ្រួសារ ឬ ការធ្វើឱ្យប៉ះទង្គិចលើផ្លូវចិត្ត និងលើរូបកាយដែលប្រព្រឹត្តហួសពីសីលធម៌ និងច្បាប់កំណត់ (មាត្រា ៦ នៃច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ) ។</p> <p>អនុសញ្ញា ស្តីពី ការប្រឆាំងនឹងអំពើទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬការដាក់ទណ្ឌកម្មទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈ ហោរហេរ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោក បានកំណត់និយមន័យនៅក្នុង មាត្រា ១ ថា "អំពើទារុណកម្មសំដៅលើអំពើទាំងឡាយណា ដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយចេតនាទៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ឱ្យទទួលរង របួស ឬការឈឺចាប់ធ្ងន់ធ្ងរលើរូបរាងកាយឬផ្លូវចិត្ត ក្នុង គោលបំណងទទួលបានព័ត៌មានអំពីបុគ្គលនេះឬបុគ្គលទីបី ឬ ទទួលបានចម្លើយសារភាពដើម្បីផ្តន្ទាទោសបុគ្គលនេះដោយសារ ការប្រព្រឹត្តរបស់ខ្លួនឬរបស់បុគ្គលទីបីដោយសារការសង្ស័យ ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនេះ ឬ ដើម្បីបំភិតបំភ័យ ឬបង្ខិតបង្ខំ ទៅលើបុគ្គលនេះឬបុគ្គលទីបី ឬ ធ្វើឡើងដោយមូលហេតុផ្សេងៗ ផ្នែកលើការរើសអើងគ្រប់ប្រភេទ ។ ការរងរបួសឬការឈឺចាប់ ខាងលើត្រូវប្រព្រឹត្តឡើងដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈការព្រះញុះញង់ ឬ ការព្រមព្រៀងឬការមិនព្រមចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ណាមួយពី សំណាក់មន្ត្រីសាធារណៈ ឬ បុគ្គលណាម្នាក់ដែលបំពេញមុខងារ សាធារណៈ" ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Total migration/ net migration	ចំនួនសរុបនៃការធ្វើ អន្តោប្រវេសន៍និង ទេសន្តរប្រវេសន៍ ឬផលដករវាងចំនួន អន្តោប្រវេសន៍និង ចំនួនទេសន្តរប្រវេសន៍	N/A	N/A	ចំនួនសរុបនៃទេសន្តរប្រវេសន៍ គឺជាផលបូកចំនួននៃជនអន្តោ ប្រវេសន៍សរុប ដែលបានមកដល់ ឬ ចូលប្រទេសមួយ និងចំនួន ជននិរទេសន៍ ដែលបានចេញ ឬ ចាប់ផ្តើមចេញពីប្រទេសមួយ ហើយវាខុសគ្នាពីទេសន្តរប្រវេសន៍សុទ្ធ ឬ តុល្យភាពនៃទេសន្តរ ប្រវេសន៍ ដែលជាផលដករវាងចំនួនអ្នកមកដល់ និងអ្នកចេញ ដំណើរ ។ តុល្យភាពនេះត្រូវបានគេហៅថា អន្តោប្រវេសន៍សុទ្ធ នៅពេលដែលចំនួនអ្នកចាកចេញច្រើនជាងអ្នកមកដល់ ។
Trade unions	សហជីព	N/A	N/A	គឺជាការរួបរួមគ្នានៃកម្មករ ដែលប្រមូលផ្តុំជាមួយគ្នាបង្កើត ជាអង្គការវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមនៅក្នុងវិស័យ សំខាន់ៗដូចជា ប្រាក់កម្រៃ ម៉ោងធ្វើការ និងលក្ខខណ្ឌការងារ ។
Trafficked child	កុមាររងគ្រោះ ដោយសារការជួញដូរ	N/A	N/A	គឺជាការដែលមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ ហើយដែលត្រូវបាន ជ្រើសរើស ដឹកជញ្ជូន ផ្ទេរ ផ្តល់កន្លែងលាក់ខ្លួន ឬទទួលយក ក្នុងគោលបំណងដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ចនៅក្នុងប្រទេស ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Trafficker	អ្នកជួញដូរមនុស្ស ជនជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	<p>ជនជួញដូរមនុស្សគឺជាជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសជួញដូរមនុស្ស ។ ការិយាល័យនៃឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស បានឱ្យនិយមន័យនៅក្នុងគោលការណ៍និងសេចក្តីណែនាំស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនិងអំពើជួញដូរមនុស្សថា "ជនជួញដូរមនុស្ស សំដៅលើអ្នកជ្រើសរើស អ្នកដឹកជញ្ជូន អ្នកដែលត្រួតត្រាលើជនដែលត្រូវគេជួញដូរ អ្នកដែលផ្ទេរប្តូរក្សាទុកជនដែលត្រូវគេជួញដូរឱ្យស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពកេងប្រវ័ញ្ច អ្នកដែលចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងការជួញដូរមនុស្ស និងអ្នកទាំងឡាយណាដែលកេងប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ក្តីឬមិនផ្ទាល់ក្តីពីអំពើជួញដូរមនុស្ស អំពើរួមផ្សំ និងបទល្មើសពាក់ព័ន្ធ" ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Trafficking in person	ការជួញដូរមនុស្ស	Traffic	Human trafficking	<p>ការជ្រើសរើស ការបញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅ ឬ ការទទួលយកបុគ្គលនានាតាមរយៈ ការគំរាមកំហែង ឬការប្រើកម្លាំង ឬ ទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ដោយសារការចាប់ព្រងត់ ឬ ការឆបោក ការបញ្ឆោត ការបំពានដោយអំណាច ឬ ភាពទន់ខ្សោយ ឬ ការផ្តល់ ឬ ការទទួលកម្រៃ ឬ ផលប្រយោជន៍ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការឯកភាពពីបុគ្គលណាម្នាក់ ដែលមានអំណាចត្រួតត្រាលើបុគ្គលផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ច។ និយមន័យ នៅក្នុងពិធីសារ អ.ស.ប ស្តីពីការរត់ពន្ធមនុស្សដែលបំពេញបន្ថែមនៃអនុសញ្ញា ស្តីពី ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង ក៏តម្រូវឱ្យមានគោលបំណងពិខាងអ្នកជួញដូរផងដែរ។ ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់រងការរត់ពន្ធ ហើយអ្នករត់ពន្ធមានចេតនាខ្លះៗក្នុងការកេងប្រវ័ញ្ចលើបុគ្គលនោះ ក្នុងករណីនេះមានសញ្ញានៃការជួញដូរហើយ។ ប្រសិនបើអ្នករត់ពន្ធមានបំណងត្រឹមតែជួយបុគ្គលម្នាក់ក្នុងការគេចចេញពីអំណាចត្រួតត្រានៃច្បាប់អន្តោប្រសេនីរបស់ប្រទេសមួយ ក្នុងករណីនោះពុំមានសញ្ញានៃការជួញដូរឡើយ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Trajectory	គន្លង ឬ ចំណុះ ឬ ដំណើររឿង	N/A	Path, line, course	សំដៅលើគន្លងឬដំណើររឿងដែលជួបប្រទះដោយជនណាម្នាក់ ។
Transient	កម្មករជំនាញធ្វើការក្នុងរយៈពេលខ្លី	N/A	N/A	កម្មករឯកទេស ឬ កម្មករជំនាញ ដែលផ្លាស់ទីពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ហើយជាញឹកញាប់ក្នុងនាមជានិយោជិតអន្តរជាតិ និង/ឬចូលរួមនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរកស៊ីរួមគ្នា ។ ជាអ្នកដែលស្នាក់នៅតែក្នុងរយៈពេលខ្លី ។ "ពលករគោចរ" ។
Transit	សំបុត្រពេលឆ្លងកាត់ប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	ការឈប់បណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងដំណើរមួយក្នុងរយៈពេលខុសៗគ្នានៅក្នុងពេលកំពុងធ្វើដំណើររវាងប្រទេសចំនួនពីរ ឬ ច្រើនដោយចៃដន្យ ដើម្បីបន្តដំណើររបស់ខ្លួន ឬ ដោយចេតនាក្នុងការប្តូរជើងយន្តហោះ ឬ ចូលរួមនៅក្នុងជើងយន្តហោះដដែល ឬ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្សេងទៀត ។
Transit camp	ទីសំបុត្រ	N/A	N/A	កន្លែងមួយ ដែលយ៉ាងហោចណាស់មានសម្ភារសម្រាប់ការស្នាក់នៅពេលយប់ជាកន្លែង ដែលជនភៀសខ្លួនត្រូវបានប្រមូលផ្តុំមុននឹងបញ្ជូនទៅរកកន្លែងតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Transit passengers	អ្នកដំណើរដែលធ្វើសំចតរង់ចាំធ្វើដំណើរបន្តទៅប្រទេសទីបី	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលមកដល់រដ្ឋមួយ ពីប្រទេសផ្សេងទៀតនៅក្នុងពេលឈប់សំចតមុននឹងទៅដល់ទីដៅមួយផ្សេងទៀត (ទីបី) និងនៅទូទាំងអំឡុងពេលសំចតទាំងមូល(រហូតដល់រយៈពេលអតិបរមា ២៤ ម៉ោង គិតពីពេលមកដល់) ឬ នៅតាមកំពង់ផែ ឬ ព្រលានយន្តហោះ កន្លែងដែលមានសន្តិសុខមួយ ឬ នៅក្នុងកន្លែងឃុំគ្រងរបស់នគរបាល ។
Transition	អន្តរកាល	N/A	N/A	រយៈពេលមួយនៅក្នុងវិបត្តិនៅពេលដែលជំនួយការពីខាងក្រៅមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រ ឬ គូសបញ្ជាក់អំពីបទឈប់បញ្ចប់ ឬ ដំណើរការសន្តិភាពដែលនៅផ្ទុយគ្រួសារនៅឡើយ ដោយជួយបង្កើតលក្ខខណ្ឌនានា ដើម្បីធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពនយោបាយសន្តិសុខ យុត្តិធម៌ និងសមធម៌សង្គម ។
Transnational crime	ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន	N/A	N/A	សំដៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត ឬត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងប្រទេសមួយ និងផ្តល់ផលប៉ះពាល់ទៅលើប្រទេសមួយទៀត ។
Transnational marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ឆ្លងដែន	N/A	N/A	គឺជាអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្សមកពីប្រទេសខុសគ្នា ។ បញ្ហាពិសេសដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នា ដែលកើតឡើងនៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្សមកពីប្រទេសខុសគ្នា ដែលរួមទាំងអ្នកដែលមានសញ្ជាតិ ឬ វប្បធម៌ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដែលបន្ថែមភាពសំបុក និងការលំបាកនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទាំងនេះផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Transportation	ការដឹកជញ្ជូន	Transport	N/A	ការបញ្ជូនទំនិញ ឬ មនុស្សពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត ដោយមានអ្នកដឹកជញ្ជូន ។
Travel document	ឯកសារធ្វើដំណើរ	N/A	N/A	ពាក្យទូទៅមួយដែលសំដៅលើឯកសារទាំងអស់ ដែលត្រូវបាន ចាត់ទុកថា ជាកត្តាជាប់ពាក់អំពីអត្តសញ្ញាណក្នុងបំណងនៃ ការចូលទៅក្នុងប្រទេសណាមួយផ្សេង ។ លិខិតឆ្លងដែន និងទិដ្ឋាការ គឺជាទម្រង់ឯកសារដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទូទៅបំផុតសម្រាប់ ជាឯកសារធ្វើដំណើរ ។ រដ្ឋខ្លះក៏ទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ ឯកសារផ្សេងទៀតផងដែរ ។
Treaty	សន្ធិសញ្ញា	N/A	N/A	កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការមួយ ជាពិសេសរវាងរដ្ឋនានា ដែលបង្កើត ឱ្យមានកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ រវាងភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង នោះ ។ សន្ធិសញ្ញា គឺជាប្រភពមួយនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ។
T-Visa	ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្នមួយ ដែលជនរងគ្រោះពីការជួញដូរ អាចដាក់ពាក្យសុំបាន ។ អ្នកកាន់ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្នបែបនេះ អាចដាក់ពាក្យសុំសិទ្ធិស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់រយៈពេល បីឆ្នាំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Unaccompanied minors	អនីតិជនដែលធ្វើដំណើរតែម្នាក់ឯង ឬអនីតិជនគ្មានអ្នកអមដំណើរ	N/A	N/A	កុមារដែលមិនស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយ ឪពុក ម្តាយ អាណាព្យាបាល ឬអនុស្សពេញវ័យផ្សេងទៀត ។ អនីតិជនដែលគ្មានអាណាព្យាបាលប្រឈមនឹងបញ្ហាជាច្រើន សម្រាប់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតាមច្រកព្រំដែន ដោយសារតែការប៉ុប៉ង និង វិធានការដទៃទៀតដែលត្រូវអនុវត្តជាមួយជនបរទេសពេញវ័យដែលគ្មានឯកសារសំគាល់ខ្លួន ហើយដែលអាចមិនមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់អនីតិជន ។
Undocumented alien	ជនបរទេសដែលឆ្លងដែន ឬស្នាក់ក្នុងប្រទេសណាមួយដោយពុំមានឯកសារស្របច្បាប់	N/A	N/A	ជនបរទេសដែលចូល ឬ ស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសមួយ ដោយគ្មានឯកសារសំគាល់ខ្លួនសមស្រប ។ ជនបែបនេះរាប់បញ្ចូល : ក) ជនដែលគ្មានឯកសារស្របច្បាប់សម្រាប់ចូលក្នុងប្រទេសមួយ ប៉ុន្តែព្យាយាមចូលដោយអាទិកំហុំ ខ) ជនដែលចូលក្នុងប្រទេសមួយដោយប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងបន្លំ គ) ជនដែលក្រោយពីបានចូលដោយប្រើប្រាស់ឯកសារស្របច្បាប់ ហើយបានបន្តស្នាក់នៅរហូសកាលកំណត់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យ ឬ បើពុំនោះទេបានប្រព្រឹត្តវិលោកលើលក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាតឱ្យចូល និងបន្តស្នាក់នៅដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Undocumented migrant	ជនចំណាកស្រុកដែលមិនមានលិខិតស្នាមគ្រឹមត្រូវក្នុងការចូលស្នាក់នៅ ឬ ធ្វើការក្នុងប្រទេសមួយ	N/A	Irregular migrant	កម្មករចំណាកស្រុក ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលពុំបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្នាក់នៅ ឬ បានចូលរួមនៅក្នុងការងារក្រោមស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ។
Unemployment	ភាពអត់ការងារធ្វើ	N/A	Joblessness	គឺនៅក្នុងពេលដែលបុគ្គលម្នាក់អាចធ្វើការ និងសព្វថ្ងៃកំពុងស្វែងរកការងារ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ពុំមានការងារធ្វើនៅឡើយ ។ តាមធម្មតា វត្តមាននៃភាពគ្មានការងារធ្វើត្រូវបានវាស់ដោយប្រើប្រាស់អត្រាភាពគ្មានការងារធ្វើ ដែលត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថាជាភាគរយនៃចំនួនកម្លាំងពលករ ដែលជាអ្នកគ្មានការងារធ្វើ ។
United Nations Convention on the Rights of the Child	អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ	N/A	N/A	សំដៅលើ CRC ឬ UNCRC, គឺជាអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលកំណត់អំពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនយោបាយ និងសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌របស់កុមារ ។ ប្រទេសដែលផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនេះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការទទួលស្គាល់សិទ្ធិទាំងនេះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Uprooted people	ជនដែលត្រូវបង្ខំឱ្យចាកចេញពីលំនៅឋាន	N/A	N/A	អ្នកដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចាកចេញពីសហគមន៍របស់ខ្លួន អ្នកដែលភៀសខ្លួនចេញដោយសារតែការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងសង្គ្រាម អ្នកដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក ដោយសារការបង្ខំពីព្រោះតែមហន្តរាយចំពោះបរិស្ថាន និងអ្នកដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យស្វែងរកការទ្រទ្រង់នៅក្នុងទីក្រុងមួយ ឬ នៅក្រៅប្រទេស ដោយសារតែពួកគេមិនអាចរស់នៅបានក្នុងប្រទេស ។
Use of force	ការប្រើកម្លាំង	N/A	N/A	សំដៅលើការប្រើប្រាស់កម្លាំងរាងកាយ (កម្លាំងពាយ) ឬ កម្លាំងផ្នែកស្មារតី ដើម្បីប្រឆាំងទៅនឹងឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ការប្រើកម្លាំងនៅក្នុងអំពើជួញដូរមនុស្សមិនចាំបាច់តម្រូវថា ទាល់តែជនល្មើសប្រើប្រាស់ហិង្សា ឬ ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលរងរបួសដោយសារការប្រើកម្លាំងនោះទេ ។ ឧទាហរណ៍ ករណីជនល្មើសចាប់បុគ្គលណាម្នាក់ ហើយច្រាន ឬ ទាញបុគ្គលនោះ ។ ករណីនេះ អាចចាត់ទុកថា ជាការប្រើកម្លាំងទោះបីជាជនរងគ្រោះមិនមានការឈឺចាប់ និងរងរបួសដោយសារអំពើនេះក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Vessel	កប៉ាល់ នាវាធំៗ	N/A	Water craft, boat	មធ្យោបាយបែបណាមួយសម្រាប់ធ្វើដំណើរនៅលើទឹក ដែលរួមទាំងមធ្យោបាយអចល័ត និងយន្តហោះដែលប្រើប្រាស់ ឬដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូននៅលើទឹក លើកលែងតែនាវាធំៗ កងនាវាជំនួយ ឬ នាវាផ្សេងទៀតដែលជារបស់ ឬ ប្រតិបត្តិការ ដោយរដ្ឋាភិបាល និងត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់សេវាកម្មមិនមែនពាណិជ្ជកម្មពិស័ណក់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងខណៈនេះ ។
Victim (of criminal offense)	ជនរងគ្រោះ (ដោយសារបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ)	Victimize	N/A	គឺជានរណាដែលទទួលការឈឺចាប់ដោយអំពើបំពានបំពាន រួមមានការទទួលរងរបួសទាំងផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្ត ការឈឺចាប់ខាងអារម្មណ៍ ការខូចខាតដល់សិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន ឬការបាត់បង់នូវសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈអំពើ ឬការខកខានមិនបានបំពេញភារកិច្ចដែលឈានដល់ការ រំលោភច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Victim-friendly approach	វិធីសាស្ត្រជនរងគ្រោះមេត្រី វិធីសាស្ត្រអនុគ្រោះដល់ជនរងគ្រោះ វិធីសាស្ត្រដែលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	វិធីដែលយកជនរងគ្រោះចេញពីដំណើរការនៃការឃាត់ខ្លួន ការឃុំឃាំង ការនិរទេស ឬ ការបណ្តេញចេញ និងបញ្ជូនពួកគេទៅក្នុងបរិយាកាសមួយក្រោមកិច្ចការពារ និងជំនួយដែលធានាសុវត្ថិភាព និងផ្តល់ដល់ពួកគេនូវការស្តារស្ថានភាពឡើងវិញ ។
Victim identification	ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	សំដៅលើដំណើរការនៃការធ្វើអត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ដោយការជួញដូរពីការធ្វើចំណាកស្រុកដោយបង្ខំ ឬកាលៈទេសៈជួញដូរ ឬរត់ពន្ធមនុស្សផ្សេងៗ ។
Victim of human trafficking	ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស	Victimize	Trafficked person	គឺជាបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលទទួលរងការបំពាន ឬការកេងប្រវ័ញ្ចដោយបុគ្គលម្នាក់ទៀត ឬដោយក្រុមមនុស្ស ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលសម្រាប់គោលដៅជួញដូរមនុស្ស ។
Victim services	សេវាជួយដល់ជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	សំដៅលើសេវាកម្មជួយជនរងគ្រោះពីការជួញដូរមនុស្ស ។ សេវាកម្មនេះ អាចរាប់បញ្ចូលការផ្តល់ទីជម្រក ការផ្តល់នូវការប្រឹក្សាយោបល់ អភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ និងការទប់ស្កាត់ និងសកម្មភាពការពារដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Violence against women	អំពើហិង្សាលើស្ត្រី	N/A	N/A	សកម្មភាពណាមួយនៃអំពើហិង្សាដែលទាក់ទងនឹងភេទខុសគ្នា ដែលនាំឱ្យ ឬ ទំនងជានឹងនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់មកលើរាងកាយ ផ្លូវភេទ ឬ ចិត្តសាស្ត្រ ឬ ការឈឺចាប់មកលើស្ត្រី ដែលរួមទាំង ការគំរាមកំហែងពីអំពើបែបនោះ ការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ការបំបិទ សេរីភាពដោយបំពាន បើទោះជាគេកើតឡើងនៅក្នុងជីវភាព សាធារណៈ ឬ ជីវិតឯកជនក៏ដោយ ។
Visa	ទិដ្ឋាការ	N/A	N/A	ការបញ្ជាក់ដោយមន្ត្រីស្ថានកុងស៊ុល នៅលើលិខិតឆ្លងដែន ឬវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដែលបង្ហាញថានៅក្នុងពេល ចេញការបញ្ជាក់នេះ មន្ត្រីនោះជឿថាអ្នកកាន់លិខិតឆ្លងដែន នោះ ស្ថិតក្នុងជំពូកជនបរទេសដែលអាចអនុញ្ញាតតាមច្បាប់ ដើម្បីចូលក្នុងប្រទេស ។ ទិដ្ឋាការមួយកំណត់អំពីលក្ខណវិនិច្ឆ័យ អំពីការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ បទពិសោធដា អន្តរជាតិកំពុងឈានទៅរកទិដ្ឋាការដែលម៉ាស៊ីន អាចអាន បានដែលស្របគ្នាជាមួយបទដ្ឋានរបស់ ICAO (អង្គការ អាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ) ដែលបោះត្រានៅលើស្លាក សញ្ញាដោយបង្ហាញពីរូបភាពបញ្ជាក់អំពីសន្តិសុខ ។
Voluntary migration	ចំណាកស្រុកដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	បន្ទាស់ទីដោយចេតនានៃបុគ្គលម្នាក់ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែង មួយផ្សេងទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Voluntary repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការវិលត្រឡប់នៃបុគ្គលម្នាក់ទៅប្រទេសដើមវិញ ដោយសារតែសេរីភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន។
Voluntary return	ការវិលត្រឡប់មកប្រទេសដើមវិញដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការវិលត្រឡប់ក្រោមជំនួយ ឬ ដោយខ្លួនឯងទៅកាន់ប្រទេសដើមវិញប្រទេសសំចៃ ឬ ទៅប្រទេសទីបី ដោយផ្អែកលើសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើសដើម្បីវិលត្រឡប់។
Vulnerable	ដែលងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ភាពទន់ខ្សោយនៃបុគ្គលម្នាក់ខាងរាងកាយ ប្រាជ្ញា ឬ សង្គម ដោយមិនអាចបំពេញតម្រូវការចាំបាច់ជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនហើយក្នុងន័យនេះ ត្រូវការឱ្យមានជំនួយជាក់លាក់។
Vulnerable group	ក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ក្រុម ឬ វិស័យណាមួយនៅក្នុងសង្គម ដែលប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការស្ថិតក្រោមអំពើហិង្សា អំពើហិង្សា គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ គ្រោះមហន្តរាយខាងបរិស្ថាន ឬ ការលំបាកខាងសេដ្ឋកិច្ចជាងក្រុមដទៃទៀតនៅក្នុងរដ្ឋនោះ។ ក្រុមណាមួយ ឬ វិស័យណាមួយក្នុងសង្គម (ដូចជា ស្ត្រី កុមារ និងមនុស្សចាស់) ដែលប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់នៅក្នុងពេលមានជម្លោះ ឬវិបត្តិ។

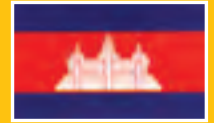

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Waiver	ការលះបង់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត (ជាពិសេសសិទ្ធិ)	N/A	Relinquishment, abandonment	ការលះបង់ ឬ ការបោះបង់ចោលដោយស្ម័គ្រចិត្ត (ការសម្រេច ឬ បង្គោញនិយមន័យសំណាស់) នូវសិទ្ធិស្របច្បាប់ ឬ ផលប្រយោជន៍ ។
Well-being	សុខុមាលភាព	N/A	Welfare, comfort	សំដៅលើការមានសេចក្តីសុខ សុខភាពល្អ និងសុវត្ថិភាព ។
Witness	សាក្សី	Witness	N/A	អ្នកដែលមានចំណេះដឹងផ្ទាល់ខ្លួនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ជាក់លាក់ ឬ ស្ថានភាពខ្លះ ដោយសារតែបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួន ។ នៅក្នុង បរិបទខាងផ្នែកច្បាប់ បុគ្គលម្នាក់ដែលមានចំណេះដឹងបែបនេះ ដែលមានគុណវុឌ្ឍិស្របច្បាប់ ដើម្បីបង្ហាញអំពីចំណេះដឹងនេះ នៅក្នុងតុលាការ ។ ក្នុងផ្នែកកិច្ចសន្យា សាក្សីសំដៅលើភាគីទីបី ដែលជាអ្នកសង្កេតមើលលើការព្រមព្រៀងរបស់ភាគីទាំងពីរនៃ កិច្ចសន្យា ។
Work permit	លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការងារ	N/A	N/A	ឯកសារច្បាប់មួយដែលផ្តល់ការអនុញ្ញាតដែលចាំបាច់ ដើម្បី អាចឱ្យពលករចំណាកស្រុកធ្វើការបាន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Worst forms of child labor	ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងររបស់ជំនួញដូរមនុស្សក្នុងកម្មកុមារ	N/A	N/A	<p>គ្រប់ទម្រង់នៃទាសភាព ឬការប្រព្រឹត្តិដែលដូចគ្នានឹងទាសភាព (ដូចជា ការលក់ និងការជួញដូរកុមារ ការលក់ខ្លួនដើម្បីដោះបំណុល និងការងារដោយបង្ខំ ឬជាប់កាតព្វកិច្ចដែលរួមទាំងការកេណ្ឌកុមារដោយបង្ខំ ឬដែលជាប់កាតព្វកិច្ចសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ) ការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងសញ្ញាកម្ម ឬការផ្តល់កុមារសម្រាប់បម្រើក្នុងពេលស្ងាចរ ដើម្បីផលិតរូបភាពអាសអាភាស ឬសម្រាប់ការសំដែងទិដ្ឋភាព អាសអាភាស ការប្រើប្រាស់ ការធ្វើលទ្ធកម្ម ឬ ការផ្តល់កុមារ សម្រាប់សកម្មភាពលើសច្បាប់ ជាពិសេស សម្រាប់ការផលិត និងការជួញដូរគ្រឿងញៀន ដូចមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ឬកិច្ចការដទៃផ្សេងទៀត ដែលតាមលក្ខណៈ ឬកាលៈទេសៈរបស់វា កិច្ចការនោះអាចទំនងជាបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាព សុវត្ថិភាព និង សីលធម៌របស់កុមារ ។</p>

សង្គ្រាមស្រុក ចិត្តវិទ្យា
GLOSSARY ON PSYCHOLOGY

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Acute stress	ការគ្រោះថ្នាក់ចិត្តស្រួចស្រាវ	N/A	N/A	គឺជាអារម្មណ៍រំជើបរំជួលក្នុងមួយរយៈពេល ហើយវាមានលំនាំកើតមានឡើងនិងបាត់ទៅវិញក្នុងលក្ខណៈច្បាស់លាស់ ។
Addiction	ការញៀន	N/A	N/A	គឺជាស្ថានភាពមួយដែលបុគ្គលម្នាក់ត្រូវការគ្រឿងញៀនដើម្បីការពារខ្លួនគាត់កុំឱ្យមានប្រតិកម្មផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត នៅពេលដែលគាត់មិនបានប្រើប្រាស់វា ។ ការញៀនគឺជាសញ្ញាណនៃការពឹងផ្អែកលើគ្រឿងញៀន ។
Aggression	អាកប្បកិរិយាបំពានបំពាន	N/A	N/A	គឺជាអាកប្បកិរិយាដែលអាចបង្កជាបុស្សផ្លូវចិត្ត ឬ ផ្លូវកាយទៅលើបុគ្គលផ្សេងទៀត ។
Agoraphobia	ជំងឺខ្លាចទីសារធារណៈ ឬ ទីវាលធំទូលាយ	N/A	N/A	គឺជាការខ្លាចនៅពេលដែលកំពុងនៅទីសារធារណៈ ឬទីវាលដែលពិបាកនឹងគេចចេញ ឬដែលនឹងអាចនាំឱ្យអាម៉ាស់មុខ ។
Amnesia	ចេញភ្លេចភ្លាំង	N/A	N/A	គឺជាការបាត់បង់ការចងចាំ ដែលបណ្តាលមកពីរបួសផ្លូវកាយជំងឺផ្សេងៗ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬ ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ។
Anxiety	ការថប់បារម្ភ	N/A	N/A	គឺជាប្រតិកម្មអារម្មណ៍ ដែលបណ្តាលមកពីការទទួលដឹងជាមុនថាមានទំនាស់កើតមានឡើង ហើយដែលវាទំនងជានឹងត្រូវបានដឹង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមជ័យ
Attachment	ការជំពាក់ចិត្ត	N/A	N/A	ជាអារម្មណ៍ភ្ជាប់គ្នារវាងកូន និងអាណាព្យាបាលដែលមើលថែគេជាប្រចាំ ។
Attention	បម្រុងប្រយ័ត្ន	N/A	N/A	ការផ្ដោតការព្យាករណ៍ដឹងលើព័ត៌មានណាមួយ ។
Attitude	ទិសដៅ	N/A	N/A	គឺជាបែបបទដែលបានរៀន ហើយមានភាពស្ម័គ្រស្មើនឹងប្រតិកម្មទៅនឹងមនុស្ស ទស្សនៈ និងព្រឹត្តិការណ៍តាមការវាយតម្លៃ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Behavior	អាកប្បកិរិយា	N/A	N/A	គឺជាសកម្មភាពដែលអង្គសិរិរាងមានជីវិតមួយ ដែលបត់បែនទៅតាមមជ្ឈដ្ឋានរស់នៅរបស់ខ្លួន ។
Behavior modification	កំណែប្រែអាកប្បកិរិយា	N/A	N/A	គឺជាប្រព័ន្ធគោលការណ៍នៃការរៀនសូត្រដែលបានប្រើ ដើម្បីបង្កើននូវអាកប្បកិរិយាដែលចង់បាន និង/កាត់បន្ថយនូវអាកប្បកិរិយាដែលមានបញ្ហា ។
Bipolar disorder	ជំងឺបាយប៉ូឡា	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវអារម្មណ៍ ដែលធ្វើឱ្យអារម្មណ៍មានការផ្លាស់ប្តូរឆ្លាស់គ្នារវាងអារម្មណ៍ ធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងសប្បាយរីករាយជ្រួល ដោយមិនមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ (mania) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Catharsis	ការជម្រះចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាការបញ្ចេញនូវអារម្មណ៍ដែលមានខ្លាំង ឬផ្តុំជាការទប់មិនឱ្យមានការរំជួលចិត្ត ។
Clinical psychologist	ចិត្តវិទូផ្នែកព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលដែលមានសញ្ញាប័ត្របណ្ឌិតផ្នែកចិត្តវិទ្យា ហើយដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីរបៀបធ្វើការប្រមាណ និងព្យាបាលបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ។
Clinical social worker	បុគ្គលិកសង្គមកិច្ចផ្នែកព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាអ្នកវិជ្ជាជីវៈសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញជាពិសេសមួយដោយផ្តោតលើវិបលមង្គុយនៃបញ្ហារបស់មនុស្ស ។
Cognition	ពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរការនៃការយល់ដឹងរួមមាន ការចូលរួម ការនឹក ឃើញឡើងវិញ និងភាពសមហេតុផលរួមទាំងអត្ថន័យនៃដំណើរការ ដូចជាទស្សនាទាន និងលំនឹក ។
Cognitive behavior modification	វិធីសាស្ត្រកែតម្រូវអាកប្បកិរិយា និងពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រព្យាបាលមួយ ដែលបានដាក់បញ្ចូលពុទ្ធិដែលផ្តោតទៅលើការគិតជាមួយនិងអត្ថចរិតដែលមានកម្រិតទាបដល់ទឹកចិត្ត និងប្រតិកម្មជាមួយគំរិយាបច ដោយផ្តោតលើការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តតាមរយៈការកែតម្រូវការពង្រឹងកត្តាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Cognitive development	ការវិវត្តន៍នៃពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរនៃការវិវត្តន៍នៃការដឹងរួមមាន : ការស្រមៃស្រមៃ ប្រក្សក្សារម្មណ៍ ភាពសមហេតុផល និងការដោះស្រាយបញ្ហា ។
Cognitive dissonance	ការមិនចុះសម្រុងគ្នានៃពុទ្ធិ	N/A	N/A	វាជាទ្រឹស្តី ដែលភាពតានតឹងបង្កើតឱ្យមានផលមិនចុះសម្រុងគ្នានៃពុទ្ធិ ។
Cognitive therapy	ការព្យាបាលតាមបែបពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រក្នុងការព្យាបាលផ្លូវចិត្តមួយ ដែលមានគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍ និងអាកប្បកិរិយា ដោយការផ្លាស់ប្តូរប្រៀប ដែលអតិថិជនគិត ឬយល់ឃើញអំពីបទពិសោធន៍សំខាន់ៗក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ។
Comorbidity	ជំងឺពីរ ឬ ច្រើនរួមគ្នា	N/A	N/A	គឺជាបទពិសោធន៍មួយដែលកើតមានជំងឺច្រើនលើសពីមួយក្នុងពេលដំណាលគ្នា ។
Compliance	ការប្រព្រឹត្តតាម	N/A	N/A	គឺជាការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាឱ្យទៅតាមការស្នើសុំរបស់ដៃគូពិភាក្សា ។
Contingency management	ការគ្រប់គ្រងតាមបែបព្រមព្រៀង	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលមួយដែលបានផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ដោយការកែតម្រូវផលវិបាករបស់វា ។
Coping	វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរការនៃការដោះស្រាយជាមួយនិងតំរូវការផ្នែកខាងក្នុង ឬ ខាងក្រៅ ដែលត្រូវបានយល់ឃើញថា កំពុងតែបានគំរាមគំហែង ឬ សន្ធឹកខ្លាំង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Emotion	ការរំជួលចិត្ត	N/A	N/A	<p>គឺជាលំនាំនៃការផ្លាស់ប្តូរដ៏ស្មុគស្មាញមួយ រួមមានការរំលោភបំពាន ផ្នែករាងកាយ អារម្មណ៍ ដំណើរការតុល្យ និង ប្រតិកម្មរបស់ អាកប្បកិរិយា ហើយដែលកើតមានដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង ស្ថានភាព ដែលបុគ្គលនោះយល់ឃើញថាមានសារៈសំខាន់ចំពោះ គាត់ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Fear	ការភ័យខ្លាច	N/A	N/A	គឺជាប្រតិកម្មសមហេតុផលមួយ ទៅនឹងកត្តាគ្រោះថ្នាក់នៅខាងក្រៅខ្លួនមនុស្ស ដែលភ្លេចឱ្យបុគ្គលគេចចេញ ឬ ប្រឆាំងតបតវិញដើម្បីការពារខ្លួន ។
Fight-or-flight response	ប្រតិកម្មដោយការប្រឆាំងតបត ឬ រត់គេចចេញ	N/A	N/A	គឺជាសកម្មភាពបន្តបន្ទាប់គ្នា ដែលភ្លេចឡើងនៅពេល ដែលអង្គសរីរាង្គមានជីវិតមួយបានជួបប្រទះនឹងការគំរាមគំហែងហើយត្រូវម្តង ដើម្បីប្រឆាំង និងតស៊ូ ឬ ដើម្បីគេចចេញទៅរកទីសុវត្ថិភាព ។ តាមការស្រាវជ្រាវពេលថ្មីៗបានបង្ហាញថា ប្រតិកម្មនេះ គឺជាប្រតិកម្មរត់បស់ភេទឈ្មោលតែប៉ុណ្ណោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Generalized anxiety disorder	ជំងឺថប់បារម្ភទូទៅ	N/A	N/A	<p>គឺជាប្រភេទជំងឺថប់បារម្ភមួយ ដែលបុគ្គលមានអារម្មណ៍ថប់ៗ និងព្រួយបារម្ភស្ទើរគ្រប់ពេល យ៉ាងហោចណាស់ នៅក្នុងកំឡុងរយៈពេល ៦ ខែ ពេលណាមិនត្រូវបានគំរាមគំហែងពិត្និមួយជាក់លាក់ ដែលជាការគ្រោះថ្នាក់ចំពោះគាត់ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Hallucinations	មមាស	N/A	N/A	គឺជាប្រកួតរូបម្សិកមិនពិត ដែលកើតឡើងដោយមិនមានកត្តាភ្លេច ។ ការមមាសបែបនេះដោយពួកសំឡេង ប៉ុន្តែក៏អាចឃើញជាបុរាណ មានអារម្មណ៍ ឬជាការធ្វើក្លិនផងដែរ ។ អ្នកជំងឺយល់ឃើញដូចជាការពិតណាស់ ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាការពិតដែលបានកើតឡើងទេ ។
Hormones	អ័រម៉ូន	N/A	N/A	គឺជាធាតុដែលនាំសារធាតុគីមី ដែលត្រូវបានផលិត និង បញ្ចេញដោយក្រពេញអង្គដុំគ្រិន ដែលបង្កើតជាមេតាបូលីស និងមានឥទ្ធិពលដល់ការរីកលូតលាស់សរីរាង្គ អារម្មណ៍ និង ផ្លូវភេទ ។
Hypnosis	ការសណ្តំ	N/A	N/A	គឺជាសភាពនៃការរលាយចិត្តដែលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ដែលត្រូវបានកត់សម្គាល់តាមរយៈចិត្តកាយមានការសម្រាក ងាយនឹងធ្វើតាមការណែនាំ និងផ្លាស់ប្តូរប្រកួតរូបម្សិកលំនឹក ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Job burnout	ការឆ្អើយណាយពីងការងារ	N/A	N/A	<p>គឺជាបណ្តុំនៃរោគសញ្ញាឆ្អើយហត់អារម្មណ៍ ការប៉ះពាល់ទៅដល់ បុគ្គលិកលក្ខណៈ និងសមិទ្ធផលការងារផ្ទាល់ខ្លួនថយចុះ ដែល ទាំងអស់នេះកើតមានចំពោះបុគ្គលិកទាំងឡាយណាដែលធ្វើការ ក្នុងតួនាទីប្រឈមនឹងភាពតានតឹងខ្ពស់ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Major depressive disorder	ជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវការម្នាក់ ដែលកំណត់ដោយការម្នាក់ធ្លាក់ទឹកចិត្តខ្លាំងក្នុងរយៈពេលមួយរយៈ ដោយពុំមានការកើនឡើងខ្ពស់នៃជំងឺមេន្យែននៃជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្តហុយប្លូឡា ។
Mania	ការរីករាយជ្រួល	N/A	N/A	គឺផ្ទុយទៅនឹងធ្លាក់ទឹកចិត្ត ។ អ្នកដែលមានម៉ានីអាចនឹងមានទំនុកចិត្តច្រើនជ្រួល និងមានកំលាំងថាមពលខ្លាំង ។ ពួកគេអាចនឹងនិយាយច្រើនពេក មានគំនិតច្រើន មិនសូវសំរាន និង ប្រថុយគ្រោះថ្នាក់ ដែលពួកគេជាធម្មតាមិនដែលហ៊ានប្រថុយ ។ ទោះបីស្តាប់មើលទៅ ម៉ានី ដូចជាកំប្លែកកំប្លែង តែវាតែងតែធ្វើឱ្យមនុស្សធ្លាក់ចូលទៅក្នុងស្ថានភាពលំបាក ។
Manic episode	អំឡុងពេលនៃការសប្បាយចិត្តជ្រួល	N/A	N/A	គឺជាផ្នែកមួយនៃជំងឺបាយប្លូឡាដែលគេកត់សម្គាល់តាមរយៈការសប្បាយបួសហេតុ រីករាយ ដោយមិនមានហេតុផលច្បាស់លាស់ ហើយមានការគិត ឬព្រាមអ្វីតិសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនឯង យ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ។
Mental retardation	ការលូតលាស់យឺតនៃចម្បា	N/A	N/A	គឺជាស្ថានភាពមួយ ដែលបុគ្គលមានពិន្ទុ IQ ចំនួន ៧០ ទៅ ៧៥ ឬ តិចជាងនេះ ហើយមានការពិបាកក្នុងការប្រើប្រាស់នូវជំនាញរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការងារប្រចាំជីវិត ។
Mood disorders	រីកល្អាសអារម្មណ៍	N/A	N/A	គឺជាលក្ខខណ្ឌដែលប៉ះពាល់ទៅដល់អារម្មណ៍របស់បុគ្គល ។ វាធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍លើសលុបពីកំរិតអារម្មណ៍របស់មនុស្សទូទៅ ហើយដែលប៉ះពាល់ទៅដល់ការបំពេញមុខងារ និងទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សផ្សេងទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Obsessive-compulsive disorder (OCD)	ជំងឺគិត និង ធ្វើដដែលៗ	N/A	N/A	<p>គឺជាជំងឺផ្លូវចិត្ត ដែលគេកត់សម្គាល់នៅពេលបុគ្គលមាន ការគិត ការស្រមៃរំពៃ ឬ សន្ទុះចិត្តដដែលៗ ម្តងហើយម្តងទៀតៗ ទោះបីជាបុគ្គលខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឱ្យកើតមាន ក៏ដោយ ហើយទង្វើដដែលៗ និងមានគោលបំណងទាំងនោះ កើត ឡើងដោយសារការមានជាច្បាប់ ឬ ទំលាប់ជាកំលាក់ណាមួយ ។</p>

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Panic disorder	ស្ត្រីវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាប្រភេទជំងឺចំប៉ាវម្ត ម្យ៉ាងដែលជនរងគ្រោះទទួលបាន បទពិសោធនៃការភ័យតក់ស្លុត (panic attacks) ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមិនបានស្ថានទុកមុន ហើយដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមាន ការរំខានផ្នែកអារម្មណ៍ ។
Personality disorder	បុគ្គលិកលក្ខណៈវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាការរើស និងមិនចុះសម្រុងនៃការយល់ឃើញ ការគិត និង អាកប្បកិរិយា ហើយដែលនាំឱ្យបុគ្គលបាត់បង់សមត្ថភាព ក្នុង ការបំពេញមុខងារ ឬ សកម្មភាពផ្សេងៗក្នុងសង្គម ។
Phobia	ការភ័យខ្លាច	N/A	N/A	គឺជាការភ័យខ្លាចជាបន្តបន្ទាប់ ហើយដោយមិនមានហេតុផល ច្បាស់លាស់ ចំពោះវត្ថុ សកម្មភាព ឬ ស្ថានភាពណាមួយ យ៉ាងខ្លាំង ដោយមិនសមហេតុផល និងហួសហេតុ ។
Postpartum psychosis	ចិត្តវិកលក្រោយសំរាលកូន	N/A	N/A	អាចកើតជំងឺចិត្តវិកលដោយកម្របន្ទាប់ពីសំរាលកូនហើយ ។ ប្រភេទចិត្តវិកលនេះមានឈ្មោះថាចិត្តវិកលក្រោយសម្រាលកូន ។ ស្ត្រីអាចនឹងមមាស ភាន់គំនិត និង មានគំនិតមិនសមហេតុផល ។ គ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងករណីនេះកើតឡើងដោយសារតែស្ត្រីខ្លះការ វិនិច្ឆ័យដែលអាចបង្កជាគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួនគាត់ ឬកូនរបស់គាត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិសដ័យ	និយមន័យ
Post traumatic stress disorder (PTSD)	ជំងឺបាក់ស្បាត (PTSD)	N/A	N/A	គឺជាជំងឺថប់បារម្ភមួយប្រភេទ ដែលបុគ្គលទទួលរងបទពិសោធន៍ ត្រួតត្រាការណ៍ប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ម្តងហើយម្តងទៀតដោយរួមទាំង មានការពិបាកចិត្តយល់សប្តិ មមាល ឬការនឹកឃើញឡើងវិញដូច ដែលការណ៍នេះ កើតឡើងដោយសារការរំលោភផ្លូវភេទ ត្រួតត្រាការណ៍ដែលគំរាមគំហែងដល់អាយុជីវិត រងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ និងគ្រោះធម្មជាតិ ។
Psychiatrist	វេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសវិកលវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលដែលបានទទួលបានសញ្ញាបត្រជាពេទ្យ (M.D) ហើយបានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់ក្រោយបណ្ឌិតជំនាញឯកទេស ជំងឺផ្លូវចិត្ត ។ វេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសចិត្តវិកលអាចផ្តល់ថ្នាំដើម្បី ប្រើប្រាស់ក្នុងការព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត ។
Psychological assessment	ការប៉ាន់ប្រមាណលើកត្តាផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាការប្រើប្រាស់នូវនីតិវិធីជាក់លាក់ណាមួយ ដើម្បីវាយតម្លៃ សមត្ថភាព អាកប្បកិរិយា និងគុណភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មនុស្ស ។
Psychological dependence	ភាពពឹងផ្អែកផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាតម្រូវការផ្លូវចិត្ត ឬ គឺជាការត្រូវការការប្រើប្រាស់ឱសថ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Psychological trauma	ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត របួសផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	ជាជំពូកមួយនៃការខូចខាតចិត្តវិជ្ជា ដែលកើតឡើងដោយសារតែព្រឹត្តិការណ៍គួរឱ្យភ័យខ្លាច ។ នៅពេលដែលភាពតក់ស្លុតនោះនាំទៅរកវិបល្លាសនៃការប៉ះទង្គិច ការខូចខាតអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រែប្រួលរូបវន្តនៅក្នុងខួរក្បាល និងប្រតិកម្មគីមីក្នុងខួរក្បាល ដែលមានឥទ្ធិពលលើសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលនោះក្នុងការតទល់នឹងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗ ។
Psychologist	ចិត្តវិទូ	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលម្នាក់ ដែលមានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតផ្នែកចិត្តវិទ្យាពីកម្មវិធីសិក្សាដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយសាកលវិទ្យាល័យ ឬសាលាដែលមាននីតិសម្បទា ។
Psychology	ចិត្តវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាការសិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រទៅលើអាកប្បកិរិយា និងដំណើរការផ្លូវចិត្តរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ។
Psychopharmacology	ចិត្តឱសថវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាមេកានិកមួយរបស់ចិត្តវិទ្យា ដែលបានធ្វើការអង្កេតអំពីឥទ្ធិពលរបស់ថ្នាំមកលើអាកប្បកិរិយា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Psychosis	ជំងឺចិត្តវិកល	N/A	N/A	គឺជាពាក្យសំរាប់ហៅប្រភេទបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តមួយដែល បុគ្គលបាត់បង់ទំនាក់ទំនងជាមួយនិងភាពពិត ។ ជាងនេះទៅ ទៀត បុគ្គលមានការរំខានយ៉ាងខ្លាំងទៅដល់ការគិតអារម្មណ៍ និងអាកប្បកិរិយារបស់គាត់ ។
Psychosomatic disorders	ជំងឺចិត្តកាយវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវកាយ ដែលបណ្តាលមកពីការតានតឹងចិត្ត ឬ បញ្ហា ផ្លូវចិត្តរ៉ាំរ៉ៃ ។
Psychotherapy	ការព្យាបាលផ្លូវចិត្ត ដោយប្រើពាក្យសម្តី	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលមួយបែបដែលត្រូវបានប្រើដើម្បី ព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត ហើយដែលបានផ្តោតលើការផ្លាស់ប្តូរ អាកប្បកិរិយា ការគិត ទស្សនៈ និងអារម្មណ៍ ដែលមិនត្រឹមត្រូវ ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងជំងឺផ្លូវចិត្តជាក់លាក់ណាមួយ ។
Psychotic disorders	ចិត្តវិកលវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរដែលបុគ្គលមិនអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការ ដឹងពិតថាភាពជុំវិញខ្លួនដោយសារ តែមានការពិបាកក្នុងការគិត ការមានអារម្មណ៍ ឬការយល់ឃើញ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Schizophrenia	ការបែកធ្លាយចិត្តគំនិត	N/A	N/A	សំដៅទៅលើការផ្លាស់ប្តូរមុខងារផ្លូវចិត្តដែលការគិត និងការយល់ដឹងក្លាយទៅជាវិបល្លាស ។
Social phobia	ជំងឺខ្លាចសាធារណជន ឬ សង្គម	N/A	N/A	គឺជាការភ័យខ្លាចមិនសមហេតុផលជាប្រចាំមួយ ដែលកើតឡើងដោយសារការរំពឹងទុកថាត្រូវបានគេសង្កេតមើលនៅពេលខ្លួននៅទីកន្លែងសាធារណៈ ។ ជាធម្មតា ការភ័យខ្លាចទាំងនោះមានដូចជាខ្លាចខ្លួនឯងមានអាកប្បកិរិយាណាមួយធ្វើឱ្យខ្មាសគេ ឬធ្វើឱ្យខ្លួនឯងអាក្រក់មុខ ។ កត្តាចម្បងជាងគេគឺខ្លាចអ្នកដទៃគិតអាក្រក់មកលើខ្លួន ។ ជាទូទៅ ជំងឺនេះកើតមានឡើងចំពោះកុមារដែលមានការអៀនខ្មាសច្រើននៅពេលដែលគេឈានចូលវ័យជំទង់ ។
Specific phobias	ជំងឺខ្លាចស្ថានភាព ឬ វត្ថុជាក់លាក់	N/A	N/A	គឺជាជំងឺភ័យខ្លាចដែលកើតឡើងដោយសារការប្រតិកម្មទៅនឹងវត្ថុ ឬ ស្ថានភាពជាក់លាក់ណាមួយ ។
Stigma	ភាពអាម៉ាស់	Stigmatize	N/A	គឺជាប្រតិកម្មអវិជ្ជមានរបស់មនុស្សដែលមានចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមមនុស្សណាមួយ ដោយសារតែត្រូវបានគេសន្និដ្ឋានថាមានហានិភ័យខ្ពស់ ឬខុសប្លែកផ្សេងពីគេហើយដែលមិនត្រូវបានផ្តល់តម្លៃ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Stress	ភាពតានតឹងចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាលំនាំប្រតិកម្មជាក់លាក់ និងមិនជាក់លាក់ណាមួយរបស់អង្គសិរីរាងមានជីវិតចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ភ្លេច ហើយដែលខ្លួនទៅដល់ភាពលំនឹងនៃផ្លូវចិត្ត និងហួសពីសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលក្នុងការដោះស្រាយ ។
Stressor	កត្តាធាតុតានតឹងចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ ឬ កត្តាភ្លេចខាងក្នុង ឬ ខាងក្រៅដែលនាំឱ្យមានការតានតឹងចិត្ត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Trauma	ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត	Traumatize	N/A	ជាបទពិសោធប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ផ្លូវចិត្ត ហើយដែលបង្កជាភាពច្របូកច្របល់ផ្លូវចិត្ត ឬ ធ្វើឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់បន្តទទួលបានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានទៅលើតំនិត អារម្មណ៍ និងអាកប្បកិរិយា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាសព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Wellness	សុខភាពល្អ	N/A	N/A	ការមានសុខភាពពេញលេញ ដែលអាចធ្វើឱ្យបំពេញការងារ បានពេញលេញ និងមានភាពសកម្មលើផ្នែករាងកាយ បញ្ហា អារម្មណ៍ ជំនឿ សង្គម និងមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញសុខភាព។

ឯកសារយោង

- ១- ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ និងព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥១១/០០៧ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី
- ២- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១០៩/០២២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩
- ៣- ច្បាប់ ស្តីពីការអប់រំ, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣២ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧
- ៤- ច្បាប់ ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និង អំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៨/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ និងកំណត់ពន្យល់មាត្រានីមួយៗនៃច្បាប់នេះ ដែលត្រូវបាន បោះពុម្ពឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី ០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣
- ៥- ច្បាប់ ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៥/០៣១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥
- ៦- អនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង និង ពិធីសារ ស្តីពីការទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទណ្ឌកម្មការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រីនិងកុមារដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញា

របស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង, សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតលេខ ៥៥/២៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០០ និងដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៦/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦

- ៧- អនុសញ្ញាស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើទារុណកម្ម និង ការប្រព្រឹត្តិឬការដាក់ទណ្ឌកម្មទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈយោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្ទាបបន្ថោក, អនុម័តដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិលេខ ៣៩/៤៦ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៤ និងដែលប្រទេសកម្ពុជាចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះនៅថ្ងៃទី១៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩២
- ៨- លក្ខន្តិកៈក្រុមរ៉ូម ស្តីពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ អនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៨ និងដែលប្រកាសអនុម័តយល់ព្រមដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០២/០០២ ចុះថ្ងៃទី៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០២
- ៩- គោលនយោបាយស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលដាក់ឱ្យអនុវត្តតាមរយៈប្រកាសលេខ ៨៥២ ស.អ.យ. ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩ របស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ១០- សេចក្តីសម្រេច ស្តីពី គោលការណ៍ការពារសិទ្ធិកុមាររងគ្រោះដោយសារការជួញដូរ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលចេញដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧

COMMIT

Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking

UNIAP

United Nations Inter-Agency
Project on Human Trafficking

United Nations Inter-Agency Project on Human Trafficking

No 164 Pasteur Street, Boeung Keng Kang

P.O. Box 877, Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 23 216 167/216 217

Fax: +855 23 996 122/216257

<http://www.no-trafficking.org>